

**OPRACOWANA ZGODNIE
Z ZASADAMI ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I AGENDY 21**

Lokalna Strategia Rozwoju *Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania* **Kraina Wzgórz Trzebnickich**

Zaplanowana w perspektywie do 2015 roku

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania
Kraina Wzgórz Trzebnickich

2008/2009/2011

Szanowni Państwo!

Z wielką nadzieją rozpoczęliśmy pracę nad integracją naszego, położonego wśród Wzgórz Trzebnickich, fragmentu Dolnego Śląska. Zaangażowanie wielu naszych mieszkańców, przedsiębiorców, radnych, sołtysów zaowocowało powstaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich, w której możemy razem z sobą współpracować dla dobra nas wszystkich. Dostatecznie długo zastanawialiśmy się, nad jakimi działaniami powinniśmy się skupić. Owocem naszych zbiorowych analiz i rozważań jest ten dokument zwany Lokalną Strategią Rozwoju przygotowaną dla obszaru obejmującego Gminy Trzebnica, Oborniki Śląskie, Prusice, Wisznia Mała i Zawonia. Uznaliśmy, że główne nasze staranie będą koncentrowały się na przedsięwzięciach prowadzących do większej samodzielności naszych partnerów w radzeniu sobie z problemami, wykorzystaniu szans na rozwój naszego regionu, jakie dostaliśmy od natury w postaci zasobów przyrodniczo-krajobrazowych, położenia i dorobku wielu pokoleń tworzących swoistość historyczno-kulturową Wzgórz Trzebnickich. Zasadniczym naszym zamiarem jest poprawa jakości życia mieszkańców na obszarach wiejskich.

Mamy nadzieję, że zainicjowane przez nasze Gminy partnerstwo w dużej mierze przyczyni się do rozwoju naszego regionu. W tym celu konieczne jest zaangażowanie się nas mieszkańców, każdy może coś zrobić dla siebie i swojej „małej ojczyzny”. Liczymy na poparcie zawartych w tym dokumencie działań, poprzez Wasze osobiste zaangażowanie.

***Prezes Stowarzyszenia LGD Kraina Wzgórz
Trzebnickich
Starosta Powiatu Trzebnickiego
Burmistrz Miasta i Gminy Oborniki Śląskie
Burmistrz Miasta i Gminy Prusice
Burmistrz Miasta i Gminy Trzebnica
Wójt Gminy Wisznia Mała
Wójt Gminy Zawonia***

Dokument powstał dzięki wspólnemu wysiłkowi i zaangażowaniu reprezentantów trzech sektorów (publicznego, społecznego i gospodarczego) w/w gmin z powiatu trzebnickiego.

Konsultacja i redakcja strategii

Konsultanci i moderatorzy:

Andrzej Ruszlewicz
Paweł Antoniewicz
Łukasz Żuber
Beata Marcak

Zespół wspierający:

Małgorzata Duszejko-Studenna

Redakcja i przygotowanie wersji ostatecznej dokumentu:

Fundacja Partnerstwo Doliny Odry
59-220 Legnica, ul. Wrocławska 41

poprawki:

Biuro LGD KWT 2009
Biuro LGD KWT 2011

Spis treści

Wstęp.

Program Leader i Lokalna Strategia Rozwoju (LSR).

5

Zasady pracy nad tworzeniem LSR.

1. Charakterystyka lokalnej grupy działania (LGD).

1.1. Nazwa i status prawny LGD.

1.2. Opis procesu budowania partnerstwa.

1.3. Charakterystyka członków LGD i sposób rozszerzania lub zmiany składu.

1.4. Struktura Rady organu decyzyjnego LGD.

1.5. Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego.

1.6. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego.

1.7. Doświadczenie LGD i członków LGD w realizacji operacji.

2. Opis obszaru objętego LSR.

2.1. Wykaz gmin wchodzących w skład LGD.

2.2. Uwarunkowania przestrzenne, geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe.

2.3. Ocena społeczno-gospodarcza obszaru.

2.4. Specyfika obszaru i jego wewnętrzna spójność.

3. Analiza SWOT

3.1. Analiza.

3.2. Wnioski z analizy.

4. Określenie celów ogólnych i szczegółowych

4.1. Wizja.

4.2. Cele ogólne i szczegółowe.

4.3. Planowane przedsięwzięcia.

5. Określenie misji LGD.

6. Wykazanie spójności specyfiki obszaru z celami LSR.

7. Uzasadnienie podejścia zintegrowanego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR.

8. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR.

9. Określenie procedur.

9.1. Oceny zgodności operacji z LSR.

9.2. Procedury wyboru operacji przez LGD.

9.3. procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji.

9.4. Kryteria oceny zgodność operacji z LSR, kryteria wyboru operacji.

10. Budżet LSR.

11. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR.

12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR.

13. Zasady i sposób dokonywania oceny (ewaluacji) własnej.

14. Powiązanie LSR z innymi dokumentami planistycznymi.

15. Planowane działania, przedsięwzięcia, operacje w ramach innych programów.

16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich.

17. Informacja o dołączanych do LSR załącznikach.

Wstęp

Co to jest Leader?

Leader to europejski program wspierający społeczności, które stawiają na współpracę partnerską.

Inicjatywa LEADER realizowana jest w Unii Europejskiej od 1991r. stanowi nowe podejście do rozwiązywania problemów wsi. Warunkiem niezbędnym do pełnego i skutecznego realizowania polityki wobec obszarów wiejskich jest zaangażowanie społeczności wiejskich w proces podejmowania decyzji na poziomie lokalnym.

W krajach Unii Europejskiej powstało ponad 1000 Lokalnych Grup Działania (LGD) funkcjonujących na poziomie lokalnym. W Polsce działa ponad 330 grup. Przez swoje działania i inicjatywy dają pole do aktywności mieszkańcom wsi, wykorzystując w sposób innowacyjny lokalne zasoby przyrodniczo- kulturowe, przyczyniając się do tworzenia miejsc pracy i promocji obszarów wiejskich.

LEADER kładzie silny nacisk na partnerstwo pomiędzy trzema sektorami: publicznym, społecznym i ekonomicznym oraz na tworzenie pomiędzy nimi sieci powiązań celem wymiany doświadczeń, wzajemnej współpracy i realizacji wspólnych projektów.

W latach 2009- 2015 Leader będzie realizowany w Polsce w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich działania Osi 4.

Lokalna Grupa Działania jest partnerstwem trójsektorowym składającym się z przedstawicieli sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. LGD powinna opracować program wspólnych działań w formie dokumentu- Lokalne Strategii Rozwoju (LSR), która powinna opisywać takie obszary tematyczne jak : poprawa jakości życia na wsi, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy, aktywizowanie mieszkańców i budowanie kapitału społecznego, wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych w rozwoju lokalnym. Wdrożeniu LSR będą służyły środki Unii Europejskiej kierowane w ramach programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz aktywność mieszkańców i partnerów zaangażowanych w LGD.

Od 2009 r. mieszkańcy zamieszkali na obszarze LGD będą mogli ubiegać się o pomoc finansową w zakresie następujących działań (dalej zwanych operacjami):

- **Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej**
- **Odnowa i rozwój wsi**
- **Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw**
- **Małe projekty**

Zakres operacji Działan Leader

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej - (Dz.U z 2007 r nr 200, poz.1442 – Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013; Dz.U z dnia 16 maja 2008 r. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy

finansowej w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013) z późniejszymi zmianami

Beneficjenci - o pomoc może ubiegać się rolnik lub jego domownik w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, lub małżonek tego rolnika, który:

o

- jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- jest pełnoletnia i nie ukończył 60 roku życia,
- ma miejsce zamieszkania w miejscowości należącej do:
  - gminy wiejskiej lub
  - gminy – miejsko wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców lub
  - gminy miejskiej, wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców
- nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.) oraz przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub przepisów odrębnych,
- nie wystąpił o przyznanie lub nie przyznano mu renty strukturalnej w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006 lub Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanego dalej "Programem",
- jest nieprzerwanie ubezpieczony w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, przez okres co najmniej ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
- nie będzie realizował operacji jako wspólnik spółki cywilnej;

Jeżeli za rok poprzedzający rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy, do gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego posiadanego przez tego rolnika, przyznano płatność do gruntów rolnych.

Zakres pomocy: pomocy udziela się z tytułu podjęcia lub rozwoju działalności w zakresie: usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa; usług dla ludności; sprzedaży hurtowej lub detalicznej; rzemiosła lub rękodzielnictwa; robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych; usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem; usług transportowych; usług komunalnych; przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych; magazynowania lub przechowywania towarów; wytwarzania produktów energetycznych z biomasy; rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych (*pełen wykaz znajduje się w załączniku nr 1 do rozporządzenia „Wykaz działalności nierolniczych, w zakresie których może być przyznana pomoc”*)

Wysokość pomocy:

- Pomoc ma formę zwrotu max. 50% kosztów kwalifikowanych operacji;
- Maksymalna wysokość udzielonej pomocy jednemu beneficjentowi w gospodarstwie rolnym, w okresie realizacji programu, (2009 - 2015) nie może przekroczyć 100 000 zł.
- Płatności - refundacja poniesionych kosztów etapowo lub za cały projekt.

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (*Dziennik Ustaw z 2008 r. Nr 139 poz. 883 - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*) z późniejszymi zmianami.

Beneficjenci: o pomoc może ubiegać się **osoba fizyczna**, która:

- podejmuje albo wykonuje we własnym imieniu działalność gospodarczą jako mikroprzedsiębiorca,
- jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- jest pełnoletnia i nie ukończyła 60 roku życia;
- nie podlega przepisom o ubezpieczeniu społecznym rolników w pełnym zakresie,
- nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 1698/2005", oraz przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub przepisów odrębnych, których regulacje dotyczą realizacji operacji,
- w przypadku podmiotów innych niż podmioty podejmujące lub wykonujące działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, **ma miejsce zamieszkania** w miejscowości należącej do gminy:
  - wiejskiej lub
  - gminy – miejsko wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców lub
  - gminy miejskiej, wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców
- w przypadku podmiotów podejmujących lub wykonujących działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, **ma miejsce zamieszkania** na obszarach wiejskich, to jest w miejscowości należącej do LGD;
- w okresie ostatnich 2 lat poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie pomocy, nie przyznano pomocy w ramach działania "Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienie" objętego Programem Operacyjnym "Kapitał Ludzki, 2007-2013".

Zakres pomocy: usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa; usługi dla ludności; sprzedaży hurtowej lub detalicznej; rzemiosła lub rękodzielnictwa; roboty i usługi budowlane oraz instalacyjne; usługi turystyczne oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem; usługi transportowe; usługi komunalne; przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych; magazynowanie lub przechowywanie towarów; wytwarzanie produktów energetycznych z biomasy; rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych. *(Pełen zakres znajduje się w Załączniku nr 1 do Rozporządzenia „Wykaz działalności gospodarczych, w których może być przyznana pomoc”)*

Wysokość pomocy przyznanej na realizację operacji nie może przekroczyć:

- 100 000 zł - jeśli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie 1 miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji
- 200 000 zł - jeśli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie 2 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji
- 300 000 zł - jeśli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie 3 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji
- Pomoc ma formę zwrotu max. 50% kosztów kwalifikowanych operacji,
- Płatność - refundacja poniesionych kosztów etapowo za cały projekt.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi, w okresie realizacji programu (w latach 2009- 2015), nie może przekroczyć **300 000 zł**. W przypadku przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi, w okresie realizacji programu, wynosi **100 000 zł**.

Odnowa i rozwój wsi *(Dziennik Ustaw z 2008 r. Nr 38 poz. 220 – Rozporządzenie Ministra Rolnictwa I Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013; Rozporządzenie Ministra Rolnictwa I Rozwoju Wsi z dnia 31 lipca 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013) z późniejszymi zmianami*

Zakres pomocy: pomocy udziela się podmiotom z tytułu inwestycji w zakresie:

- remontu, przebudowy lub wyposażenia obiektów pełniących funkcje rekreacyjne, społeczno-kulturalne i sportowe, w tym świetlic i domów kultury z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków;
- budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów małej architektury
- budowy, przebudowy, remontu obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, , szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji, przeznaczonych do użytku publicznego
- zakupu towarów związanych z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów,
- remontu, przebudowy i wyposażenia obiektów służących promocji obszarów

wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa kulturowego, tradycji, sztuki lub kultury; kształtowania przestrzeni publicznej;

- budowy lub remontu, przebudowy publicznej infrastruktury związanej rozwojem funkcji turystycznych, sportowych i społeczno-kulturalnych;
- zakupu obiektów zabytkowych lub charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie oraz ich adaptację na cele publiczne;
- odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historii, obiektów architektury sakralnej i miejsc pamięci.
- zakupu materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich,
- zakup sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji

Ogólne zasady finansowania:

- refundacji podlegają koszty kwalifikowane poniesione przez beneficjenta, w wysokości nie przekraczającej 80 % tych kosztów, z tym że dla jednej miejscowości – nie więcej niż 500 000 zł w okresie realizacji programu,
- wysokość pomocy nie może być wyższa niż 500 000 zł, także w przypadku operacji realizowanej w więcej niż jednej miejscowości, z tym że kwotę tę dzieli się proporcjonalnie do kosztów realizacji w każdej z tych miejscowości,
- wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji nie może być niższa niż 25 000 zł, według kalkulacji kosztów określonych we wniosku o przyznanie pomocy.

Beneficjent:

- gmina,
- instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego,
- kościół lub związek wyznaniowy,
- organizacja pozarządowa o statusie pożytku publicznego,

Małe projekty (Dz.U. nr 138, poz. 868 - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007—2013) z późniejszymi zmianami.

Beneficjentami „małych projektów” mogą być:

1. osoba fizyczna, która jest:

- jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- jest pełnoletnia
- zamieszkała na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju, zwana dalej „LSR” lub wykonuje działalność gospodarczą na tym obszarze

2. osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości

prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną, jeżeli posiadają siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzą działalność na tym obszarze, z wyłączeniem województwa oraz wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych:

- działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, które posiadają siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzą działalność na tym obszarze, lub utworzonym na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacjom albo stowarzyszeniom, które posiadają siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzą działalność na tym obszarze.

Zakres pomocy:

- **Podnoszenie jakości życia społeczności lokalnej na obszarze objętym LSR przez:**

- udostępnienie urządzeń i sprzętu, z wyłączeniem środków transportu napędzanych mechanicznie,
- organizacje szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, oraz z wyłączeniem szkoleń połączonych z promocją towarów lub usług określonego przedsiębiorcy
- organizację imprez kulturalnych, promocyjnych, rekreacyjnych lub sportowych związanych z promocją lokalnych walorów
- zagospodarowanie przestrzeni publicznej z wyłączeniem pasów drogowych dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich;

- **Rozwijanie aktywności społeczności lokalnej poprzez:**

- promocje i organizacje lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnej trybu życia, z wyłączeniem remontu i budowy budynków mieszkalnych,
- promocje lokalnej przedsiębiorczości,
- remont połączony z modernizacją lub wyposażeniem istniejących świetlic wiejskich oraz innych obiektów, pełniących ich funkcje, oraz zagospodarowanie terenu przylegającego do tych obiektów;

- **Rozwijanie turystyki lub rekreacji na obszarze objętym LSR przez:**

- utworzenie lub zmodernizowanie punktów informacji turystycznej, bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych związanych tematycznie z ofertą turystyczną obszaru objętego LSR, przygotowanie i wydanie folderów oraz innych publikacji

informacyjnych i promocyjnych dotyczących obszaru objętego LSR

- budowę, odbudowę, przebudowę, remont połączony z modernizacją, zagospodarowanie lub oznakowanie obiektów małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz wyposażenie obiektów pełniących funkcje turystyczne i rekreacyjne, z wyłączeniem hoteli, moteli, pensjonatów oraz bazy gastronomicznej
- promowanie, zachowanie, odtworzenie, zabezpieczenie lub oznakowanie cennego, lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000;

• **Zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego przez:**

- odbudowę, renowację, restaurację albo remont lub oznakowanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub objętych ewidencją zabytków
- remont lub wyposażenie istniejących muzeów lub innych obiektów pełniących ich funkcję
- kultywowanie:
  - miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów,
  - języka regionalnego i gwary
  - tradycyjnych zawodów i rzemiosła
- prowadzenie badań nad obszarem wdrażania LSR, innych niż realizowane w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 23 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

• **Inicjowanie powstania, przetwarzania lub wprowadzania na rynek produktów i usług, których podstawę stanowią lokalne dziedzictwo, w tym kulturowe, historyczne lub przyrodnicze, zwanych dalej „produktami lub usługami lokalnymi”, albo podnoszenie jakości takich produktów lub usług przez:**

- udział w targach i konkursach produktów lub usług lokalnych,
- promocję produktów lub usług lokalnych,
- uzyskanie certyfikatów i uczestnictwo w systemach jakości, innych niż realizowane w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- budowę, adaptację lub wyposażenie niemieszkalnych obiektów budowlanych wykorzystywanych do prowadzenia sprzedaży lub usług lokalnych,
- budowę, adaptację lub wyposażenie niemieszkalnych obiektów budowlanych wykorzystywanych do tradycyjnego wyrobu produktów lokalnych,
- badanie rynku produktów lub usług lokalnych – z wyłączeniem

działalności rolniczej;

- **Wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w celu poprawienia warunków prowadzenia działalności kulturalnej lub gospodarczej, w tym polegającej na wynajmie pokoi w gospodarstwie rolnym z wyłączeniem działalności rolniczej.**

Wysokość pomocy: na operacje z zakresu „małych projektów” wynosić będzie maksymalnie 70% kosztów kwalifikowanych operacji nie więcej jednak niż 25 tys. zł; przy czym całkowity koszt operacji nie może być niższy niż 4,5 tys. zł oraz wyższy, niż 100 tys. zł w okresie realizacji programu (2009-2015).

Zasady składania wniosków do LGD

Wnioski powinny być zgodne z Lokalną Strategią Rozwoju. Termin naboru będzie ogłaszała Lokalna Grupa Działania. Wnioski do finansowania będzie wybierała Rada LGD. Leader będzie także finansować Funkcjonowanie LGD oraz:

- **Nabywanie umiejętności i aktywizacja**
  - pomoc przyznawana dla LGD w ramach działania może w szczególności dotyczyć:
    - badań nad obszarem objętym LSR;
    - informowania o obszarze działania LGD oraz o LSR;
    - szkolenia kadr biorących udział we wdrażaniu LSR;
    - wydarzeń o charakterze promocyjnym związanych z obszarem działania LGD;
    - szkolenia lokalnych liderów
    - animowania społeczności lokalnych;
    - kosztów bieżących LGD,
- **Wdrożenie projektów współpracy**
  - Wspólne przedsięwzięcia realizowane przez LGD

Więcej informacji www.minrol.gov.pl

*Szczegółowe warunki uzyskania wsparcia regulują rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego PROW na lata 2007-2013 z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego PROW na lata 2007-2013 z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego PROW na lata 2007- 2013 z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW na lata 2007-2013 z późniejszymi zmianami.

Zasady pracy nad tworzeniem LSR.

Prace nad Lokalną Strategią Rozwoju przebiegały zgodnie z wymogami dotyczącymi planowania strategicznego, obejmowały etap diagnozy z analizą mocnych i słabych stron (SWOT), określenie i uzgodnienie wizji, misji i celów rozwoju, wybór przedsięwzięć i oczekiwanych rezultatów, określenie zasad zarządzania i monitoringu.

Proces tworzenia Strategii prowadzony był metodą uspołecznioną z udziałem przedstawicieli samorządów, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, mieszkańców. Po przeprowadzeniu wnikliwej analizy lokalnych i regionalnych aktorów, istotnych z punktu widzenia zasad Lidera, interesów społeczności lokalnych i środowisk opiniotwórczych, wyłoniono osoby do prac nad dokumentem.

Podstawową metodą wykorzystaną do tworzenia Strategii były warsztaty prowadzone w okresie od kwietnia do maja 2008 roku. Uczestnicy pracowali na sesjach plenarnych oraz w grupach roboczych na każdym etapie opracowania Strategii. Warsztaty prowadzone były metodami interaktywnymi, które wymagały aktywnego uczestnictwa i sprzyjały wymianie poglądów i wiedzy pomiędzy uczestnikami procesu. Dzięki wypracowanym podczas warsztatów materiałom, uzgodnieniom uczestników i konsultacji ze społecznością lokalną powstała ostateczna wersja strategii dla Lokalnej Grupy Działania.

Grupa opracowująca strategię podzieliła się na trzy podgrupy tematyczne, pozwalające spojrzeć całościowo na zagadnienia regionu. Podział na grupy uwzględniał trzy obszary zrównoważonego rozwoju: ład środowiskowy, ład społeczny, ład gospodarczy.

Schemat prac nad Lokalną Strategią Rozwoju

Przygotowanie procesu	Spotkania informacyjne, konsultacje, uzgodnienia Warsztaty przygotowujące liderów do prac nad strategią Wybór zespołu opracowującego strategię Zbieranie i opracowanie dokumentów diagnostycznych	II-III 2008
Opracowanie dokumentu LSR i organizowanie LGD	Warsztaty tworzące strategię, analiza uczestników, analiza SWOT, wizja, cele strategiczne, misja Lokalnej Grupy Działania (LGD), cele ogólne i szczegółowe, przedsięwzięcia, operacje, Spotkania informacyjno – konsultacyjne z mieszkańcami Spotkania konsultacyjne z partnerami	III 2008 I 2009
Zakończenie procesu	Powołanie Stowarzyszenia (LGD) Rejestracja w sądzie Zatwierdzenie LSR	X 2008 I 2009

Pracując według zasady od ogółu do szczegółu, skupiano się na poszczególnych etapach planowania strategicznego.

W pierwszym etapie przeprowadzono diagnozę zasobów regionu ze szczególnym uwzględnieniem środowiska, społeczeństwa i gospodarki. Korzystano z wielu dostępnych źródeł (GUS, opracowania gmin, Powiatowego Urzędu Pracy, wiedza członków LGD i uczestników warsztatów, itp.). Grupa dokonała analizę mocnych i słabych stron obszaru oraz szans i zagrożeń. Dzięki temu rozpoznano problemy, jakie trapią region.

W drugim etapie, na podstawie diagnozy i analizy SWOT, grupa pracowała nad wizją i celami ogólnymi.

Trzeci etap polegał na wyznaczenie przez grupę celów szczegółowych do każdego celu ogólnego. Na tym etapie zastanawiano się również nad hierarchią celów oraz priorytetami, biorąc pod uwagę różne aspekty (potrzebę, możliwości finansowe i organizacyjne itp.). Do każdego z celów ogólnych opracowano przedsięwzięcia i określono, w jakich ramach operacji będą realizowane. Identyfikowano partnerów do ich realizacji oraz możliwe inne niż PROW źródła finansowania. Szczególną uwagę zwrócono na przedsięwzięcia, które będą realizowane w latach 2009-2015 w ramach osi 4 PROW (Leader). Przyjęto założenie, że ten okres ma posłużyć do dobrego przygotowania się LGD do następnego okresu działań w ramach inicjatywy Leader (konsolidacja regionu i wzrost aktywności na poziomie regionu, skupienie się wokół promocji regionu i rozwoju usług turystycznych, nabycie umiejętności i przygotowanie niezbędnych analiz, zebranie informacji koniecznych do zaplanowania i realizacji działań na następne lata). Ustalano również zasady zarządzania strategią i monitorowania postępu jej realizacji.

Redagując dokument strategii, przyjęto założenie, że ma być on zrozumiały dla mieszkańców regionu. Zamieszczono wyjaśnienia użytych w tekście terminów i przyjętej metody, tak aby ułatwić zrozumieniu tekstu. Wyjaśnienia wyodrębniono mniejszą czcionką. Czytelnik może je swobodnie pominąć, dzięki temu zawartość dokumentu jest bardziej przejrzysta.

Najważniejsze etapy budowania strategii:

- **Diagnoza** - ocena stanu aktualnego (jakimi zasobami dysponujemy, na jakim jesteśmy etapie rozwoju).
- **Problemy i bariery rozwoju** – ocena przyczyn trudności, jakie obecnie realnie występują w rozwoju.
- **Wizja, misja i cele ogólne i szczegółowe** – określenie, do czego zmierzamy, jakie są nasze oczekiwania oparte na możliwej do przejścia drodze rozwoju i dotychczasowych doświadczeniach.
- **Przedsięwzięcia i operacje** – najważniejsze przedsięwzięcia i aktywność konieczna do przezwyciężenia problemów i dążenia do osiągnięcia założonych celów.

1. Charakterystyka lokalnej grupy działania (LGD).

Lokalna Grupa Działania (w skrócie LGD) jest podmiotem, który jest odpowiedzialny za realizację Lokalnej Strategii Rozwoju (w skrócie LSR). Grupa została utworzona jako efekt wcześniejszej współpracy trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego (ekonomicznego). LGD jest kontynuatorką rozwoju regionu zapoczątkowanego przez Stowarzyszenie Gmin Turystycznych Wzgórz Trzebnickich i Doliny Baryczy.

1.1. Nazwa i status prawny LGD.

- Nazwa: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich.
- Status prawny LGD: stowarzyszenie (powstało na podstawie art.15 ustawy z 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz.427 oraz z 2008 r. Nr 98, poz.634).
- Stowarzyszenie zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 05 stycznia 2009 roku pod numerem KRS 0000320987, numer regon 020894803.

1.2. Opis procesu budowania partnerstwa.

Prace nad powstaniem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich rozpoczęły się wczesną wiosną 2008 r. 18 lutego 2008 r. w sali konferencyjnej Urzędu Marszałkowskiego odbyła się konferencja pod patronatem Wicemarszałka Województwa Dolnośląskiego Tadeusza Draba „Tworzenie i funkcjonowanie Lokalnych Grup Działania w ramach osi IV Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013”, w której uczestniczyła wiceburmistrz gminy Trzebnica p. Jadwiga Janiszewska. Dziesięć dni później, 28 lutego 2008 r. w hotelu – restauracji „Riviera” w Prusicach miało miejsce spotkanie przedstawicieli samorządu terytorialnego (gminy Oborniki Śląskie, Prusice, Trzebnica, Wisznia Mała, Zawonia oraz Powiat Trzebnicki) w sprawie zawiązania LGD przy współudziale przedstawiciela Fundacji Partnerstwo Doliny Środkowej Odry Andrzeja Ruszlewicza. Fundacji poproszono o pomoc w przygotowaniu LSR. 13 marca 2008 r. w Obornikach Śląskich zorganizowano I otwarty warsztat poświęcony pracy nad Lokalną Strategią Rozwoju dla Krainy Wzgórz Trzebnickich z udziałem przedstawicieli sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Kolejne spotkania warsztatowe odbyły się kolejno 17 kwietnia 2008 r. w Urzędzie Miejskim w Trzebnicy oraz 15 maja 2008 r. w OKSiR w Wieszni Małej. Jednocześnie trwały prace komitetu założycielskiego nad opracowaniem Statutu LGD. Odbyły się spotkania w Urzędzie Miejskim w Obornikach Śląskich (uczestnicy: dyrektor Biura Zarządu Stowarzyszenia Gmin Turystycznych Wzgórz Trzebnickich i Doliny Baryczy p. Małgorzata Duszejko-Studenna, Jadwiga Janiszewska, sekretarz gminy Oborniki Śląskie p. Małgorzata Matusiak), w Urzędzie Miejskim w Trzebnicy (uczestniczyli: Małgorzata Duszejko-Studenna, Jadwiga Janiszewska, Małgorzata Matusiak, Robert Borczyk, Jakub Bronowicki). Moderatorem procesu powstawania LGD została Małgorzata Duszejko-Studenna. Prace te zostały uwieńczone zwołaniem Zebrania Założycielskiego Stowarzyszenia LGD 11 sierpnia 2008 r. w sali ślubów Urzędu Miejskiego w Prusicach w obecności 69 członków założycieli – przedstawicieli wszystkich jednostek samorządu terytorialnego z terenu LGD, osób prawnych, przedsiębiorców i osób fizycznych. Powołano do życia Stowarzyszenie, które przyjęło nazwę „Lokalna Grupa Działania Kraina Wzgórz

Trzebnickich” i wybrano jego władze. Prezesem została wybrana dr Małgorzata Duszejko-Studenna. Zarówno skład członków Stowarzyszenia, jak i jego organów, spełnia wszystkie wymagania określone w przepisach prawa krajowego i międzynarodowego.

Po przygotowaniu właściwej dokumentacji dnia 12 września 2008 r. nastąpiło złożenie wniosku o rejestrację Stowarzyszenia LGD KWT w KRS. W czasie oczekiwania na decyzję sądu przedstawiciele Stowarzyszenia brali udział we wszystkich spotkaniach dotyczących Lidera na Dolnym Śląsku. Były to: 20 sierpnia 2008 r. spotkanie informacyjno-warsztatowe istniejących i powstających grup LGD z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego i Ministerstwa RR w Urzędzie Marszałkowskim pt. „Kryteria i sposoby wyboru Lokalnej Grupy Działania do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju – w ramach osi IV Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” (uczestniczyli: Małgorzata Duszejko-Studenna, Adrian Opałka, Agnieszka Jędrzejewska, Przemysław Wojcieszak, Jadwiga Janiszewska, Robert Adach, Igor Bandrowicz); 05-06 września 2008 r. spotkanie Sieci Partnerstw Polski Południowo-Zachodniej, Krośnice, schronisko młodzieżowe (uczestniczyli: Małgorzata Duszejko-Studenna, Agnieszka Jędrzejewska, Adrian Opałka, Mariusz Szkaradziński); 10 września 2008 r. – konferencja inicjująca oś IV Leader PROW na lata 2007-2013 na Dolnym Śląsku, Hotel Orbis Wrocław, (uczestniczyli: Małgorzata Duszejko-Studenna, Jadwiga Janiszewska, Przemysław Wojcieszak); 04 listopad 2008 r. spotkanie dotyczące kryteriów oceny lokalnych grup działania oraz LSR, organizator – Urząd Marszałkowski, Wrocław, ul. Dobrzyńska 21/23 (uczestniczyli: Małgorzata Duszejko-Studenna, Przemysław Wojcieszak, Jadwiga Janiszewska, Teresa Adamus); 05 listopad 2008 r. konferencja Odnowa Dolnośląskiej Wsi, Męcinka, organizator Partnerstwo Kaczawskie, pod patronatem Marszałka Tadeusza Draba (uczestniczyli: Teresa Adamus, Teresa Czaniecka); 05 grudzień 2008 r. spotkanie Sieci Partnerstw LGD z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego, Lubiechowa, gospodarstwo agroturystyczne (uczestniczyli: Małgorzata Duszejko-Studenna, Teresa Adamus, Teresa Czaniecka, Przemysław Wojcieszak).

Równocześnie aktywnie pracował Zarząd LGD. Trzykrotnie odbyło się jego zebranie: 22 sierpnia 2008 r. w kawiarni Retro w Obornikach Śląskich (pełen skład Zarządu oraz zaproszeni goście – przedstawicielki Rady LGD KWT Małgorzata Adamowska i Bożena Cieleń oraz starosta powiatu trzebnickiego Robert Adach); 14 października 2008 r. w sali konferencyjnej Ratusza na trzebnickim Rynku (pełen skład Zarządu); 12 stycznia 2009 r. w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Trzebnicy (pełen skład Zarządu, przedstawicielka biura rachunkowego Koncept). Pomiędzy poszczególnych członków Zarządu zostały rozdzielone funkcje i zadania, przygotowano dokumenty LGD do konkursu UM na wybór LGD i na funkcjonowanie, organizację siedziby i biura LGD. Prezes Stowarzyszenia współpracował też z Fundacją Partnerstwo Doliny Środkowej Odry w zakresie przygotowania danych dotyczących LGD do LSR.

Jedynym zagadnieniem, jakie spowodowało dyskusję członków LGD, był jej budżet. 20 października 2008 r. na spotkaniu z przedstawicielami samorządu terytorialnego, które odbyło się w Urzędzie Miejskim w Prusicach, reprezentant Fundacji Partnerstwo Doliny Środkowej Odry opracowującej LSR Andrzej Ruszlewicz przedstawił projekt budżetu LGD, który został przedyskutowany i przyjęty. Spotkał się on z reakcją Burmistrza gminy Trzebnica, który wystosował 3 pisma ze sformułowaniem żądania zwiększenia wysokości środków na rzecz gminy Trzebnica. W grudniu 2008 r. odbyło się spotkanie burmistrza z Prezesem LGD KWT Małgorzatą Duszejko-Studenną i Andrzejem Ruszlewiczem, mające na celu wyjaśnienie panu Burmistrzowi zasad rządzących finansami LGD.

Dnia 15 października 2008 r. zostało przesłane pismo ponaglącego do KRS przez Zarząd LGD, które nie doczekało się odpowiedzi. 15 grudnia 2008 r. nastąpiło doręczenie Zarządzenia KRS z dnia 09.12.2008 r. z wezwaniem do uzupełnienia danych. Wobec nieprecyzyjności wezwania 17 grudnia 2008 r. Prezes LGD Małgorzata Duszejko-Studenna udała się do KRS gdzie na spotkaniu z sędzią otrzymała informację o braku oryginałów uchwał jest o przystąpieniu do LGD oraz listy członków założycieli LGD z ich podpisami w zestawie dokumentów dołączonych do wniosku o rejestrację LGD. 19 grudnia 2008 r. Prezes LGD KWT odnalazła przedmiotowe oryginały dokumentów LGD w Urzędzie Marszałkowskim, do którego przesłał je sam KRS i przekazała z powrotem do KRS. 22 grudnia 2008 r. Prezes LGD złożyła w KRS pisma w odpowiedzi na ww. zarządzenie KRS wraz ze skargą na zaistniałą sytuację. 05 stycznia 2009 r. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich zostało zarejestrowane przez KRS.

1.3. Charakterystyka członków LGD i sposób rozszerzania lub zmiany składu.

Zgodnie ze statutem członkowie LGD dzielą się na członków zwyczajnych, wspierających i honorowych. Charakterystyka członków LGD została zobrazowana w tabeli. Przedstawione są dane wszystkich członków Stowarzyszenia LGD. Będziemy rozwijać nasze Partnerstwo i współpracować z każdym, kto będzie chciał pracować, na rzecz obszarów wiejskich. LGD ma formułę otwartą, a statut umożliwia przyjmowanie nowych członków w drodze uchwały Walnego Zebrania Członków.

Charakterystyka członków LGD KWT

	Imię i nazwisko	Sektor		Rodzaj prowadzonej działalności
1	Leopold Wróblewski	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
2	Elżbieta Filipkiewicz	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Ozorowickie Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Ogniwo”
3	Jacek Filipkiewicz	gospodarczy	Przedsiębiorca	Jacek Filipkiewicz
4	Barbara Gładysz	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
5	Mariusz Szkaradziński	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Stowarzyszenie Oświatowe Sowa
6	Jadwiga Janiszewska	publiczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Gmina Trzebnica
7	Anna Pietrzyk	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Stowarzyszenie Niedźwiadek
8	Agnieszka Pawlaczek	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
9	Łukasz Rybak	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Uczniowski Klub Sportowy Orzeł
10	Karol Faraniec	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Uczniowski Klub Sportowy Orzeł
11	Wojciech Świerkowski	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Stowarzyszenie „Młodzież z Budzicza”
12	Grzegorz Osyra	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Stowarzyszenie LZS Niedary
13	Aneta Szmyt	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
14	s. Danuta Langosz	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
15	Urszula Kielar	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
16	Cecylia Król – s.m. Claret	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Kongregacja Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Trzebnicy
17	Andrzej Koziara	gospodarczy	Przedsiębiorca	Sklep spożywczo-przemysłowy
18	Krystyna Wawruszczak	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
19	Józef Pałętka	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
20	Michał Dusiński	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Stowarzyszenie Uraz.net
21	Aleksander Bonecki	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy

22	Alicja Stręk-Tworek	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
23	Tadeusz Iwaszuk	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
24	Witold Garecki	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Zespół Ludowy Szymanowanie
25	Agnieszka Jędrzejewska	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
26	Magdalena Tabiś	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
27	Mariola Bleharczyk	publiczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Wiszni Małej
28	Józefa Bebliocińska	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
29	Andrzej Jaros	gospodarczy	Przedsiębiorca	Zakład stolarski
30	Waldemar Brożyna	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Stowarzyszenie Przyjaciół Kuraszkowa „Lipowa Dolina
31	Stanisław Hurkasiewicz	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Ochotnicza Straż Pożarna w Urazie
32	Mirosław Felińczak	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
33	Władysław Mazij	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
34	Agnieszka Janiak	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
35	Katarzyna Piasecka-Bagińska	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
36	Renata Raczyńska	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
37	Leontyna Gągało	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Towarzystwo Miłośników Ziemi Trzebnickiej
38	Halina Zalach	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
39	Alina Gołęcka	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
40	Magdalena Żyża	publiczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Gmina Prusice
41	Robert Kawalec	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Uczniowski Klub Sportowy Ursus w Prusicach
42	Ryszard Cymerman	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Społeczne Stowarzyszenie Wiejskie Okolice
43	Małgorzata Adamowska	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Gminy Zawonia
44	Bożena Cieleń	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
45	Bartosz Przysiężny	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
46	Adrian Opałka	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
47	Przemysław Wojcieszak	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
48	Emilia Bandrowicz	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
49	Teresa Czaniecka	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Prusickiej
50	Teresa Adamus	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
51	Danuta Śmiałek	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
52	Elżbieta Bruchajzer	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
53	Mieczysława Kurek	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
54	Marcin Grzegorz Mazurkiewicz	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
55	Jakub Bronowicki	publiczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Gmina Wisznia Mała
56	Kazimiera Rusin	publiczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Gmina Prusice
57	Robert Adach	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
58	Małgorzata Matusiak	publiczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Gmina Oborniki Śląskie
59	Jan Hurkot	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
60	Robert Borczyk	publiczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Gmina Zawonia
61	Grzegorz Terebun	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
62	Dorota Niemczura	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Ochotnicza Straż Pożarna w Prusicach
63	Igor Bandrowicz	publiczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Powiat Trzebnicki
64	Małgorzata Duszejko-Studenna	publiczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Stowarzyszenie Gmin Turystycznych Wzgórz Trzebnickich i Doliny Baryczy
65	Zbigniew Mroczek	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
66	Jerzy Trela	publiczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Zespół Administracyjny Placówek Oświatowych

67	Krzysztof Nartowski	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
68	Jan Latos	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
69	Piotr Gąsior	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Polska Federacja TaekwonDo
64	Jan Boduszek	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Kapela Ludowa z Siemianic
65	Jacek Kazana	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
66	Maria Przetakiewicz	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
67	Bronisław Szemiel	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
68	Jolanta Czernak	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
69	Grzegorz Matwyszyn	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
70	Joanna Wiraszka	społeczny	Przedstawiciel osoby prawnej	Stowarzyszenie Aktywni – Pawłów Trzebnicki
71	Marian Krzyżostaniak	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
72	Katarzyna Jarczewska	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
73	Dorota Leń	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
74	Renata Adamus	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
75	Marian Radzik	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy
76	Maria Centkiewicz	społeczny	Osoba fizyczna	Nie dotyczy

Zasady członkostwa w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich regulują przepisy rozdziału III Statutu Stowarzyszenia. Zgodnie z postanowieniem § 10 członkowie Stowarzyszenia dzielą się na członków zwyczajnych, członków wspierających i członków honorowych. Na dzień rejestracji Stowarzyszenia w KRS Stowarzyszenia posiada 69 członków zwyczajnych. Jest to liczba spełniająca wymagania § 10 ust. 3 Statutu stwierdzającego, że powinna ona wynosić powyżej 50 osób.

Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia może być:

1. osoba fizyczna, która:

- spełnia warunki określone w ustawie Prawo o stowarzyszeniach,
- jest pełnoletnia,
- posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- posiada obywatelstwo Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa bez względu na miejsce zamieszkania, przedstawi pisemną rekomendację (wskazanie) udzieloną przez jeden z wymienionych poniżej podmiotów, działający na obszarze, którego dotyczy Lokalna Strategia Rozwoju:
  - partnera społecznego lub gospodarczego,
  - gminę wiejską,
  - gminę miejsko-wiejską,
  - związek międzygminny,
  - inną osobę prawną, której działalność związana jest z realizacją celów Stowarzyszenia, w tym jednostkę samorządu terytorialnego czy inne stowarzyszenie,
  - grupę 15 osób fizycznych zamieszkałych na obszarze, którego dotyczy Lokalna Strategia Rozwoju,
  - innego przedsiębiorcę,
- złoży deklarację członkowską;

2. **osoba prawna** działająca na obszarze, którego dotyczy Lokalna Strategia Rozwoju, w tym jednostka samorządu terytorialnego, która wykonuje działalność związaną z realizacją celów Stowarzyszenia, a także partner gospodarczy lub społeczny, w tym inne stowarzyszenie i organizacja pozarządowa, działająca na rzecz rozwoju terenów wiejskich i obszaru objętego zakresem działania LGD, w tym zajmująca się zagadnieniami z zakresu turystyki, promocji, kultury, sportu i rekreacji, ochrony dziedzictwa narodowego i środowiska naturalnego lub promowaniem równości szans, która:

- przedstawi uchwałę organu stanowiącego, zawierającą deklarację przystąpienia do Lokalnej Grupy Działania oraz protokół z posiedzenia tego organu, na którym uchwała ta została podjęta,
- złoży deklarację działania na rzecz rozwoju obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju,
- wskaże osobę reprezentującą ją w Lokalnej Grupie Działania,
- złoży deklarację członkowską.

O przyjęciu członka zwyczajnego Stowarzyszenia decyduje Walne Zebranie członków na wniosek Zarządu, w formie uchwały podjętej po stwierdzeniu, że spełnia on wymagania opisane powyżej zgodnie z zapisem § 10 ust. 2 Statutu.

Ustanie członkostwa w Stowarzyszeniu i wykluczenie z niego reguluje § 11 Statutu. Ustanie członkostwa następuje ono na skutek (§ 11 ust. 1):

1. złożenia pisemnej rezygnacji,
2. śmierci członka będącego osobą fizyczną, utraty przez niego pełnej zdolności do czynności prawnych albo utraty praw publicznych,
3. utraty osobowości prawnej przez członka będącego osobą prawną,
4. pozbawienia praw publicznych w wyniku prawomocnego orzeczenia sądu,
5. wykluczenia.

Wykluczenie członka Stowarzyszenia następuje w przypadku (§ 11 ust. 2):

1. zalegania z zapłatą składek przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, mimo uprzedniego pisemnego upomnienia,
2. stwierdzenia postępowania sprzecznego z niniejszym Statutem lub uchwałami władz Stowarzyszenia,
3. stwierdzenia postępowania, które dyskwalifikuje daną osobę jako członka Stowarzyszenia lub godzi w jego dobre imię,
4. działania na szkodę Stowarzyszenia,
5. cofnięcia rekomendacji, o której mowa w § 10 ust. 2 pkt. 1 lit. e Statutu.

O wykluczeniu decyduje Walne Zebranie w formie uchwały. Przed podjęciem uchwały Walne Zebranie umożliwia członkowi złożenie wyjaśnień na piśmie lub osobiście na posiedzeniu Walnego Zebrania. O treści uchwały Zarząd niezwłocznie powiadamia pisemnie zainteresowanego. Natomiast ustanie członkostwa z przyczyn określonych w ustępie 1 pkt. 1 - 4 § 11 stwierdza Walne Zebranie w formie uchwały. Od uchwał Walnego Zebrania, o których mowa w ust. 3 przysługuje zainteresowanemu odwołanie do najbliższego Walnego Zebrania Członków zwołanego po dacie pisemnego powiadomienia o treści uchwały, w terminie 14 dni od dostarczenia powiadomienia. Uchwała Walnego

Zebrania Członków dotycząca odwołania jest ostateczna.

Na dzień rejestracji Stowarzyszenia w KRS nie posiada ono członków wspierających ani honorowych.

Obszar objęty Lokalną Strategią Rozwoju może ulec rozszerzeniu bądź zawężeniu na podstawie uchwały Walnego Zebrania Członków powziętej większością 2/3 głosów, przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania członków Stowarzyszenia.

Z inicjatywą, o której mowa w ust. 1, mogą wystąpić jednostki samorządu terytorialnego lub grupa co najmniej 10 partnerów społecznych i gospodarczych.

Wniosek powinien zawierać uzasadnienie prawne i faktyczne.

1.4. Struktura Rady organu decyzyjnego LGD.

Powołana na podstawie statutu LGD Rada ma wyłączną właściwość wyboru operacji zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia nr 1698/2005¹, zwanych dalej „organem decyzyjnym”. Struktura Rady zawarta jest w poniższej tabeli.

Zgodnie z uchwałą nr 3/2008 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia LGD KWT z dnia 11 sierpnia 2008 r. w sprawie powołania Rady LGD KWT skład Rady przedstawia się następująco:

SKŁAD RADY LGD KWT					
Lp.	Imię, nazwisko	Funkcja	Nazwa podmiotu, którego przedstawicielem jest członek Rady	Sektor, którego przedstawicielem są poszczególni członkowie organu decyzyjnego	Gmina, którą dany członek Rady reprezentuje
1.	Kazimiera Rusin	Przewodnicząca Rady	Gmina Prusice	publiczny	Prusice
2.	Jadwiga Janiszewska	Wiceprzewodniczący Rady	Gmina Trzebnica	publiczny	Trzebnica
3.	Andrzej Jaros	Wiceprzewodniczący Rady	Zakład stolarski	gospodarczy	Oborniki Śląskie
4.	Małgorzata Matusiak	Sekretarz Rady	Gmina Oborniki Śląskie	publiczny	Oborniki Śląskie
5.	Robert Adach	Członek Rady	osoba fizyczna	społeczny	Trzebnica
6.	Małgorzata Adamowska	Członek Rady	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Gminy Zawonia	społeczny	Zawonia
7.	Emilia Bandrowicz	Członek Rady	osoba fizyczna	społeczny	Prusice
8.	Igor Bandrowicz	Członek Rady	Powiat Trzebnicki	publiczny	Prusice
9.	Robert Borczyk	Członek Rady	Gmina Zawonia	publiczny	Zawonia
10.	Mariola Bleharczyk	Członek Rady	Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Wiszni Małej	publiczny	Wisznia Mała
11.	Jakub Bronowicki	Członek Rady	Gmina Wisznia Mała	publiczny	Wisznia Mała
12.	Bożena Cieleń	Członek Rady	osoba fizyczna	społeczny	Zawonia
13.	Mirosław Feleńczak	Członek Rady	osoba fizyczna	społeczny	Oborniki Śląskie
14.	Elżbieta Filipkiewicz	Członek Rady	Ozorowickie Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Ogniwo”	społeczny	Wisznia Mała
15.	Jacek Filipkiewicz	Członek Rady	Jacek Filipkiewicz	gospodarczy	Wisznia Mała
16.	Leontyna Gągało	Członek Rady	Towarzystwo Miłośników Ziemi Trzebnickiej	społeczny	Trzebnica
17.	Andrzej Kozłara	Członek Rady	Sklep spożywczo-przemysłowy	gospodarczy	Trzebnica
18.	Dorota Niemczura	Członek Rady	Ochotnicza Straż Pożarna w Prusicach	społeczny	Prusice

Powołanie i zmiana składu ciała decyzyjnego, w przypadku LGD jest to Rada, następuje zgodnie z zapisami statutu – rozdział 4 Władze i organizacja Stowarzyszenia.

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.).

1.5. Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego.

Stowarzyszenie LGD wykonuje swoje zadania na podstawie Statutu. W tym dokumencie określono również zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego. Decyzje podejmowane są na podstawie uchwał kolegialnych, zazwyczaj zwykłą większością głosów z wyjątkiem wyboru władz Stowarzyszenie i podejmowania decyzji o rozwiązaniu organizacji. Procedury przewidują również wyłączenie od udziału w wyborze operacji bezpośrednio zainteresowanych stron. Statut określa, że działalność Stowarzyszenia oparta jest na pracy społecznej członków i zatrudnionych pracownikach. Zarząd Stowarzyszenia przyjął Regulamin Biura, który wraz z załącznikami reguluje:

- procedurę naboru pracowników;
- opis stanowisk (wymagań koniecznych i pożądanых);
- strukturę biura (określającą stanowiska i proces podejmowania decyzji).

Siedziba Biuro Stowarzyszenia LGD jest wyraźnie oznakowana. Na budynku umieszczono tablicę, na drzwiach lokalu widnieje informacja o godzinach pracy. Członkowie Zarządu, zgodnie z wymogami Statutu, posiadają odpowiednie kwalifikacje. W Biurze Stowarzyszenia jest ogólnie dostępna dokumentacja poświadczająca kwalifikacje i doświadczenie Członków Zarządu.

Zgodnie z obowiązującym Statutem Walne Zebranie Członków dokonało wyboru Rady Programowej. Statut posiada zapis o zakazie łączenia funkcji w Zarządzie oraz Komisji Rewizyjnej, o niepozostawaniu w związkach małżeńskich, pokrewieństwie i podległości z tytułu zatrudnienia.

Zgodnie z zapisem § 20 ust. 2 Statutu Stowarzyszenia wybór i odwołanie członków Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej należy do kompetencji Walnego Zebrania Członków.

Treść tego ustępu powtórzona jest w odniesieniu do Rady w § 24 ust. 1 Statutu oraz zawarta w § 3 ust. 2 Regulaminu Rady, które stwierdzają, że członkowie Rady są wybierani i odwoływani przez Walne Zebranie Członków spośród członków tego zebrania. Ustę 3 § 24 Statutu określa liczbę członków Rady na 18 osób.

Walne Założycielskie Zebranie Członków LGD wybrało Radę w składzie: 8 przedstawicieli sektora społecznego (44,(44)%), 7 sektora publicznego (38,(88)%) i 3 sektora gospodarczego (16,(66)%). W sumie przedstawiciele sektora społecznego i gospodarczego tworzą w Radzie grupę o większości 61,1 %. Taka struktura Rady jest zgodna z ustawodawstwem krajowym i międzynarodowym, którego zasady zostały uwypuklone w Statucie Stowarzyszenia w § 24 ust. 4-7:

Skład Rady w 50% stanowią przedstawiciele podmiotów, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit b i c rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub ich przedstawiciele, zgodnie z zachowaniem parytetu równowagi przedstawicielstwa sektorów publicznego, społecznego i gospodarczego.

W składzie Rady powinny również znaleźć się podmioty wskazane w pkt. 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 659 z dnia 23 maja 2008 r.:

- *przedstawiciele wszystkich gmin będących członkami lub partnerami LGD,*
- *co najmniej trzech przedstawiciele podmiotów sektora publicznego będących*

członkami lub partnerami LGD, w tym: gmin, powiatów, uczelni publicznych, jednostek badawczo-rozwojowych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, państwowych lub samorządowych instytucji kultury i osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych przepisów w celu wykonywania zadań publicznych z wyłączeniem przedsiębiorców;

- *co najmniej trzech przedstawicieli podmiotów sektora społecznego będących członkami lub partnerami LGD, w tym osób fizycznych działających na rzecz rozwoju obszaru objętego LSR, związków zawodowych, organizacji społeczno-zawodowych rolników, stowarzyszeń, ruchów obywatelskich, innych dobrowolnych zrzeszeń oraz fundacji z obszaru objętego LSR,*
- *co najmniej trzech przedstawicieli przedsiębiorców będących członkami lub partnerami LGD.*

Zakaz łączenia funkcji w organie decyzyjnym z funkcją w zarządzie lub organie kontroli ujęty został w § 24 ust. 11 w brzmieniu: „członek Rady nie może być równocześnie członkiem Komisji Rewizyjnej ani Zarządu” i wyrażony pośrednio również w § 17 ust. 2 dotyczącym wszystkich organów LGD („W czasie trwania kadencji członek Stowarzyszenia może wchodzić w skład tylko jednego organu wybieralnego Stowarzyszenia”).

Kadencja Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej trwa cztery lata. Mandat członków Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej wygasa z chwilą pierwszego Walnego Zebrania Członków odbywającego się w roku kalendarzowym, w którym upływa okres kadencji (§ 17 ust. 1). Mandat członka Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej wygasa przed upływem kadencji z powodu:

1. ustania członkostwa w Stowarzyszeniu,
2. złożenia pisemnej rezygnacji,
3. odwołania przez Walne Zebranie Członków (§ 17 ust. 1).

W przypadku zmniejszenia się liczby członków władz przed upływem kadencji Zarząd niezwłocznie zwołuje Walne Zebranie Członków w celu uzupełnienia ich składu (§ 17 ust. 4).

§ 24 ust. 12 i 13 Statutu reguluje procedurę dotyczącą wyłączenia członka organu decyzyjnego LGD od udziału w dokonywaniu wyboru operacji w razie zaistnienia okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości, co do jego bezstronności, w szczególności w przypadku, gdy wniosek dotyczy jego gminy bądź podmiotu, który reprezentuje, a także w przypadku ubiegania się tego członka o wybór jego operacji w ramach działania 4.1 Wdrażanie LSR. Stanowi on, że w okolicznościach, co do których zachodzi podejrzenie stronniczości przy wyborze projektu, następuje odwołanie członka Rady albo jego wykluczenie z prac Rady, o czym decyduje Rada na wniosek Zarządu większością 2/3 głosów (§ 24 ust. 12). W przypadku, kiedy wnioskodawca operacji jest jednocześnie Członkiem Rady, następuje jego wyłączenie z dokonywania wyboru operacji (§ 24 ust. 12 i 13). Uszczegółowienie zapisu statutowego w tej kwestii stanowią przepisy § 22 Regulaminu Rady. Według niego członkowie Rady mają obowiązek informowania Przewodniczącego Rady w przypadku poddania pod ocenę ich własnych projektów, projektów członków ich rodzin (pokrewieństwo I stopnia, małżonkowie) lub podmiotów, z którymi są powiązani jako członkowie organów zarządzających. Członkowie Rady w takich przypadkach są wykluczeni od oceny i głosowania nad tymi operacjami. W przypadku

powzięcia wiedzy o nieujawnieniu wspomnianych okoliczności wykluczających członka Rady z głosowania i podjęcia uchwały może ona zostać uznana za nieważną przez członków Rady na drodze głosowania. W takim przypadku procedura decyzyjna musi zostać powtórzona. Z chwilą poświadczenia nieprawdy i złamania zapisów deklaracji Członek Rady może zostać wykluczony z pełnienia funkcji Członka Rady przez okres kolejnych 3 posiedzeń Rady.

Szczegółowe zasady funkcjonowania Rady, jej obowiązki i kompetencje reguluje Regulamin Rady, przyjęty na posiedzeniu Rady dnia 08.01.2009 r., a następnie przez Walne Zebranie Członków dnia 13.01.2009 r. § 3 ust. 2 precyzuje, że żaden członek Rady nie może być jednocześnie pracownikiem Biura LGD. § 9, 10, 13, i 26 regulują sposób pracy Rady i wyboru projektów. Rada obraduje na posiedzeniach. Posiedzenia Rady są zwoływane odpowiednio do potrzeb wynikających z naboru wniosków prowadzonego przez Stowarzyszenie. Posiedzenie Rady zwołuje Przewodniczący Rady, uzgadniając miejsce, termin i porządek posiedzenia z Zarządem i Biurem Stowarzyszenia. Posiedzenia Rady są jawne. Zawiadomienie o terminie, miejscu i porządku posiedzenia Rady podaje się do publicznej wiadomości, co najmniej na 7 dni przed posiedzeniem. Wszystkie głosowania Rady są jawne. Głosowania Rady mogą odbywać się w następujących formach:

1. przez podniesienie ręki na wezwanie Przewodniczącego Rady,
2. przez wypełnienie i oddanie sekretarzom posiedzenia kart do oceny operacji, stanowiących załączniki do Regulaminu.

Prawo głosu w głosowaniach Rady przysługuje wyłącznie jej członkom. Przed dyskusją i głosowaniem nad wyborem operacji członkowie Rady podpisują deklarację poufności i bezstronności. (której wzór stanowi załącznik nr 1 do regulaminu). Na podstawie wyników głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD sporządza się listę operacji wybranych do finansowania.

1.6. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego.

Członkowie Rady Programowej Stowarzyszenia LGD posiadają odpowiednie kwalifikacje do prac przy wyborze operacji w ramach działania 4.1 wdrażanie LSR. Szczegółowy opis został sporządzony według wzoru i stanowi załącznik do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR.

1.7. Doświadczenia LGD i członków LGD w realizacji operacji.

Zarówno LGD, jak i jej członkowie posiadają sporo doświadczenia w realizacji operacji lub działań, w których były i są podejmowane przedsięwzięcia z zakresu operacji LSR. Szczegółowy opis został sporządzony według wzoru i stanowi załącznik do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR.

2. Opis obszaru objętego LSR.

Obszar objęty LSR w ramach LGD Kraina Wzgórz Trzebnickich (zwana dalej LGD) obejmuje 5 gmin województwa dolnośląskiego wchodzące jednocześnie w skład powiatu trzebnickiego – Trzebnica, Prusice, Oborniki Śląskie, Wisznia Mała, Zawonia. Teren partnerstwa położony jest w północnej części województwa dolnośląskiego. Wszystkie gminy albo w całości, albo w dużej części leżą na Wzgórzach Trzebnickich, co wyróżnia ten obszar z otoczenia. Przynależność do jednego powiatu trzebnickiego sprawia, że tradycje współpracy są już zapoczątkowane i się rozwijają. Spośród 5 gmin trzy to gminy miejsko-wiejskie, pozostałe dwie to gminy wiejskie.

Powierzchnia obszaru wynosi 732 km². Teren ten zamieszkuje 62 335 mieszkańców (dane GUS 31 XII 2006), z czego 39 540 (63% mieszkańców obszaru) to mieszkańcy wsi. Obszar Partnerstwa leży w pobliżu dużej aglomeracji wrocławskiej, ale nie jest zbyt zaludniony, na 1 km² przypada 85 mieszkańców.

Położenie obszaru w sąsiedztwie Wrocławia czyni z niego niezwykle atrakcyjne miejsce dla rekreacji, sportu i turystyki nastawionych na obsługę mieszkańców i turystów przyjezdnych (weekendowych). Sprzyjają temu także wyjątkowo atrakcyjne przyrodniczo i krajobrazowo tereny gmin położonych na Wzgórzach Trzebnickich. Oborniki Śląskie i Trzebnica to tradycyjne miejsca na weekendowe wypady wielu wrocławian. Na terenie tych gmin funkcjonuje odpowiednio w Obornikach Śl. 12 i Trzebnicy 9 obiektów noclegowych o zróżnicowanym charakterze i standardzie. W pozostałych gminach ilość tych obiektów jest niewielka. Dla mieszkańców obszaru istnienie rozbudowanej bazy noclegowej w tym o wysokim średnim standardzie jest mniej istotne, niemniej jednak baza taka zwykle przyciąga turystów, co pozwala na rozwój innych usług np. gastronomicznych, rekreacyjnych, konferencyjnych itd.. To zaś pozwala na rozwój tego sektora gospodarki i obniżenie poziomu bezrobocia.

2.1. Wykaz gmin wchodzących w skład LGD.

Członkami LGD jest pięć gmin, wśród nich trzy gminy miejsko-wiejskich, dwie gminy wiejskich. W całości teren leży w województwie dolnośląskim i obejmuje 5 gmin z powiatu trzebnickiego. Wykaz gmin z ich podstawowymi cechami zawarty jest w tabeli. Wszystkie Gminy złożyły uchwały Rady Gminy o przystąpieniu do Stowarzyszenia LGD Kraina Wzgórz Trzebnickich wraz z Deklaracją Członkowską jako członek zwyczajny - osoba prawna. Wskazane zostały też osoby reprezentujące samorządy w Stowarzyszeniu.

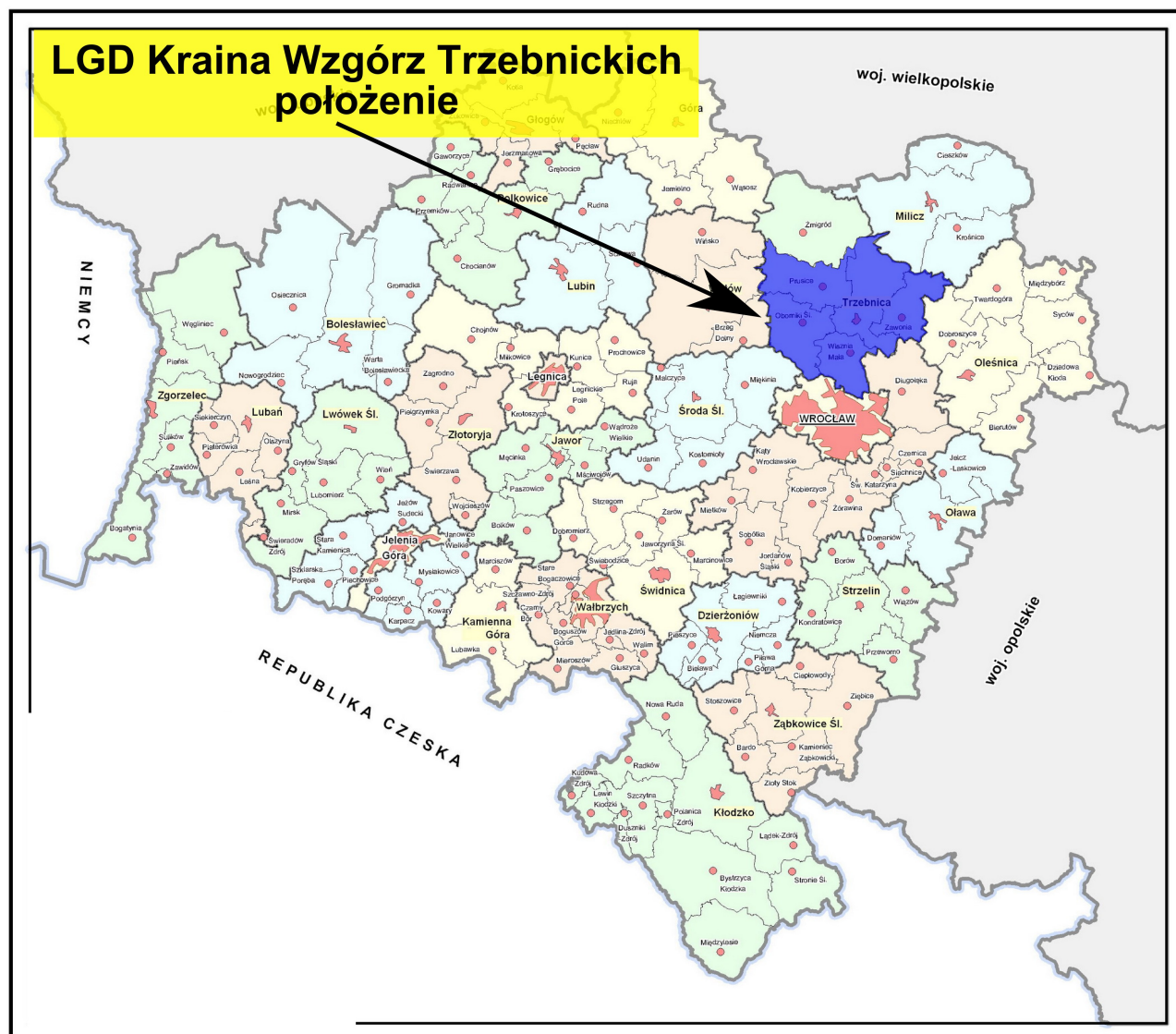
Tabela: wykaz gmin wchodzących w skład LGD (Dane wg GUS 31.12.2006 r.)

Nazwa	Typ gminy	Liczba ludności LSR		Powierzchnia [km ²]	Zaludnienie [mieszkańców/km ²]
		Ogółem	Na terenach wiejskich		
Oborniki Śląskie	Miejsko-wiejska	17 754	9 380	154	
Prusice	Miejsko-wiejska	9 219	7 016	158	
Trzebnica	Miejsko-wiejska	21 904	9 686	200	
Wisznia Mała	Wiejska	8 022	8 022	103	
Zawonia	Wiejska	5 436	5 436	117	
Suma		62 335	39 540	732	85
Dolny Śląsk		2 880 078	841 969	19 947	144

2.2. Uwarunkowania przestrzenne, geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe.

Uwarunkowania przestrzenne.

Obszar objęty LSR to zwarta przestrzeń położona wśród Wzgórz Trzebnickich na Dolnym Śląsku. Region o podobnych cechach terenów pagórkowatych związanych z Wałem Trzebnickim.

Uwarunkowanie geograficzne.

Obszar LGD znajduje się w obrębie Wału Trzebnickiego i na niewielkim odcinku w dolinie Odry. Wał Trzebnicki to wyraźnie wyodrębniający się makroregion, utworzony przez pas wzniesień, przekraczających 200 m.n.p.m. i 100 m wysokości względnej, na długości ok. 200 km i szerokości 10 km, od Żarów po Ostrzeszów. W stosunku do całości formy moreny akumulacyjne są niewielkie. Dużą rolę odegrali zaburzenia glacyjtektoniczne, fałdujące mioceńską formację węgla brunatnego. W podziale geobotanicznym Polski, Wał Trzebnicki wyodrębniony został jako kraina Wzgórz Trzebnicko – Ostrzeszowskich. Ze względu na charakter roślinności zostały zaliczone do poddziału wyżyn środkowych. Na

zachodzie występują czyste lasy bukowe, na wschodzie zaś jodła i świerk. Na nasłonecznionych stokach południowych występuje roślinność kserotermiczna.

Jednym z mezoregionów, znajdujących się w obrębie Wału Trzebnickiego są Wzgórz Trzebnickie. Tworzą one wyraźny łuk, otaczający od południa Kotlinę Żmigrodzką, o wysokości do 257 m.n.p.m. (Farna Góra pod Trzebnicą). Południowe zbocza wzgórz pokrywają piaski sandrowe, deluwia oraz osady pylaste typu lessów. Sama Trzebnica znajduje się pośrodku regionu, na wysokości ok. 150 m.n.p.m. Powierzchnia Wzgórz Trzebnickich wynosi 610 km². Same wzgórza przylegają od zachodu do Obniżenia Ścinawskiego, od wschodu do Wzgórz Twardogórskich, od południa zaś graniczą z Równiną Oleśnicką. Są to spiętrzone moreny końcowe zlodowacenia warciańskiego ze sfałdowanymi warstwami neogeńskimi.

Uwarunkowania przyrodnicze.

Jedną z dominujących form użytkowania terenu w obszarze są lasy. Wpływają pozytywnie na rozwój lokalnych ekosystemów, tworzą dobre warunki środowiskowe, są też znaczącym składnikiem krajobrazu. Pełnią tu funkcje ochronne, tj. glebochronne, wodochronne, uzdrowiskowo – klimatyczne, masowego wypoczynku, strefy zieleni wysokiej, krajobrazowe, strefy uszkodzeń przemysłowych oraz gospodarcze. Do najczęściej występujących gatunków drzewostanu można zaliczyć dąb szypułkowy, buk zwyczajny, grab zwyczajny, brzozę brodawkowatą, sosnę zwyczajną, czarna olcha, klon, lipa drobnolistna, wierzba purpurowa. Bogate zasoby roślinności reprezentowane są przez takie gatunki jak leszczyna pospolita, jarzębina pospolita, kruszyn pospolity. Rzadko występują storczyk, widłak i śnieżynka. Na terenie obszaru występują wiele pomników przyrody. Obszar zamieszkuje wiele gatunków zwierząt. Najczęściej spotykane są sarny i dziki. Do gatunków chronionych należą gronostaj, jeź zachodni, łasica łaska, ryjówka aksamitna i malutka, rzęsorek rzeczka i nietoperze. Występują również takie gatunki ptactwa jak bocian czarny i biały, remiz, brzegówka, kruk i łabędź niemy. Z gatunków drapieżnych występują myszołów zwyczajny, jastrząb gołębiarz, błotnik stawowy. W obszarze tym brakuje parków krajobrazowych oraz OChK. Wiele cennych terenów czeka na utworzenie rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych.

Klimat obszaru znajduje się w regionie klimatycznym Śląsko – Wielkopolskim. Panujące tu warunki nie są sprzyjające dla rozwoju i wegetacji roślin, jak i dla ludzi. Istotną cechą wpływającą na charakter tego obszaru jest duża nieregularność, zmienność i aktywność atmosferyczna. Przeciętne opady występujące na terenie powiatu wynoszą od 600 do 700 mm. Zima trwa zwykle 50 – 70 dni, średnia temperatura stycznia wynosi od -1 do -3 stopni Celsjusza. Lato trwa od 90 do 110 dni, średnia temperatura lipca waha się od +17 do +19 stopni Celsjusza. Średnia temperatura roku wynosi +7 do +9 stopni Celsjusza. Obszar jest dość wietrzny. Wiatry wieją z północnego zachodu, występują również wiatry z północnego wschodu, chociaż są rzadkością.

Uwarunkowania historyczne i kulturowe.

Na terenie obszaru znajduje się wiele ciekawych zabytków architektonicznych, jak choćby Bazylika Św. Jadwigi w Trzebnicy, Zespół Klasztorny wraz z parkiem w Trzebnicy, Kościół Leśny pw. 14 Świętych Wspomożycieli, Małe Muzeum Ludowe u Kowalskich w Marcinowie, sanatorium leśne w Obornikach Śl., Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa w Obornikach Śl. Kult św. Jadwigi i tradycje wraz z obiektami pocysterskimi stanowią o wyróżniku tego obszaru z otoczenia.

2.3 Ocena społeczno-gospodarcza obszaru.

Wszystkie dane odniesiono do terenu całego powiatu trzebnickiego z uwagi na to iż jedynie gmina Żmigród nie jest w LGD Kraina Wzgórz Trzebnickich, a charakterystyka społeczno-gospodarcza nie zmieni się radykalnie bez danych tej gminy (dane ze strategii powiatu trzebnickiego). Powiat trzebnicki jest jednym z nielicznych powiatów w województwie, które od momentu powstania w 1999 r. odnotowały wzrost liczby mieszkańców. W latach 1999-2004 liczba ludności w woj. dolnośląskim zmalała o 2,8%, natomiast w obszarze wzrosła o 1,3% i była to druga co do wielkości dynamika wzrostu (po powiecie wrocławskim). Większość ludności powiatu mieszka na wsi, w miastach jedynie 38,2% ogółu mieszkańców (przy średniej dla województwa wynoszącej 71%). Pomiędzy 1999 a 2004 r. w powiecie miał miejsce znaczny wzrost udziału ludności miejskiej (prawie o 10%). Nastąpiło to w wyniku uzyskania praw miejskich przez Prusice w 2000 r.

W 2002 w powiecie zmalała liczba ludności. Spadek ten wynikał z korekty wprowadzonej do statystyk po uzyskaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego 2002. Po 2002 r. liczba ludności powiatu stale wzrasta, i to zarówno w miastach, jak i na wsi, przy czym wzrost ten jest bardziej dynamiczny na wsi. Wzrost liczby mieszkańców powiatu był efektem zarówno dodatniego przyrostu naturalnego jak i dodatniego salda migracji, przy czym większą rolę odegrały migracje. W okresie 1999-2004 przyrost naturalny był cały czas dodatni (za wyjątkiem 2003 r., kiedy spadł nieznacznie poniżej zera) i zawierał się w granicach 0,5 - 1,3‰ (tab. 3). Saldo migracji również było cały czas dodatnie, ale osiągało znacznie wyższe wartości niż przyrost naturalny, w granicach 2,9 - 4,9‰ (tab. 4). W wyniku ruchu naturalnego w analizowanym okresie w powiecie przybyły 302 osoby, a w efekcie migracji aż 1858. Sytuacja demograficzna powiatu w zakresie ruchu naturalnego i migracji jest wyraźnie zróżnicowana (tab. 5). Wprawdzie saldo migracji w 2004 r. w całym powiecie było dodatnie, to w poszczególnych gminach jego wielkość znacznie się różniła, np. w Prusicach i Zawoni była bliska zera (odpowiednio: 0,1 i 0,2‰), a w innych osiągała wysokie wartości, np. 10,9‰ w Wiszni Małej, 7,4‰ w Obornikach Śl. Podobnie zróżnicowane był przyrost naturalny. Osiągnął on ujemne wartości w całej gminie Oborniki Śl. (-1,6‰), oraz w miastach Oborniki Śl. (-3,3‰) i Trzebnica (-1,6‰). Najwyższe wartości odnotowano w gminach Zawonia (6,3‰) i Wisznia Mała (3,1‰), oraz w miastach Prusice (5,0‰) i Żmigród (3,5‰). Utrzymujący się w powiecie trzebnickim dodatni przyrost naturalny i dodatnie saldo migracji sprawiają, że struktura jego mieszkańców według wieku jest korzystniejsza, niż ma to miejsce w całym województwie. Udział grupy przedprodukcyjnej (0-17 lat) wynosi 22,3% i jest wyższy niż w województwie, gdzie osiąga wartość 19,5%. Z kolei udział grupy poprodukcyjnej jest niższy, w powiecie wynosi 13,3% a w województwie 15,4%.

W powiecie trzebnickim występuje wyraźna różnica w strukturze wiekowej mieszkańców miast i wsi (tab.6). Wieś jest znacznie młodsza demograficznie, niż miasto. Większy o 4,5 p. proc. jest tu udział grupy przedprodukcyjnej i mniejszy o 1,5 p. proc. udział grupy poprodukcyjnej. Taka struktura będzie w przyszłości rzutować na rozwój demograficzny powiatu i zróżnicowanie między miastami i wsią.

Analiza podstawowych parametrów ruchu naturalnego i migracji, oraz struktury demograficznej ludności wykazuje, że powiat trzebnicki wyróżnia się pozytywnie na tle województwa dolnośląskiego. Występuje tu dodatni przyrost naturalny i dodatnie saldo migracji, a ludność jest młodsza niż średnio w województwie. Stwarza to korzystne przesłanki dla rozwoju demograficznego tego powiatu w przyszłości. Potwierdza to prognoza demograficzna sporządzona przez Główny Urząd Statystyczny. Przewiduje ona, że w całym okresie objętym prognozą liczba ludności w powiecie będzie wzrastała. W

latach 2005-2020 będzie to wzrost o 6,7%, gdy w tym czasie w całym województwie nastąpi spadek o 4,5%.

Stan bezrobocia w Powiecie trzebnicki pozostaje na stosunkowo wysokim poziomie, wyższym niż średnia wojewódzka i średnia krajowa. Jest też najwyższy spośród powiatów subregionu wrocławskiego. Najwyższy poziom bezrobocia jest w Trzebnicy, mniejszy odpowiednio w Żmigrodzie i Obornikach Śl. Wydaje się, że ten wysoki poziom bezrobocia jest związany z sytuacją gospodarczą – na terenie powiatu brakuje dużych przedsiębiorstw, brakuje też nowych dużych inwestycji. Część chętnych może znaleźć pracę we Wrocławiu, ale wydaje się, że przeszkodą może być np. niewydolny system komunikacyjny. Istnieje wprawdzie rozwinięty transport autobusowy, ale tylko niektóre miejscowości mają połączenia kolejowe z Wrocławiem i innymi większymi miastami (Oborniki Śl., Żmigród – tu w grę wchodzi także połączenie z Leszmem i Poznaniem). Problemem może być także dopasowanie ponadgimnazjalnego systemu oświatowego do potrzeb gospodarki.

Na terenie powiatu trzebnickiego zarejestrowanych jest obecnie 6550 podmiotów gospodarczych, przy czym ich ilość w stosunku do roku 2005 wzrosła, o 115, co świadczy o pewnej aktywności gospodarczej lokalnej społeczności przede wszystkim prywatnej. Wśród zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w powiecie najliczniejszą grupę stanowią podmioty osób fizycznych, stanowiące prawie 80% ogółu zarejestrowanych podmiotów. Sytuacja taka charakterystyczna jest dla wszystkich gmin powiatu. Jednak zdecydowanie największa ilość łącznie zarejestrowanych podmiotów występuje w gminie Trzebnica, co stanowi ponad 32% ogólnej liczby podmiotów zarejestrowanych w powiecie. Najwięcej natomiast zagranicznych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych jest w gminie Żmigród.

W powiecie trzebnickim zdecydowanie dominują podmioty o profilu usługowym, i to w nich głównie odnotowano przyrost nowych podmiotów. Dominującymi sekcjami są: handel i naprawy, budownictwo, obsługa nieruchomości i firm oraz przetwórstwo przemysłowe. Wynika to przede wszystkim ze specyfiki regionu.

Obszar należy do wydzielonego w 2000 roku, w ramach Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich, regionu rolniczo-rekreacyjnego. Charakteryzuje się on średnimi warunkami dla rozwoju produkcji rolniczej. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej określony został przez IUNG na poziomie 60 – 80 pkt. Jest to także region o stosunkowo dużym udziale powierzchni zalesionej, co ma związek z przewagą słabych gleb. Na obszarze dominują gleby kompleksu żytniego (dobrego i słabego) oraz pszennego. Ze względu na charakter podłoża z przewagą utworów polodowcowych wytworzyły się gleby: brunatne właściwe (z glin i pyłów) – gleby urodzajne, występujące w zwartym kompleksie na terenie Wzgórz Trzebnickich; płowe lessowe (z glin i pyłów oraz pokryw lessowych) – gleby urodzajne, występujące głównie na Wzgórzach Trzebnickich; bielcowe i rdzawe (na piaskach) – gleby słabe, występujące m. in. w okolicach Zawoni i Trzebnicy; czarne ziemie i czarnoziemy (wytworzone z pyłów, piasków, glin i iłów) – gleby najbardziej urodzajne, występujące w zwartym kompleksie na terenie gminy Wisznia Mała; mady – gleby występujące w dolinach rzecznych. Występujące na terenie obszaru gleby zaliczają się głównie do gruntów średnich – klasa IV (36.7%) oraz dobrych – klasa III (26.5%). Użytki rolne na gruntach słabych - klasa V i VI, stanowią w odpowiednio: 24.1% i 8%. W strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne, stanowiące 61.6% powierzchni powiatu. Lasy i grunty leśne zajmują 26.3%, natomiast pozostałe grunty i nieużytki 12,1%. W strukturze użytków rolnych przewagę stanowią grunty orne (około 80%). Ich największa koncentracja występuje na obszarze gminy Trzebnica. Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2002 roku, 14.1% powierzchni gruntów ornych w powiecie trzebnickim stanowiły odłogi i ugory, przy znacznym udziale powierzchni

odłogowanej (76%). Maksymalne wartości zarejestrowano w gminie Oborniki Śląskie (26.2% powierzchni gruntów ornych) natomiast minimalne, w gminie Prusice (6.6% powierzchni gruntów ornych).

2.4. Specyfika obszaru i jego wewnętrzna spójność.

Specyfika obszaru i jego wewnętrzna spójność wynika z:

- położenia geograficznego – obszar obejmuje duże jednorodne jednostki geograficzne, jakim są w tym przypadku Wzgórz Trzebnickie stanowiące oś całego obszaru i mały fragment doliny Odry, specyfiką obszaru jest też bliskie położenie od Wrocławia i przynależność do jednego powiatu,
- uwarunkowań przyrodniczych, obszar ma podobny klimat sprzyjający rozwojowi wypoczynku opartego na tradycjach uzdrowiskowych,
- uwarunkowania historyczne, związane ściśle z kultem św. Jadwigi i cystersami, oraz tradycjami sadowniczymi i uzdrowiskowymi,
- uwarunkowania społeczne to stosunkowo młoda społeczność, dobrze wykształcona.

3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR.

Analiza SWOT jest techniką analizy strategicznej, związaną z badaniem silnych i słabych stron obszaru objętego LSR (ogólnie), a z drugiej strony - szans i zagrożeń pojawiających się w otoczeniu.

Analiza słabych i silnych stron dotyczy teraźniejszości (stanu obecnego) wewnątrz regionu:

- silne strony to zasoby, które wyróżniają region w sposób pozytywny w otoczeniu;
- słabe strony to te aspekty funkcjonowania regionu, które ograniczają sprawność i mogą blokować jego rozwój w przyszłości.

Analiza szans i zagrożeń dotyczy teraźniejszości i przyszłości. Analizujemy nie tylko region, ale i jego otoczenie. Określamy szans i zagrożeń, które mogą wystąpić w otoczeniu regionu i w nim samym. Analiza ukazuje, więc możliwości i motywację:

- stawiania na mocne strony i przewyższanie słabości;
- wykorzystywania szans i odpieranie zagrożeń.

Cel analizy: uzyskanie przybliżenia stanu rzeczywistego, obrazującego główne przeszkody i elementy negatywne obecnej sytuacji regionu i wzajemne relacje pomiędzy tymi elementami z punktu widzenia bezpośredniego celu Strategii.

Lokalna Grupa Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich – SWOT

Mocne	Słabe
<ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjne położenie geograficzne w pobliżu Wrocławia • Walory przyrodnicze, Wzgórz Trzebnickie, lasy, rzeka Odra i jej dopływy • Zróżnicowanie w krajobrazie • Sadownictwo i ogrodnictwo oraz dobra jego jakość • Silne tradycje uzdrowiskowe i wypoczynkowe • Związki historyczne gmin • Budowle sakralne, obiekty zabytkowe, stanowiska archeologiczne • Międzynarodowe Sanktuarium Świętej Jadwigi w Trzebnicy • Działalność stowarzyszeń w tym na poziomie regionalnym • Aktywność organizacji sportowych i mieszkańców • Duży potencjał ludzki, młodzi, dobrze wykształceni mieszkańcy • Ludność napływowa angażująca się w życie gmin • Duży potencjał artystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • Słaba infrastruktura techniczna i społeczna • Niedostosowana infrastruktura turystyczna • Trudny dojazd, komunikacja i transport publiczny • Małe bezpieczeństwo na drogach (duże natężenie ruchu, źle oznakowane drogi, brak poboczy) • Niska jakość i mała oferta usług gastronomicznych • Ludność napływowa traktująca obszar jako sypialnię Wrocławia • Roszczeniowe oczekiwania napływowych mieszkańców • Niska aktywność społeczna mieszkańców – zwłaszcza na terenach wiejskich • Małe poczucie tożsamości regionalnej • Nieefektywna współpraca pomiędzy gminami, organizacjami społecznymi, firmami • Niedostatecznie sprawny system obiegu informacji • Niskie dochody gmin
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój turystyki i gospodarstw agroturystycznych, rozbudowa ośrodków rekreacyjnych • Rozwój ścieżek rowerowych, pieszych oraz konnych • Powstający szlak cysterski • Rozwój gospodarstw rolnych oraz przekwalifikowanie się części na działalność nierolniczą • Odtworzenie i zagospodarowanie stawów hodowlanych • Rozwój i wypromowanie produktów lokalnych • Większe wykorzystanie bliskości Wrocławia, • Napływ ludności z Wrocławia i nie tylko na tereny wiejskie, baza osadnicza (działki budowlane) • Integracja społeczności poprzez stowarzyszenia • Współdziałanie sektora samorządowego, biznesowego i pozarządowego • Współpraca innym organizacjami, sąsiedztwo innych LGD (korzystanie z doświadczeń) • Rozwijająca się aktywność obywatelska • Życzliwość samorządów dla inicjatyw lokalnych • Pozyskiwanie środków finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Dewastacja środowiska naturalnego • Biurokracja • Różnice interesów i brak kompromisu wśród partnerów • Zmiany polityczne i kołosistwo ludzi na stanowiskach • Zły przepływ informacji między gminami • Sfera kultury przejęta przez Wrocław • Pełnienie funkcji sypialni dla Wrocławia • Emigracja zarobkowa

Analiz SWOT wskazuje, że główne szanse LGD upatruje w wykorzystaniu swoich mocnych stron i szans, jakie stworzyła temu obszarowi natura i działalność człowieka. Natura wyrzeźbiła przy pomocy łodolodu, erozji i naturalnych procesów zróżnicowany krajobraz (mocna strona) od pagórkowatych malowniczych Wzgórz Trzebnickich do płaskiej doliny Odry (mocne strony). Jeśli do tego dołożymy duże powierzchnie lasów w części obszaru, a także walory przyrodnicze, silne tradycje uzdrowiskowe i wypoczynkowe to takie miejsce tuż obok dużej aglomeracji, co jest zasługą człowieka, jaka jest Wrocław, tworzy szereg szans w postaci: większe wykorzystanie bliskości Wrocławia, rozwój turystyki i gospodarstw agroturystycznych, rozbudowa ośrodków rekreacyjnych, rozwój ścieżek rowerowych, pieszych oraz konnych, powstający szlak cysterski, rozwój gospodarstw rolnych oraz przekwalifikowanie się części na działalność nierolniczą, odtworzenie i zagospodarowanie stawów hodowlanych, rozwój i wypromowanie produktów lokalnych, napływ ludności z Wrocławia i nie tylko na tereny wiejskie, baza osadnicza (działki budowlane). Wykorzystanie tych szansy i przezwyciężenie takich słabych stron jak: niedostosowana infrastruktura turystyczna, trudny dojazd, komunikacja i transport publiczny, niska jakość i mała oferta usług gastronomicznych jest jednym z ważniejszych kierunków rozwoju obszaru objętego LSR.

Wnioski z analizy SWOT.

Z analizy wynika, że główne problemy, jakie obecnie są najbardziej istotne w regionie to:

- pomimo bliskiego położenie w stosunku do Wrocławia i wysokich walorów rekreacyjno-wypoczynkowych region nie czerpie z tego należytych korzyści;
- obszary wiejskie również nie wykorzystują swojej szansy, jaką jest położenie i możliwość rozwoju usług różnicujących dochody rodzin rolniczych,
- aktywność społeczna w regionie jest za mała.

Dlatego w dalszych pracach nad Lokalną Strategią Rozwoju należy wziąć pod uwagę powyższe problemy.

4. Określenie celów ogólnych i szczegółowych LSR oraz wskazanie planowanych w ramach LSR przedsięwzięć

Wizja LGD Kraina Wzgórz Trzebnickich

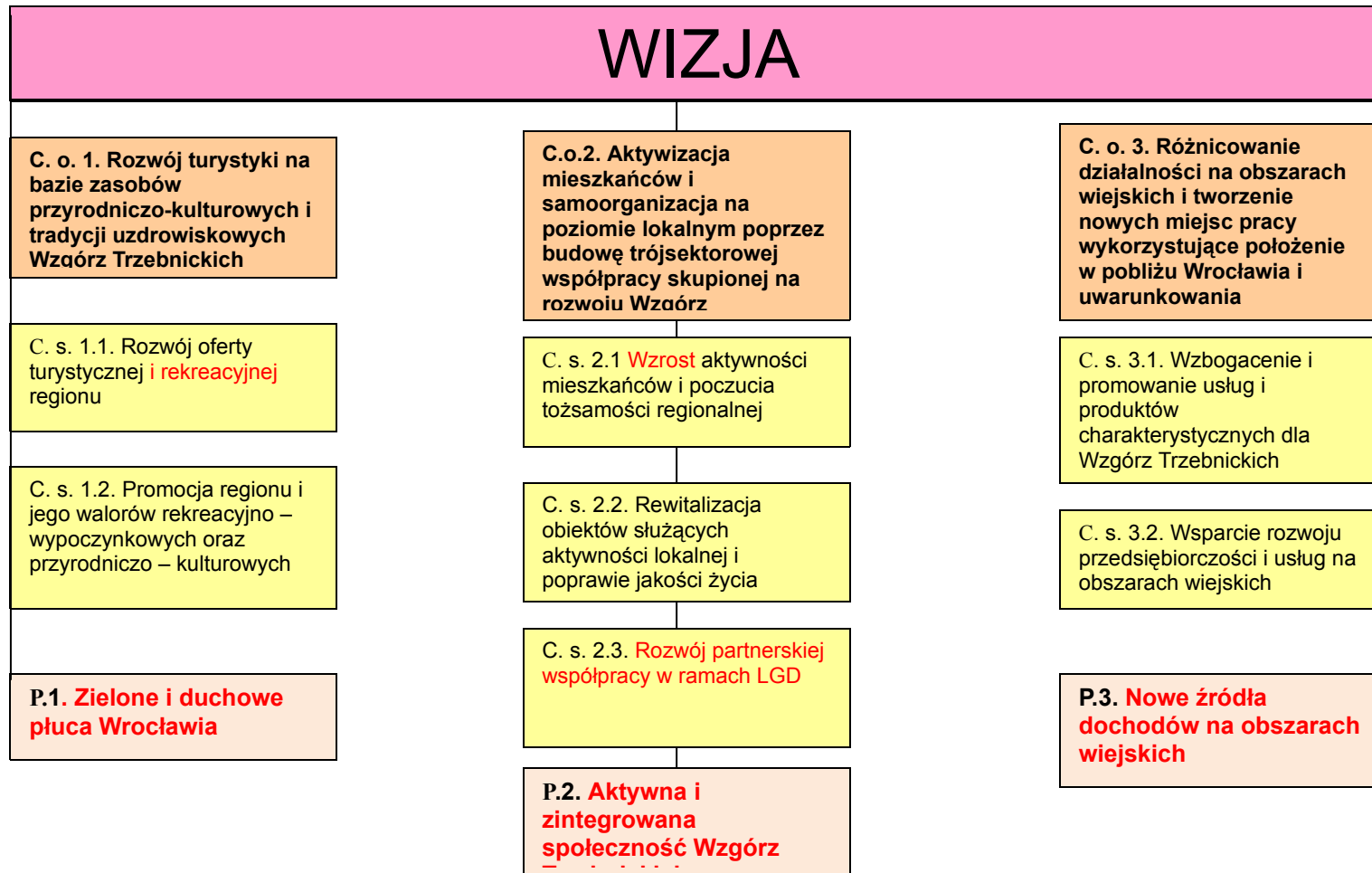
- *Kraina Wzgórz Trzebnickich to region, w którym żyją gościnni, aktywni i zadowoleni z życia ludzie.*
- *Dumni i świadomi walorów regionu mieszkańcy, zgodnie współpracują na rzecz jego rozwoju w ramach trójsektorowego partnerstwa.*
- *Dobra komunikacja kolejowa i drogowa pozwalają w bezpieczny i dostępny sposób korzystać z rozwiniętej oferty turystycznej i kulturalnej.*
- *Znane i wypromowane produkty oraz usługi pod marką Wzgórz Trzebnickich przyciągają turystów z kraju i Europy.*

4.1. Cele ogólne i szczegółowe.

Cele wynikają z problemów, jakie zostały zidentyfikowane w wyniku analizy SWOT i są ściśle powiązane ze specyfiką obszaru. Znaczącą cechą problemów jest to, że przeszkadzają nam w osiągnięciu wizji rozwoju regionu i realizacji LSR. Dlatego zostały przyjęte cele, które pomogą nam rozwiązać te problemy. Cele powinny być konkretne i mierzalne, realistyczne, osiągalne, określone w czasie, czyli takie, o których można powiedzieć, że zostały wykonane lub nie. Cele powinniśmy osiągać w całości i w pełni za to ponosimy odpowiedzialność. Dążenie do celów powinno nas doprowadzić do realizacji wizji i satysfakcji z rozwoju Krainy Wzgórz Trzebnickich. Przy realizacji planu opartego o zrównoważony rozwój cele muszą być zharmonizowane ze środowiskiem przyrodniczym. Granicą podejmowanych działań jest trwałość zasobów przyrodniczych. W wyniku naszych wspólnych działań ustaliliśmy, że stawiamy przed sobą realizację pięciu celów ogólnych. Osiągnięcie każdego z nich realizowane poprzez kilka celów szczegółowych. Cele szczegółowe osiągniemy, przyjmując do wykonania konkretne przedsięwzięcia.

Przy ustalaniu celów i przedsięwzięć przeszliśmy następującą drogę w planowaniu LSR (od ogółu do szczegółu):

**wnioski z analizy SWOT → specyfika obszaru (wykorzystanie atutów) → cel ogólny →
→ cele szczegółowe → przedsięwzięcia → operacje**

Cel ogólny 1

Rozwój turystyki na bazie zasobów przyrodniczo-kulturowych i tradycji uzdrowiskowych Wzgórz Trzebnickich.

Przedsięwzięcie1: Zielone i duchowe płuca Wrocławia

Cel jest reakcją na wniosek z analizy SWOT: pomimo bliskiego położenie w stosunku do Wrocławia i wysokich walorów rekreacyjno-wypoczynkowych region nie czerpie z tego należytych korzyści. Wykorzystujemy też takie atuty mocne strony jak: atrakcyjne położenie geograficzne w pobliżu Wrocławia, walory przyrodnicze, Wzgórz Trzebnickie, lasy, rzeka Odra i jej dopływy, zróżnicowanie w krajobrazie, silne tradycje uzdrowiskowe i wypoczynkowe, międzynarodowe Sanktuarium Świętej Jadwigi w Trzebnicy. Cel powinien doprowadzić do zwiększenia dochodów mieszkańców. Cel ma duże szanse na realizację do 2015 roku, zwłaszcza że zasadniczym jego efektem będzie zwiększony napływ wrocławian korzystających z oferty usługowej regionu. Miarą osiągnięcia sukcesu będzie ilość osób odwiedzających region w stosunku do stanu obecnego. Cel ogólny będzie efektem osiągnięcia trzech celów szczegółowych.

Cele szczegółowe:

- 1.1. Rozwój oferty turystycznej-i rekreacyjnej regionu.
- 1.2. Promocja regionu i jego walorów rekreacyjno – wypoczynkowych oraz przyrodniczo – kulturowych.

Cel ogólny 2

Aktywizacja mieszkańców i samoorganizacja na poziomie lokalnym poprzez budowę trójsektorowej współpracy skupionej na rozwoju Wzgórz Trzebnickich.

Przedsięwzięcie 2: Aktywna i zintegrowana społeczność Wzgórz Trzebnickich

Cel jest reakcją na wnioski z analizy SWOT: aktywność społeczna w regionie jest za mała. Wykorzystujemy też takie atuty ze specyfiki obszaru (mocne strony), jakim jest działalność stowarzyszeń w tym na poziomie regionalnym. Aktywność organizacji sportowych i mieszkańców, duży potencjał ludzki, młodzi, dobrze wykształceni mieszkańcy, ludność napływowa angażująca się w życie gmin, duży potencjał artystyczny. Miarą osiągnięcia tego celu będzie wzrost aktywności mieszkańców przejawiająca się powstawaniem nowych organizacji społecznych, realizacja przez aktywne grupy mieszkańców własnych projektów i działań. Będzie to wyraźnie widoczne w ilości składanych wniosków o dofinansowanie w ramach operacji małe projekty w 2009 i 2013 roku przez organizacje społeczne. Cel może być osiągnięty do 2013 roku.

Cele szczegółowe:

- 2.1. Wzrost aktywności mieszkańców i poczucia tożsamości regionalnej.
- 2.2. Rewitalizacja obiektów służących aktywności lokalnej i poprawie jakości życia.
- 2.3. Rozwój partnerskiej współpracy w ramach LGD-

Cel ogólny 3

Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich i tworzenie nowych miejsc pracy wykorzystujące położenie w pobliżu Wrocławia i uwarunkowania geograficzne.

Przedsięwzięcie 3 : Nowe źródła dochodów na obszarach wiejskich

Cel jest reakcją na wnioski z analizy SWOT: obszary wiejskie również nie wykorzystują swojej szansy, jaką jest położenie i możliwość rozwoju usług różnicujących dochody rodzin rolniczych. Wykorzystujemy też takie atuty ze specyfiki obszaru, jakim są mocne strony: atrakcyjne położenie geograficzne w pobliżu Wrocławia, sadownictwo i ogrodnictwo oraz dobra jego jakość, walory przyrodnicze, Wzgórz Trzebnickie, lasy, rzeka Odra i jej dopływy, zróżnicowanie w krajobrazie. Cel może być osiągnięty do 2015 roku. Miara osiągania tego celu będzie powstawanie nowych gospodarstw agroturystycznych i przedsiębiorstw na terenach wiejskich - porównanie roku 2009 z rokiem 2015.

Cele szczegółowe:

3.1. Wzbogacenie i promowanie usług i produktów charakterystycznych dla Wzgórz Trzebnickich

3.2. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i usług na obszarach wiejskich.

4.2. Planowane przedsięwzięcia służące osiągnięciu celów szczegółowych.

Cel ogólny 1

Rozwój turystyki na bazie zasobów przyrodniczo-kulturowych i tradycji uzdrowiskowych Wzgórz Trzebnickich.

Cel Ogólny 1: Rozwój turystyki na bazie zasobów przyrodniczo-kulturowych i tradycji uzdrowiskowych Wzgórz Trzebnickich	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcie1 :Zielone i duchowe płuca Wrocławia
1.1 Rozwój oferty turystycznej i rekreacyjnej regionu	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja, rozbudowa systemu tras turystycznych, ścieżek, ścieżek tematycznych i rekreacyjnych w regionie wraz z towarzyszącą im infrastrukturą turystyczną • Utworzenie i funkcjonowanie systemu informacji turystycznej o regionie poprzez punkty informacji turystycznej, bazy informacji turystycznej, strony internetowe, wydawnictwa • Rozwój bazy noclegowej i usług obsługujących turystykę i rekreację • Rewitalizacja, renowacja i odbudowa obiektów o znaczeniu historycznym i kulturowym dla Wzgórz Trzebnickich • Budowa, odbudowa, remont, oznakowanie obiektów małej infrastruktury turystycznej, atrakcji turystycznych • Opracowanie i wdrażanie jednolitego oznakowania i wizualizacji regionu • Organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych jako oferty weekendowej • Wpieranie współpracy podmiotów działających w turystyce • Wsparcie merytoryczne i finansowe przedsięwzięć inwestujących w turystykę i rekreację w regionie • Budowa, odbudowa, remont, oznakowanie obiektów małej infrastruktury rekreacyjnej tworzącej miejsca wypoczynku w plenerze
1.2 Promocja regionu i jego walorów rekreacyjno – wypoczynkowych oraz przyrodniczo – kulturowych	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i rozpowszechnienie publikacji, innych wydawnictw, filmów oraz innych materiałów informacyjnych, promocyjnych o regionie i jego walorach • Uzupełnienie i uporządkowanie wiedzy o regionie związanej zwłaszcza z jego historią, zasobami kulturowymi, przyrodniczymi m. in. prowadzenie badań w tym zakresie, wydawanie publikacji • Opracowanie i realizacja programu wspólnej

	<p>promocji regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie organizacji i udziału w imprezach związanych z promocją walorów Wzgórz Trzebnickich
--	--

Cel Ogólny 1: Rozwój turystyki na bazie zasobów przyrodniczo- kulturowych i tradycji uzdrowiskowych Wzgórz Trzebnickich	Przedsięwzięcie 1: Zielone i duchowe płuca Wrocławia									
Cele szczegółowe	Wskaźniki produktu *	Wartość		Wskaźniki rezultatu*	Wartość		Wskaźniki oddziaływania **	Wartość		Źródła weryfikacji
		P 2009	K 2015		P 2009	K 2015		P 2009	K 2015	
1.1. Rozwój oferty turystycznej rekreacyjnej regionu	- liczba szlaków turystycznych	0	2	- wzrost liczby kilometrów odpowiednio oznakowanych szlaków turystycznych	0	20	- wzrost liczby udzielonych noclegów - wzrost liczby turystów na obszarze LGD	2218 5 1412 5	23000 15000	Ankietyzacja beneficjentów, biuro LGD, GUS
	- liczba zrealizowanych obiektów małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	0	15	- wzrost liczby kilometrów szlaków turystycznych wyposażonych w małą infrastrukturę	0	20				
	- liczba imprez turystycznych i rekreacyjnych	0	4	- wzrost liczby osób biorących udział w imprezach turystycznych i rekreacyjnych	0	200				
1.2. Promocja regionu i jego walorów rekreacyjno – wypoczynkowych oraz przyrodniczo – kulturowych	- nakład materiałów informacyjnych i promocyjnych o regionie	0	2000	- wzrost liczby osób poinformowanych o regionie	0	2000				Ankietyzacja beneficjentów, biuro LGD, GUS
	- liczba imprez promujących walory Wzgórz Trzebnickich	0	4	- liczba wystawców na imprezach promujących Wzgórz Trzebnickie	0	20				
Działania PROW: - Odnowa i rozwój wsi - Małe projekty - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	- liczba zrealizowanych operacji - liczba zrealizowanych operacji - liczba zrealizowanych operacji - liczba zrealizowanych operacji	0 0 0 0	1 30 1 1							Biuro LGD

*dot. wskaźników produktów i rezultatów osiągniętych w ramach operacji Wdrażanie LSR, Projekty współpracy, Funkcjonowanie, nabywanie umiejętności i aktywizacja

** dot. wskaźników oddziaływania osiągniętych na obszarze realizacji LSR

Cel ogólny 2

Aktywizacja mieszkańców i samoorganizacja na poziomie lokalnym poprzez budowę trójsektorowej współpracy skupionej na rozwoju Wzgórz Trzebnickich.

Cel Ogólny 2: Aktywizacja mieszkańców i samoorganizacja na poziomie lokalnym poprzez budowę trójsektorowej współpracy skupionej na rozwoju Wzgórz Trzebnickich	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcie 2: Aktywna i zintegrowana społeczność Wzgórz Trzebnickich
2.1 Wzrost aktywności mieszkańców i poczucia tożsamości regionalnej	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja imprez masowych i lokalnych zwłaszcza festynów, • imprez kulturalnych, sportowych, turniejów, związanych z miejscową kulturą, historią i obyczajami budujących tożsamość regionu (m.in. związanych ze św. Jadwigą, cystersami, tradycją sadowniczą i uzdrowiskową) • Wspieranie działalności i grup sportowych • Wspieranie lokalnej aktywności zwłaszcza artystycznej, • rękodzielniczej, miejscowych tradycji i zwyczajów • Wspieranie inicjatyw powstawania i samoorganizacji grup i stowarzyszeń skupionych wokół idei odnowy wsi • Organizacja dostępu do Internetu i technik informacyjnych • Organizacja szkoleń, warsztatów, wizyt studialnych, sympozjów, odczytów, prelekcji i innych przedsięwzięć podnoszących wiedzę, świadomość i umiejętności społeczności region • Organizacja i usprawnienie wymiany informacji w regionie • Wsparcie zakładania i rozwoju stowarzyszeń, grup nieformalnych poprzez szkolenia i doradztwo • Wsparcie rozwoju liderów i animatorów wiejskich poprzez szkolenia, doradztwo, pomoc w nawiązywaniu współpracy • Aktywizowanie mieszkańców poprzez organizację konkursów cyklicznych i tematycznych związanych z lokalnymi walorami i estetyzacją miejscowości • Informowanie o obszarze działania LGD i realizacji LSR skierowane do społeczności lokalnych
2.2. Rewitalizacja obiektów służących aktywności lokalnej i poprawie jakości	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa, modernizacja, remont i wyposażenie świetlic i obiektów kultury, adaptacja pomieszczeń i budynków na potrzeby ogólnospołeczne

życia	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa, modernizacja, remont i wyposażenie obiektów sportowych • Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w miejscowościach np. centrów miejscowości, miejsc spotkań mieszkańców, parków, boisk, placów zabaw, parkingów • Remont i wyposażenie świetlic wiejskich wraz z zagospodarowaniem terenu przylegającego do tych obiektów służących rozwijaniu aktywności lokalnej mieszkańców • Remont i wyposażenie lokalnych izb pamięci powstałych jako inicjatywy mieszkańców • Poprawienie warunków prowadzenia działalności kulturalnej i społecznej poprzez wsparcie wykorzystania energii odnawialnych
2.3. Rozwój partnerskiej współpracy w ramach LGD	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja imprez z udziałem przedstawicieli trzech sektorów jako aktywnych uczestników – każdy z sektorów wnosi wkład w przygotowanie imprezy i ma do wykonania określone zadanie w czasie jej trwania • Poszerzenie wiedzy i wymiana doświadczeń w zakresie objętym LSR i PROW poprzez m.in. organizacje szkoleń, wyjazdów studyjnych, warsztatów, konferencji skierowanych do członków LGD, Rady, Zarządu, Biura LGD, mieszkańców obszaru • Organizacja systematycznych spotkań – międzysektorowe forum • wymiany informacji i nawiązywania kontaktów w ramach LGD • Utworzenie bazy danych dotyczących członków, partnerów, organizacji zaangażowanych w działanie LGD • Badania nad obszarem objętym LSR • Realizacja projektów współpracy z innymi LGD w regionie, kraju, współpraca zagraniczna • Informowanie o działaniach LGD poprzez strony internetowe, publikacje, konferencje, warsztaty • Doradztwo dla beneficjentów zainteresowanych składaniem wniosków do LGD

Cel Ogólny 2: Aktywizacja mieszkańców i samoorganizacja na poziomie lokalnym poprzez budowę trójsektorowej współpracy skupionej na rozwoju Wzgórz Trzebnickich	Przedsięwzięcie 2: Aktywne i zintegrowane społeczności Wzgórz Trzebnickich									
Cele szczegółowe	Wskaźniki produktu *	Wartość		Wskaźniki rezultatu	Wartość		Wskaźniki oddziaływania **	Wartość		Źródła weryfikacji
		P 2009	K 2015		P 2009	K 2015		P 2009	K 2015	
2.1 Wzrost aktywności mieszkańców i poczucia tożsamości regionalnej	- liczba konkursów aktywizujących mieszkańców - liczba szkoleń dla organizacji pozarządowych - liczba doradztwa dla organizacji, grup nieformalnych	0	4	- wzrost liczby osób poinformowanych o organizacjach pozarządowych - wzrost liczby wniosków złożonych przez organizacje	0	40	- wzrost liczby zarejestrowanych organizacji pozarządowych	151	170	Dane LGD, ankietyzacja beneficjentów, j.s.t., GUS
2.2. . Rewitalizacja obiektów służących aktywności lokalnej i poprawie jakości życia	- liczba zagospodarowanych miejsc przestrzeni publicznej - liczba wyremontowanych i wyposażonych świetlic wiejskich - liczba wyremontowanych i wyposażonych izb pamięci	0	6	- wzrost powierzchni m ² zagospodarowanych miejsc przestrzeni publicznej - liczba osób korzystających z oferty świetlic wiejskich	0	1000 m ²				Dane LGD, ankietyzacja beneficjentów, j.s.t., GUS
2.3. Integracja trzech sektorów poprzez efektywną i partnerską współpracę	- liczba szkoleń dot. LSR, PROW	0	6	- liczba osób poinformowanych o LSR i PROW i składaniu wniosków	0	100				Dane LGD, ankietyzacja beneficjentów, j.s.t., GUS
	- liczba udzielonego doradztwa	0	200	- liczba osób poinformowanych o LGD i	0	1000				

	- liczba stron internetowych LGD	0	30	obszarze Wzgórz Trzebnickich (liczba wejść na strony LGD)						
	- liczba projektów współpracy	0	2	- wzrost liczby osób biorących udział w projektach współpracy	0	30				
Działania PROW: - Odnowa i rozwój wsi - Małe projekty - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	- liczba operacji - liczba operacji - liczba operacji - liczba operacji	0 0 0 0	6 50 0 0							dane LGD

*dot. wskaźników produktów i rezultatów osiągniętych w ramach operacji Wdrażanie LSR, Projekty współpracy, Funkcjonowanie, nabywanie umiejętności i aktywizacja

** dot. wskaźników oddziaływania osiągniętych na obszarze realizacji LSR

Cel ogólny 3

Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich i tworzenie nowych miejsc pracy wykorzystujące położenie w pobliżu Wrocławia i uwarunkowania geograficzne.

Cel Ogólny 3: Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich i tworzenie źł s nowych miejsc pracy wykorzystujące położenie w pobliżu Wrocławia i uwarunkowania geograficzne	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcie 3 : Nowe źródła dochodów na obszarach wiejskich
3.1. Wzbogacenie i promowanie usług i produktów charakterystycznych dla Wzgórz Trzebnickich	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i wdrażanie marki Wzgórz Trzebnickich • Uzyskanie certyfikatów i uczestnictwo w systemach jakości dotyczących usług i produktów lokalnych • Organizacja pokazów i jarmarków rękodzieła ludowego, rzemiosła, tradycyjnego zawodu sztuki kulinarnej i innych usług, produktów, dzieł charakterystycznych dla regionu (np. cystersi, św. Jadwiga, sadownictwo) • Budowa, adaptacja lub wyposażenie obiektów budowlanych wykorzystywanych do prowadzenia sprzedaży lub usług lokalnych oraz do tradycyjnego wyrobu produktów lokalnych • Prowadzenie badań dotyczących usług i produktów lokalnych
3.2. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i usług na obszarach wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój usług i firm prowadzący do samo zatrudnienia lub tworzenia nowych miejsc pracy • Zwiększenie efektywności ekonomicznej i samodzielności rolników i ich rodzin poprzez zróżnicowanie źródeł ich dochodów • Doradztwo dla mikroprzedsiębiorców i gospodarstw rolnych w zakresie składania wniosków do LGD • Wzrost umiejętności i wiedzy w zakresie przedsiębiorczości oraz aktywności zawodowej osób z obszaru LGD • Wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w celu poprawienia warunków prowadzenia działalności gospodarczej

Cel Ogólny 3: Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich i tworzenie źródeł nowych miejsc pracy wykorzystujące położenie w pobliżu Wrocławia i uwarunkowania geograficzne	Przedsięwzięcie 3: Nowe źródła dochodów na obszarach wiejskich									
Cele szczegółowe	Wskaźniki produktu *	Wartość		Wskaźniki rezultatu *	Wartość		Wskaźniki oddziaływania**	Wartość		Źródła weryfikacji
		P 2009	K 2015		P 2009	K 2015		P 2009	K 2015	
3.1 Wzbogacenie i promowanie usług i produktów charakterystycznych dla Wzgórz Trzebnickich	- liczba obiektów przeznaczonych do sprzedaży lub wyrobu produktów lokalnych - liczba imprez promujących produkty i usługi lokalne	0	4	- wzrost liczby wystawców na imprezach promujących produkty i usługi	0	15	- wzrost liczby produktów regionalnych	0	4	Ankietyzacja beneficjentów, biuro LGD, GUS
3.2. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i usług na obszarach wiejskich	- liczba wybudowanych, wyremontowanych, wyposażonych, obiektów służących działalności pozarolniczej i mikroprzedsiębiorczości - liczba udzielonego doradztwa dla mikroprzedsiębiorstw i gospodarstw rolnych - liczba obiektów wykorzystujących energie odnawialne do prowadzenia działalności gospodarczej	0	5		0	5		1953	1700	Ankietyzacja beneficjentów, biuro LGD, GUS
		0	30	- wzrost liczby osób, które uzyskały wiedzę o mikroprzedsiębiorczości i różnicowaniu w kierunku nierolniczym	0	30	- spadek liczby bezrobotnych - wzrost liczby osób prowadzących działalność gospodarczą	3942	4000	

<p>Działania PROW:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odnowa i rozwój wsi - Małe projekty - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba operacji - liczba operacji - liczba operacji - liczba operacji 	<p>0 0 0 0</p>	<p>0 15 7 2</p>		
---	--	----------------------------	-----------------------------	--	--

*dot. wskaźników produktów i rezultatów osiągniętych w ramach operacji Wdrażanie LSR, Projekty współpracy, Funkcjonowanie, nabywanie umiejętności i aktywizacja

** dot. wskaźników oddziaływania osiągniętych na obszarze realizacji LSR

5. Określenie misji LGD.

MISJA

Stowarzyszenia Lokalna Grupa Kraina Wzgórz Trzebnickich.

Chcemy podtrzymywać wielowiekowe tradycje Wzgórz Trzebnickich jako miejsca, do którego z chęcią i zapałem przybywają „pielgrzymi”, szukając nie tylko opieki św. Jadwigi, ale również spokoju, wypoczynku i doskonałych warunków do regeneracji sił. Dlatego postanowiliśmy połączyć nasze siły, aby działać skutecznie i aby mieszkańcy byli dumni ze swojego regionu.

6. Wykazanie spójności specyfiki obszaru z celami LSR.

Określona w części opisowej specyfika obszaru, związane z nią problemy zidentyfikowane w analizie SWOT oraz opisane w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich cele dla Programu Leader stanowiły punkt wyjścia do pracy nad celami dla LSR. Uznaliśmy, że realizować będziemy następujące cele, które przyczynią się do rozwiązania naszych obecnych problemów, uwzględniając jednocześnie naszą lokalną specyfikę:

Cel ogólny 1. Rozwój turystyki na bazie zasobów przyrodniczo-kulturowych i tradycji uzdrowiskowych Wzgórz Trzebnickich.

Cel wynika ze specyfiki obszaru polegające tradycjach uzdrowiskowych i cechach klimatu obszaru, kulcie św. Jadwigi. Wykorzystuje też takie atuty ze specyfiki obszaru, jakim jest położenie w pobliżu Wrocławia.

Cel ogólny 2. Aktywizacja mieszkańców i samoorganizacja na poziomie lokalnym poprzez budowę trójsektorowej współpracy skupionej na rozwoju Wzgórz Trzebnickich.

Cel jest spójny z taką specyfiką obszaru, jaką jest chęć do współpracy rodząca się wśród mieszkańców (zawiązanie LGD, uczestnictwo w pracach nad przygotowaniem LSR), rola regionotwórcza powiatu trzebnickiego. Wykorzystywane też są takie atuty jak stosunkowo młode i dobrze wykształcone społeczeństwo.

Cel ogólny 3. Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich i tworzenie nowych miejsc pracy wykorzystujące położenie w pobliżu Wrocławia i uwarunkowania geograficzne.

Cel jest spójny ze specyfiką obszaru, wynikającą z położenia geograficznego w pobliżu Wrocławia, tradycji sadowniczych Wzgórz Trzebnickich. Wykorzystywane są tu atuty łatwego dostępu mieszkańców Wrocławia do usług w regionie, dojazd w ciągu kilkudziesięciu minut.

7. Uzasadnienie podejścia zintegrowanego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR.

Podejście zintegrowane w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju rozpatrywać można na trzech poziomach:

- zintegrowania celów, przedsięwzięć i operacji tak aby wzajemnie się uzupełniały i na siebie oddziaływały dając efekt synergii,
- związków między różnymi podmiotami i aktorami lokalnymi w realizacji przedsięwzięć tak aby przedstawiciele z wszystkich sektorów byli zaangażowani w realizację operacji w ramach przedsięwzięć,
- oparcie realizacji przedsięwzięć o lokalne zasoby, tożsamość, wartości i specyfikę obszaru,

Mówiąc o zintegrowanym podejściu w ramach celów przedsięwzięć i operacji zwrócić uwagę należy na **proces planowania strategicznego** przeprowadzony podczas przygotowania LSR dla Krainy Wzgórz Trzebnickich. Planowanie to, opierało się na specyfice obszaru wykazanej w diagnozie oraz pracy warsztatowej z przedstawicielami społeczności lokalnej reprezentującej sektor publiczny, gospodarczy i społeczny. Takie przeprowadzenie procesu zapewnia, że w jego ramach uwzględnione zostały **najważniejsze cele** dla społeczności lokalnej. Cele te zgodnie z założeniami Programu Leader dotyczą obszarów wiejskich i sposobów na rozwiązywanie ich problemów. Zaplanowane w ramach LSR **przedsięwzięcia** mają charakter zintegrowany ponieważ zakładają rozwiązywanie głównych zdefiniowanych dla obszaru problemów. Przedsięwzięcia powinny wzajemnie się uzupełniać w trakcie realizacji, np. modernizacja, rozbudowa systemu tras turystycznych i rekreacyjnych w regionie wraz z towarzyszącą im infrastrukturą turystyczną będzie miała wpływ na rozwój bazy noclegowej i usług obsługujących turystykę i rekreację. Przy planowaniu zakresu **operacji** w ramach przedsięwzięć również kierowano się ich zintegrowaniem i wzajemnym oddziaływaniem.

Przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w ramach LSR dla Krainy Wzgórz Trzebnickich przewidują zaangażowanie podmiotów reprezentujących sektor publiczny, gospodarczy i społeczny. Przykładowo przedsięwzięcia związane z rozwojem turystycznym regionu angażują jednocześnie gminy (budowa małej infrastruktury turystycznej), rolników (gospodarstwa agroturystyczne), mikroprzedsiębiorców i osoby myślące o założeniu działalności gospodarczej (usługi turystyczne, baza noclegowa i gastronomiczna) oraz organizacje pozarządowe (organizacja imprez promujących ofertę i walory regionu). Podobna zasada wzajemnego uzupełniania się przedstawicieli trzech sektorów w realizacji zadań przewidziana została w pozostałych przedsięwzięciach. Realizacja przewidzianych w strategii przedsięwzięć oparta będzie o lokalne, zasoby, tożsamość, wartości i specyfikę obszaru. Dotyczy to zarówno zadań w ramach rozwoju oferty turystycznej regionu i promocji regionu, które szczególnie oparte będą na lokalnych walorach przyrodniczych, a także historycznych, tradycji kulturowej czy tradycji kulinarnej. Z kolei działania związane z aktywizacją i samoorganizacją mieszkańców rozwiązywać będą lokalne problemy związane z niską aktywnością społeczną.

Realizowane w ramach przedsięwzięć podejście zintegrowane skierowane będzie przede wszystkim do podmiotów z sektorów: rolnictwa, hotelarstwa i gastronomii, edukacji oraz rozrywki i rekreacji.

8. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR.

W zakresie przedsięwzięć przypisanych do **celu szczegółowego 1.1. Rozwój oferty turystycznej regionu połączonej z cyklicznie się odbywającymi imprezami i świętami, w tym wzbogacenie oferty dla pielgrzymów (uzdrowiskowych)** za innowacyjne można uznać przedsięwzięcie:

- opracowanie i wdrażanie jednolitego oznakowania, wizualizacji regionu

Przedsięwzięcie to nosi znamiona działań związanych z marketingiem miejsc. Ta gałąź działań marketingowych jest innowacyjnym sposobem działań na rzecz promocji miast/regionów. A podjęcie na obszarach wiejskich można uznać za szczególnie innowacyjne.

W zakresie przedsięwzięć przypisanych do **celu szczegółowego 1.2 Rozwój agroturystyki jako atrakcyjnej i prozdrowotnej oferty weekendowej** za innowacyjne w porównaniu z dotychczasową działalnością w regionie można uznać przedsięwzięcie:

- organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych jako oferty weekendowej

Oferta ta skierowana będzie głównie do mieszkańców aglomeracji wrocławskiej a jej celem będzie zachęcenie do częstego odwiedzania Krainy Wzgórz Trzebnickich i skorzystania z jej oferty turystycznej i rekreacyjnej.

W zakresie przedsięwzięć przypisanych do **celu szczegółowego 2.1. Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców i poczucia tożsamości regionalnej** za innowacyjne można uznać przedsięwzięcie:

- wspieraniem lokalnej aktywności zwłaszcza artystycznej, rękodzielniczej, ludowej, kulturalnej, kulinarnej

Realizacja i wspieranie tego typu aktywności lokalnych obserwowana jest dopiero w kilku ostatnich latach. Związane to jest z globalnymi trendami powrotu do lokalnych wartości i tradycji, które mogą się przeciwstawić produkcji masowej.

W zakresie przedsięwzięć przypisanych do **celu szczegółowego 2.2. Rozwój aktywności lokalnej poprzez tworzenie odpowiednich do tego warunków** za innowacyjne można uznać przedsięwzięcie:

- tworzeniem wiejskich grup działania skupionych wokół idei odnowy wsi

Idea społecznej odnowy wsi to idea stosunkowo młoda, zrodzona w latach 80tych dwudziestego wieku w Austrii. W skali naszego kraju podejmowanie tego typu inicjatyw jest ciągle jeszcze działaniem o charakterze innowacyjnym.

W zakresie przedsięwzięć przypisanych do **celu szczegółowego 2.4. Integracja trzech sektorów poprzez efektywną i partnerską współpracę** za innowacyjną w skali regionu można uznać ideę partnerskiego współdziałania przedstawicieli trzech sektorów.

W zakresie przedsięwzięć przypisanych do **celu szczegółowego 3.1.**

Wzbogacenie i promowanie usług, rzemiosła i produktów charakterystycznych dla Wzgórz Trzebnickich za innowacyjne można uznać przedsięwzięcie:

- opracowanie i wdrażanie marki regionu, rozwój i bieżące funkcjonowanie systemu obsługi marki

W zakresie przedsięwzięć przypisanych do **celu szczegółowego 3.2. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i usług na obszarach wiejskich** za innowacyjne można uznać przedsięwzięcie:

- zwiększenie efektywności ekonomicznej i samodzielności rolników i ich rodzin poprzez zróżnicowanie źródeł ich dochodów

Tworzenie nowych możliwości zarobkowania dla rolników na bazie gospodarstwa rolnego oraz świadczenia przez nich usług jest koniecznością. Szczególnie w obecnej sytuacji spadku opłacalności produkcji rolnej i przekształceń na obszarach wiejskich. Choć działania te zyskały nowy wymiar i wsparcie finansowe wraz z przystąpieniem Polski do Unii Europejskich to w dalszym ciągu można je uznać za innowacyjne w skali regionu.

9. Określenie procedury oceny zgodności operacji z LSR, procedury wyboru operacji przez LGD, procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, kryteriów, na podstawie których jest oceniana zgodność operacji z LSR, oraz kryteriów wyboru operacji, a także procedury zmiany tych kryteriów

W celu stworzenia sprawnego i czytelnego dla potencjalnych beneficjentów systemu przyznawania wsparcia z budżetu LGD, opracowano następujący **zestaw procedur**:

1. procedura przyjmowania wniosków o dofinansowanie operacji w ramach wdrażania LSR;
2. procedura wyboru operacji: ocena zgodności operacji z LSR,
  - ocena zgodności operacji z LSR,
  - ocena operacji na podstawie lokalnych kryteriów wyboru, w tym lokalne kryteria wyboru operacji dla różnych działań;
  - Lokalne Kryteria Wyboru
3. procedura zmiany lokalnych kryteriów wyboru;
4. procedura wyłączenia członka Rady od udziału w wyborze operacji w razie zaistnienia okoliczności podważających bezstronność w procesie oceny;
5. procedura odwoławcza od decyzji Rady;

Rada dokonuje oceny zgodności operacji z LSR w oparciu o ustaloną procedurę oraz z zastosowaniem lokalnych kryteriów wyboru, określających priorytety LGD jako instytucji finansującej. Procedura przeprowadzania głosowania zawarta jest w Regulaminie Rady, stanowiącym załącznik do niniejszej Strategii.

9.0.1 Procedura przyjmowania wniosków o dofinansowanie operacji w ramach wdrażania LSR

1. LGD wspólnie z Samorządem Województwa (SW) ustala termin składania wniosków o dofinansowanie operacji oraz treści ogłoszenia o naborze wniosków. Właściwy organ samorządu województwa właściwego ze względu na siedzibę LGD, na jej wniosek, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego lub samorządowej jednostki, na tablicy ogłoszeń urzędu marszałkowskiego lub samorządowej jednostki oraz w prasie o zasięgu obejmującym obszar realizacji LSR, informację o możliwości składania, za pośrednictwem danej LGD, wniosków o przyznanie pomocy. LGD składa wniosek do SW w terminie 44 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia biegu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, a dokumenty niezbędne do podania do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy - w terminie 24 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia biegu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy. Bieg terminu na składanie wniosków rozpoczyna się nie wcześniej niż 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości tej informacji. Ogłoszenie terminu naboru poprzedzone jest doradztwem dla zainteresowanych.
2. W sprawie przyjmowania wniosków przez LGD na działania: „Odnowa i rozwój wsi”, „Małe projekty”, „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” tryb będzie następujący: rozpoczęcie naboru wniosków o pomoc w ramach środków przewidzianych na realizację LSR, zgodnie z ustaleniami SW
3. LGD przygotowuje treść ogłoszenia: odniesienie treści ogłoszenia do dokumentów (rozporządzenie o wdrażaniu LSR, rozporządzenie o PROW 2007 – 2013, Lokalna Strategia Rozwoju).
4. Zawartość treści ogłoszenia:
  - nazwa LGD,
  - nazwa działania w zakresie naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach realizacji LSR,
  - termin składania wniosków o przyznanie pomocy:
  - nie krótszego niż 14 dni i nie dłuższego niż 30 dni,
  - rozpoczynającego bieg nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości tej informacji,
  - miejsca składania wniosków o przyznanie pomocy,
  - miejsca zamieszczenia wzoru formularza wniosku o przyznanie pomocy,

- miejsca zamieszczenia kryteriów wyboru operacji przez LGD, określonych w LSR, w tym kryteriów, na podstawie których ocenia się uzasadnienie realizacji operacji w ramach LSR,
- miejsca zamieszczenia wykazu dokumentów niezbędnych do weryfikacji spełnienia kryteriów wyboru operacji, określonych w LSR,
- limitu dostępnych środków,
- minimalnych wymagań, których spełnienie jest niezbędne do wyboru operacji przez LGD.

5. Ogłoszenie o naborze wniosków zostanie umieszczone m.in. na:

- stronie internetowej LGDKWT www.krainawzgorz.pl i w siedzibie LGDKWT na tablicy ogłoszeń

6. Miejsce i sposób składania wniosków:

- Biuro Stowarzyszenia – osobiście (dyżury otwarcia i dyżury pracowników),

7. Przyjmowanie wniosków:

- w formie papierowej; oryginał wypełniony komputerowo z podaniem spisu treści i liczby załączników + kopia wniosku z załącznikami (zgodna z oryginałem) oraz wersja elektroniczna wniosku na płycie CD,
- upoważniona osoba wydaje potwierdzenie przyjęcia wniosku,
- na pierwszej stronie wniosku pracownik biura przystawia pieczęć Stowarzyszenia, wpisuje datę oraz numer wniosku (znak sprawy),
- oficjalne zamknięcie listy następuje w dniu zakończenia terminu składania wniosków: podkreślenie listy i podpisanie przez upoważnione osoby, przeliczenie wniosków, sprawdzenie rejestru przyjmowania wniosków.

8. Biuro LGD zestawia złożone wnioski w zbiorczą listę wniosków o dofinansowanie operacji dla danego działania osi 4.

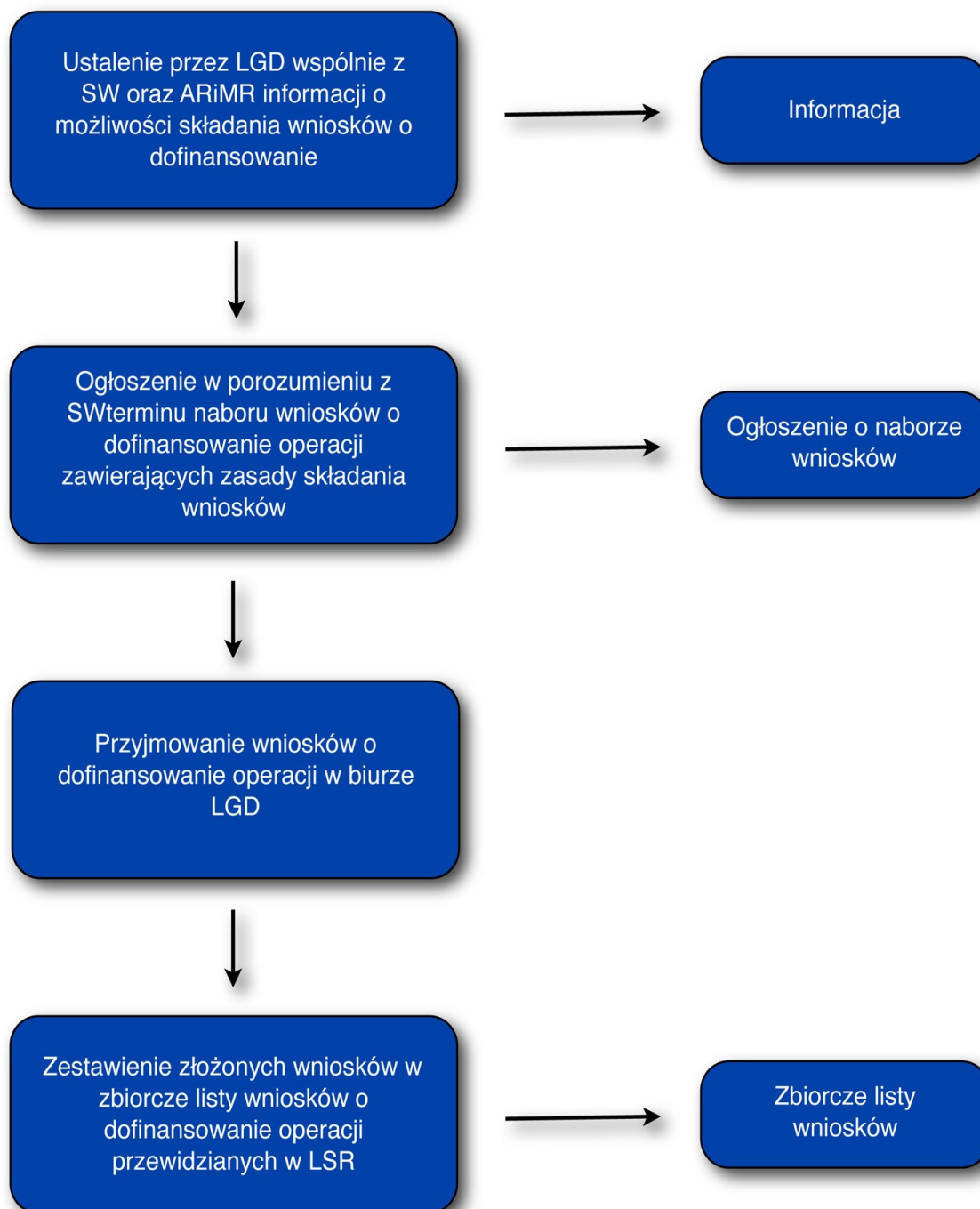
Poniżej przedstawione jest tabelaryczne ujęcie tej procedury oraz jej postać graficzna.

9.0.2 Ogólna procedura przyjmowania wniosków o dofinansowanie operacji w ramach wdrażania LSR – wersja tabelaryczna:

Miejsce na pieczęć		OGÓLNA PROCEDURA: Przyjmowanie wniosków o dofinansowanie operacji w ramach wdrażania LSR	
CEL PROCEDURY		Przyjęcie wniosków, ich kopii do wyboru operacji przez LGD w ramach posiadanego budżetu na realizację LSR	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA PROCEDURĘ		Dyrektor Biura LGD	
ZAKRES STOSOWANIA		Dotyczy wszystkich pracowników LGD biorących udział w przygotowaniu dokumentacji dotyczącej naboru oraz członków Zarządu	
WEJŚCIE		Lokalna Strategia Rozwoju, obowiązujące akty prawne dotyczące Leader PROW, personel biura LGD, sprzęt biurowy	
KROK	CZYNNOŚCI	OSOBA ODPOWIEDZ.	ZAPISY
1	Ustalenie przez LGD wspólnie z IW treści informacji o możliwości składania wniosków w Biurze LGD	Prezes Zarządu	Treść informacji o możliwości składania wniosków
2	Ogłoszenie w porozumieniu z IW terminu naboru wniosków o dofinansowanie operacji, zawierającego zasady składania wniosków	Prezes Zarządu	Informacja o naborze wniosków
3	Przyjmowanie wniosków o dofinansowanie operacji dla danego działania osi 4 Leader	Pracownik Biura	Propozycje wniosków: oryginał, kopia oraz potwierdzenie przyjęcia wniosków
4	Zestawienie złożonych wniosków w zbiorczą listę wniosków o dofinansowanie operacji dla poszczególnych działań Leader	Pracownik Biura	Zbiorcze listy złożonych wniosków
WYJŚCIE		Zbiorcza lista wniosków do dofinansowania	
DOKUMENTY ZWIĄZANE Z PROCEDURĄ		Regulamin Biura Regulamin Zarządu Regulamin Rady	
SPRAWDZIŁ Dyrektor Biura		ZATWIERDZIŁ Prezes Zarządu	

Data:	Data:
-------	-------

9.0.3 Ogólna procedura przyjmowania wniosków o dofinansowanie operacji w ramach wdrażania LSR – wersja graficzna:

9.1 Ocena zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju

1. Procedura oceny zgodności operacji z LSR polega na dokonaniu oceny zgodności celów i zakresu operacji z celami ogólnymi, szczegółowymi i przedsięwzięciami zapisanymi w LSR.
2. Ocena zgodności z LSR jest dokonywana indywidualnie przez członków Rady (na podstawie instrukcji) poprzez wypełnienie imiennie karty oceny zgodności.
3. W karcie oceny **zgodności operacji z LSR**, członkowie Rady odpowiadają na pytania:
  - czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych LSR?
  - czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych LSR?
  - czy realizacja operacji jest zgodna z przedsięwzięciami zaplanowanymi w LSR?
4. Uznanie operacji **za zgodną** z LSR skutkuje przekazaniem operacji do dalszej oceny według lokalnych kryteriów wyboru.
5. Operacja, która **nie zostanie uznana za zgodną** z LSR nie podlega dalszej ocenie i zostaje zwrócona wnioskodawcy bez możliwości odwołania się od decyzji Rady.
6. Operacja **zostanie uznana za zgodną** z LSR jeżeli będzie zgodna z:
  - warunkami uzyskania wsparcia w ramach LSR
  - co najmniej jednym celem ogólnym,
  - co najmniej jednym celem szczegółowym,
7. Do dalszej oceny na podstawie lokalnych kryteriów wyboru zostaną przekazane operacje uznane przez Radę za zgodne z LSR - bezwzględną większością głosów,
8. Załącznikiem do niniejszej procedury jest karta oceny zgodności operacji z LSR.

9.1.1 Ocena operacji na podstawie lokalnych kryteriów wyboru

Procedura oceny operacji na podstawie lokalnych kryteriów wyboru polega na dokonaniu oceny operacji zakwalifikowanych wcześniej, jako **operacji zgodnych z LSR**. Ocena odbywa się na podstawie lokalnych kryteriów wyboru.

Zasadniczym celem tej procedury jest wybór operacji, które w największym stopniu mogą realizować założenia LSR.

Ocena dokonywana jest indywidualnie przez członków Rady na imiennych kartach oceny operacji według lokalnych kryteriów wyboru. Miejsce operacji na liście rankingowej określa średnia arytmetyczna wszystkich indywidualnych ocen.

Do dofinansowania kwalifikowane będą wnioski, które otrzymają co najmniej:

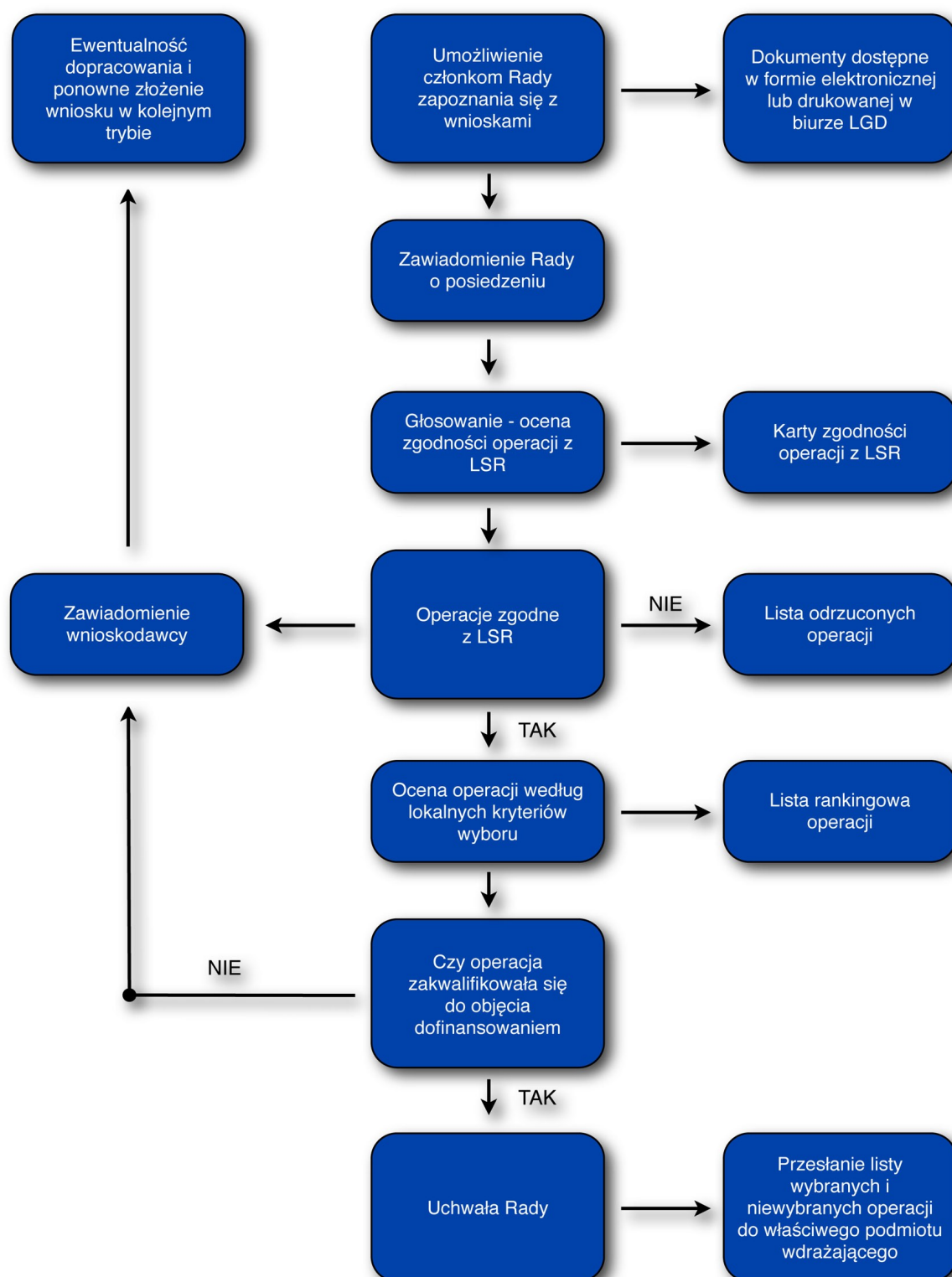
- 6 pkt. – w przypadku „Małych projektów”,
- 4 pkt. – w przypadku „Odnowy i rozwoju wsi”,
- 5 pkt. – w przypadku „Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej”,
- 5 pkt. – w przypadku „Tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw”.

9.1.2 Ogólna procedura wyboru operacji – wersja tabelaryczna:

(miejsce na pieczęć)		OGÓLNA PROCEDURA WYBORU OPERACJI do dofinansowania w ramach wdrażania LSR	
CEL PROCEDURY		Przejrzyste przeprowadzenie procesu wyboru operacji do dofinansowania przez LGD w ramach posiadanego budżetu na realizację LSR	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA PROCEDURĘ		Przewodniczący Rady	
ZAKRES STOSOWANIA		Dotyczy pracowników biura LGD biorących udział w organizacji procesu wyboru operacji, członków Rady, członków Zarządu	
WEJŚCIE		Złożone operacje do dofinansowania, obowiązujące akty prawne dotyczące Leader PROW, Lokalna Strategia Rozwoju, personel biura, sprzęt biurowy	
KROK	CZYNNOŚĆ	OSOBA ODPOWIEDZI ALNA	ZAPISY
1	Zapoznanie się przez członków Rady ze złożonymi wnioskami	Dyrektor Biura	Zbiorcza lista złożonych wniosków, strony www beneficjentów
2	Ocena wniosków o dofinansowanie projektów pod kątem zgodności z LSR	Przewodn. Rady	Lista wniosków zgodnych z LSR. Lista wniosków odrzuconych z powodu braku zgodności z LSR
3	Ocena wniosków o dofinansowanie projektów według lokalnych kryteriów wyboru	Przewodn. Rady	Uchwały Rady do każdej operacji. Lista wniosków nie wybranych do dofinansowania
4	Przekazanie listy wniosków wybranych do dofinansowania oraz nie wybranych i uchwał w/s wyboru operacji do SW lub ARiMR	Biuro Zarządu	
WYJŚCIE		Lista rankingowa operacji wybranych do dofinansowania Lista wniosków nie wybranych do dofinansowania Uchwały Rady do operacji wybranych do dofinansowania	
DOKUMENTY ZWIĄZANE Z PROCEDURĄ		Regulamin Rady Regulamin Zarządu Regulamin Biura	
SPRAWDZIŁ: Dyrektor Biura		ZATWIERDZIŁ: Przewodniczący Rady	
Data:		Data:	

9.1.3 Ogólna procedura wyboru operacji do dofinansowania – wersja graficzna:

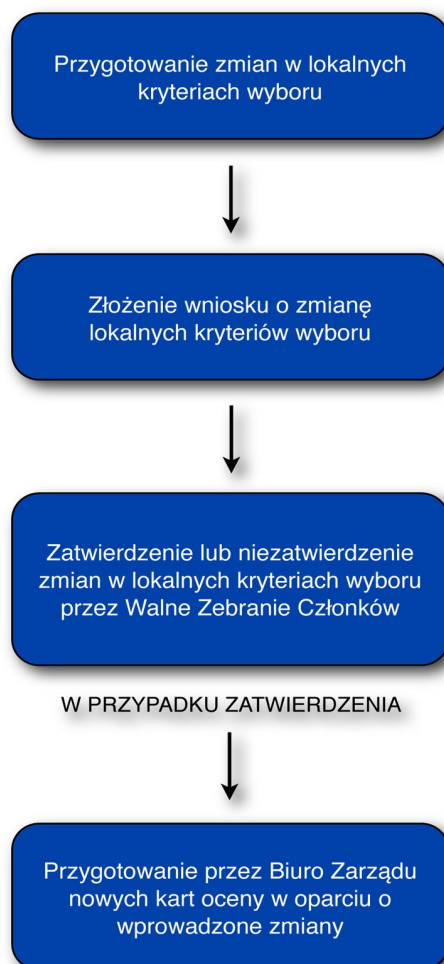
9.1.5 Procedura Zmiany Lokalnych Kryteriów Wyboru

Rada LGD ma prawo do zmiany lokalnych kryteriów wyboru projektów. Może się to stać w ramach aktualizacji LSR-u.

Uprawnieni do wystąpienia o zmianę lokalnych kryteriów wyboru są wszyscy członkowie Rady. Zgłaszają pisemną propozycję zmian wraz ze szczegółowym uzasadnieniem. Propozycje zmian są rozpatrywane i uchwalane na Walnym Zebraniu Członków. W przypadku zmiany lokalnych kryteriów wyboru będą one obowiązywać dla konkursów ogłoszonych po dniu zatwierdzenia zmian.

Procedura zmiany lokalnych kryteriów wyboru jest zapisana w Regulaminie Rady (w załączniku)

9.1.5 Procedura zmiany Lokalnych Kryteriów Wyboru – wersja graficzna:

9.1.6 Procedura wyłączenia członka Rady od udziału w wyborze projektów

1. W razie zaistnienia okoliczności podważających bezstronność członka Rady w procesie oceny wprowadza się niniejszą procedurę.
2. Niniejsza procedura ma także za zadanie zapobieganie sytuacjom, w których członkowie Rady ocenialiby operacje złożone przez wnioskodawców, z którymi są w pewnych formalnych lub nieformalnych zależnościach, uzasadniających wątpliwość co do bezstronności w procesie oceny i wyboru.
3. Członkowie Rady każdorazowo przed posiedzeniem Rady poświęconemu ocenie operacji będą proszeni o wypełnienie **deklaracji bezstronności i poufności** według wzoru załączonego do LSR.
4. W deklaracji bezstronności i poufności zawarte jest również oświadczenie członka Rady o zobowiązaniu do zachowania w tajemnicy wszystkich informacji i treści dokumentów dostępnych przy dokonywaniu oceny i wyboru.
5. Zapis o wyłączeniu członka Rady od głosowania znajduje się w § 22 Regulaminu Rady.

9.2 Procedura wyboru operacji

1. Rada dokonuje wyboru operacji w terminie 21 dni od dnia zakończenia składania wniosków na posiedzeniu Rady zwołanym zgodnie z regulaminem Rady,
2. Członkowie Rady w okresie 14 dni przed posiedzeniem Rady otrzymują z Biura dokumenty w formie kopii w wersji elektronicznej lub drukowanej lub mogą mieć udostępnione do wglądu w Biurze LGD,
3. W celu zabezpieczenia danych poufnych zawartych we wniosku członkowie Rady dokonują w dniu posiedzenia Rady:
  - wypełnienie każdorazowo przy każdym wniosku **deklaracji poufności i bezstronności** według wzoru zawartego w załączniku nr 1 do Regulaminu Rady LGD
4. Głosowanie za pomocą kart oceny zgodności operacji z LSR oraz za pomocą kart oceny operacji według kryteriów lokalnych przyjętych przez Stowarzyszenie. Głosowanie odbywa się zgodnie z Regulaminem Rady.
5. Uchwały podjęte przez Radę Przewodniczącą przekazuje do Biura LGD nie później niż 7 dni od ich uchwalenia.
6. Niezwłocznie po dokonaniu oceny operacji pod względem zgodności z LSR oraz spełniania kryteriów wyboru operacji, lecz nie później niż w terminie 21 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy, LGD sporządza listę ocenionych operacji, ustalając ich kolejność według liczby uzyskanych punktów w ramach tej oceny, jeśli kilka wniosków uzyska taką samą liczbę punktów o miejscu na liście decyduje data i godzina wpływu wniosku do biura LGD, którą przekazuje wnioskodawcom, informując ich na piśmie o:
  - zgodności operacji z LSR albo jej niezgodności z LSR - wskazując przyczyny niezgodności,
  - liczbie uzyskanych punktów w ramach tej oceny lub miejscu na liście ocenionych wniosków,
  - możliwości złożenia odwołania od wyników tej oceny zgodnie z procedurą określoną w LSR.
7. W terminie 45 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o

przyznanie pomocy, LGD sporządza listy:

- operacji, które zostały wybrane, ustalając ich kolejność według liczby uzyskanych punktów w ramach oceny spełniania kryteriów wyboru operacji, jeśli kilka wniosków uzyska taką samą liczbę punktów o miejscu na liście decyduje data i godzina wpływu wniosku do biura LGD.
  - operacji, które nie zostały wybrane
  - uwzględniając wyniki oceny operacji dokonanej na skutek złożonych odwołań.
8. Listy zawierają dane umożliwiające identyfikację operacji i wnioskowaną kwotę pomocy oraz dodatkowo wskazanie operacji, które mieszczą się w ramach limitu, wskazanie operacji, które:
    - w wyniku oceny pod względem zgodności z LSR zostały uznane za:
      - zgodne z LSR ,
      - niezgodne z LSR ,
    - nie zostały złożone w miejscu i terminie wskazanym w informacji.
  9. LGD przekazuje właściwemu organowi samorządu województwa listy oraz uchwały właściwego organu LGD w sprawie wyboru operacji wraz ze wszystkimi złożonymi wnioskami o przyznanie pomocy, w terminie określonym w tym przepisie.
  10. LGD publikuje listę na swojej stronie internetowej nie później niż w dniu jej przekazania do właściwego organu samorządu województwa.
  11. LGD informuje na piśmie wnioskodawcę o:
    - wybraniu operacji albo jej niewybraniu, wskazując przyczyny niewybrania,
    - liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny operacji pod względem spełniania kryteriów wyboru lub miejscu na liście wniosków, które zostały wybrane, z tym że informując wnioskodawcę o wybraniu operacji, wskazuje się również, czy projekt ten mieści się w ramach limitu.

9.3 Procedura odwoławcza od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji

1. Każdy wnioskodawca ma prawo do odwołania się od decyzji Rady.
2. Odwołanie ma postać wniosku do Zarządu Stowarzyszenia o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji, według wzoru udostępnionego przez Biuro Zarządu.
3. Biuro Zarządu informuje wnioskodawcę o wybraniu lub niewybraniu operacji do realizacji do 21 dni od dnia zakończenia składania wniosków. Wnioskodawcy przysługuje prawo złożenia odwołania w terminie siedmiu dni od opublikowania listy na stronie LGD KWT : www.krainawzgorz.pl. W tym samym terminie wnioskodawcy przysługuje prawo wglądu do protokołu oceny w siedzibie Biura Zarządu.
4. Odwołanie polega na ponownym rozpatrzeniu przez Radę wniosków o dofinansowanie operacji. Spotkanie, sporządzenie stosownych uchwał oraz przekazanie ich Zarządowi Stowarzyszenia winno się odbyć do 35 dni od dnia zakończenia składania wniosków.
5. Wniosek o ponowne rozpatrzenie operacji pozostaje bez rozpatrzenia w przypadku, gdy:
  - został wniesiony po upływie terminu określonego w pkt. 3,
  - został wniesiony przez nieuprawniony podmiot, tzn. nie będący

- wnioskodawcą, którego wniosek o dofinansowanie operacji podlegał ocenie,
- nie zawierał pisemnego uzasadnienia lub innych danych wymaganych we wniosku o ponowne rozpatrzenie.
6. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji musi zostać szczegółowo uzasadniony.
  7. W momencie ponownego rozpatrywania wniosku o dofinansowanie operacji, członkowie Rady rozpatrują wniosek na podstawie kryteriów obowiązujących w danym konkursie i tylko w tych elementach, których dotyczy uzasadnienie podane przez wnioskodawcę.
  8. Wniosek o dofinansowanie operacji, który w wyniku ponownego rozpatrzenia uzyskał liczbę punktów kwalifikujących go do objęcia dofinansowaniem w danym naborze, zyskuje prawo dofinansowania. Ten fakt może spowodować skreślenie z listy - operacji o mniejszej liczbie punktów.
  9. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie konkretnej operacji może zostać złożony tylko jeden raz.
  10. O wynikach ponownego rozpatrzenia wniosku wnioskodawca zostanie poinformowany w terminie siedmiu dni od dnia posiedzenia Rady, ale nie później niż 36 dni od dnia zakończenia składania wniosków.
  11. Ponowna decyzja Rady jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

9.4 Kryteria oceny zgodności operacji z LSR - Wzory dokumentów stosowanych podczas dokonywania oceny.

9.4.1 Deklaracja poufności i bezstronności

Załącznik nr 1 do
Regulaminu Pracy Rady
Stowarzyszenia LGD Kraina Wzgórz Trzebnickich

DEKLARACJA POUFNOŚCI I BEZSTRONNOŚCI

Imię i nazwisko oceniającego: .....

Instytucja organizująca konkurs: .....

Niniejszym oświadczam, że:

- zapoznałem/zapoznałam się z Regulaminem Rady Stowarzyszenia,
- nie pozostaję w związku małżeńskim ani w faktycznym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, i nie jestem związany/a z tytułu przysposobienia, opieki, kurateli z podmiotem ubiegającym się o dofinansowanie, jego zastępcami prawnymi lub członkami władz osoby prawnej ubiegającej się o udzielenie dofinansowania. W przypadku stwierdzenia takiej zależności zobowiązuję się do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Przewodniczącego Rady i wycofania się z **oceny danej operacji**,
- nie pozostaję z podmiotem ubiegającym się o dofinansowanie w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do mojej bezstronności. W przypadku stwierdzenia takiej zależności zobowiązuję się do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Przewodniczącego Rady i wycofania się z **oceny danej operacji**,
- zobowiązuję się, do wypełniania moich obowiązków w sposób uczciwy i sprawiedliwy, zgodnie z posiadaną wiedzą,
- zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy i zaufaniu wszystkich informacji i dokumentów ujawnionych mi lub wytworzonych przeze mnie lub przygotowanych przeze mnie w trakcie lub jako rezultat oceny i zgadzam się, że informacje te powinny być użyte tylko dla celów niniejszej oceny i nie mogą zostać ujawnione stronom trzecim.

Miejscowość .....dnia .....-.....- 20.....r.

.....

Podpis
Załącznik nr 2 do
Regulaminu Pracy Rady
Stowarzyszenia LGD Kraina Wzgórz Trzebnickich

9.4.2 Wzór karty oceny zgodności operacji z celami LSR

Miejsce na pieczęć	KARTA OCENY zgodności operacji z celami LSR				KO nr 2		
					Wersja: 1.1		
					Strona 1 z 2		
NUMER WNIOSKU: IMIĘ i NAZWISKO lub NAZWA WNIOSKODAWCY:							
NAZWA / TYTUŁ WNIOSKOWANEJ OPERACJI:							
DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR			☐ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej ☐ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw ☐ Odnowa i rozwój wsi ☐ Małe projekty				
			1. Czy realizacja projektu / operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych LSR?				
			CO1: <i>Rozwój turystyki na bazie zasobów przyrodniczo – kulturowych i tradycji uzdrowiskowych Wzgórz Trzebnickich</i> ☐				
CO2: <i>Aktywizacja mieszkańców i samoorganizacja na poziomie lokalnym poprzez budowę trójsektorowej współpracy skupionej na rozwoju Wzgórz Trzebnickich</i> ☐							
CO3: <i>Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich i tworzenie nowych miejsc pracy wykorzystujące położenie w pobliżu Wrocławia i uwarunkowania geograficzne</i> ☐							
2. Czy realizacja projektu / operacji przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych LSR?							
CS1.1 Rozwój oferty turystycznej i rekreacyjnej regionu		☐	CS2.1 Wzrost aktywności mieszkańców i poczucia tożsamości regionalnej		☐	CS3.1 Wzbogacenie i promowanie usług i produktów charakterystycznych dla Wzgórz Trzebnickich	☐
CS1.2 Promocja regionu i jego walorów rekreacyjno – wypoczynkowych oraz przyrodniczo – kulturowych		☐	CS2.2 Rewitalizacja obiektów służących aktywności lokalnej i poprawie jakości życia		☐	CS3.2 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i usług na obszarach wiejskich	☐
		☐	CS2.3 Rozwój partnerskiej współpracy w ramach LGD		☐		
UZASADNIENIE ZGODNOŚCI PROJEKTU/OPERACJI Z ZAZNACZONYMI CELAMI W LSR:							
IMIĘ i NAZWISKO CZŁONKA RADY :							
Głosuję za uznaniem/nie uznaniem* operacji za zgodną z LSR (niepotrzebne skreślić)							
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:			
PODPISY SEKRETARZY POSIEDZENIA RADY		1.		2.			

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY OPERACJI

Pola zaciemnione wypełnia biuro LGD przed rozpoczęciem procesu oceny

Pola białe wypełnia Członek RADY LGD biorący udział w ocenie zgodności

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Ocena zgodności polega na wpisaniu znaku „x” w kratce po prawej stronie przy każdym celu, z którym dana operacja jest zgodna. Zgodność operacji z LSR może występować w więcej niż jednym punkcie (można zaznaczyć więcej kwadracików) Operacja zostanie uznana za zgodną z LSR jeżeli będzie zgodna z: co najmniej jednym celem ogólnym, co najmniej jednym celem szczegółowym zapisanym w LSR.
- **Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty.**

Załącznik nr 3 do
Regulaminu Pracy Rady
Stowarzyszenia LGD Kraina Wzgórz Trzebnickich

9.4.3 Wzór karty oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru (mikroprzedsiębiorczość)

Miejsce na pieczęć LGD	KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru				KO nr 3	
					Wersja: 1.1	
					Strona 1 z 1	
NUMER WNIOSKU:		IMIĘ I NAZWISKO lub NAZWA WNIOSKODAWCY:				
NAZWA / TYTUŁ WNIOSKOWANEJ OPERACJI:						
DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR		[ ] Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw				
NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA W RAMACH LSR						
1. LOKALNE KRYTERIA WYBORU						Liczba punktów
1.1.	Kryterium 1 – Wykorzystanie lokalnych zasobów					
1.2.	Kryterium 2 – Realizacja celów LSR					
1.3.	Kryterium 3 – Zasięg oddziaływania operacji					
1.4.	Kryterium 4 – Innowacyjność operacji					
1.5.	Kryterium 5 – Wykonalność operacji					
SUMA PUNKTÓW						
IMIĘ I NAZWISKO CZŁONKA RADY :						
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:		
PODPISY SEKRETARZY POSIEDZENIA RADY		1.		2.		

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia biuro LGD, pola białe wypełnia oceniający

Pola białe wypełnia Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- Ponieważ kryteria dotyczą dwóch typów operacji należy znakiem X zaznaczyć typ ocenianej operacji „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” czy „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”
- W punktach od 1.1 do 1.5 należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

Załącznik nr 4 do
Regulaminu Pracy Rady
Stowarzyszenia LGD Kraina Wzgórz Trzebnickich

9.4.4 Wzór karty oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru (różnicowanie)

Miejsce na pieczęć LGD		KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru		KO nr 4	
				Wersja: 1.1	
				Strona 1 z 1	
NUMER WNIOSKU:		IMIĘ i NAZWISKO lub NAZWA WNIOSKODAWCY:			
NAZWA / TYTUŁ WNIOSKOWANEJ OPERACJI:					
DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR		[ ] Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej			
NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA W RAMACH LSR					
1. LOKALNE KRYTERIA WYBORU					Liczba punktów
1.1.	<i>Kryterium 1 – Wykorzystanie lokalnych zasobów</i>				
1.2.	<i>Kryterium 2 – Realizacja celów LSR</i>				
1.3.	<i>Kryterium 3 – Zasięg oddziaływania operacji</i>				
1.4.	<i>Kryterium 4 – Innowacyjność operacji</i>				
1.5.	<i>Kryterium 5 – Wykonalność operacji</i>				
SUMA PUNKTÓW					
IMIĘ i NAZWISKO CZŁONKA RADY :					
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:	
PODPISY SEKRETARZY POSIEDZENIA RADY		1.		2.	

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia biuro LGD, pola białe wypełnia oceniający

Pola białe wypełnia Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- Ponieważ kryteria dotyczą dwóch typów operacji należy znakiem X zaznaczyć typ ocenianej operacji „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” czy „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”
- W punktach od 1.1 do 1.5 należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

Załącznik nr 5 do
Regulaminu Pracy Rady
Stowarzyszenia LGD Kraina Wzgórz Trzebnickich

9.4.5 Wzór karty oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru (małe projekty)

Miejsce na pieczęć LGD		KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru		KO nr 5	
				Wersja: 1.1	
				Strona 1 z 1	
NUMER WNIOSKU:		IMIĘ i NAZWISKO lub NAZWA WNIOSKODAWCY:			
NAZWA / TYTUŁ WNIOSKOWANEJ OPERACJI:					
DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR		Małe projekty			
NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA W RAMACH LSR					
1. LOKALNE KRYTERIA WYBORU					Liczba punktów
1.1.	<i>Kryterium 1 – Współpraca z innymi partnerami</i>				
1.2.	<i>Kryterium 2 – Wykorzystanie lokalnych zasobów</i>				
1.3.	<i>Kryterium 3 – Zasięg oddziaływania operacji</i>				
1.4.	<i>Kryterium 4 – Trwałość efektów po zakończeniu operacji</i>				
1.5.	<i>Kryterium 5 – Innowacyjność operacji</i>				
1.6.	<i>Kryterium 6 – Racjonalność i spójność operacji</i>				
SUMA PUNKTÓW					
IMIĘ i NAZWISKO CZŁONKA RADY :					
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:	
PODPISY SEKRETARZY POSIEDZENIA RADY		1.		2.	

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia biuro LGD, pola białe wypełnia oceniający

Pola białe wypełnia Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- W punktach od 1.1. do 1.5. należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

Załącznik nr 6 do
Regulaminu Pracy Rady
Stowarzyszenia LGD Kraina Wzgórz Trzebnickich

**9.4.6 Wzór karty oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru
(odnowa i rozwój wsi)**

Miejsce na pieczęć LGD		KARTA OCENY OPERACJI wg lokalnych kryteriów wyboru		KO nr 6	
				Wersja: 1.1	
				Strona 1 z 1	
NUMER WNIOSKU:		IMIĘ i NAZWISKO lub NAZWA WNIOSKODAWCY:			
NAZWA / TYTUŁ WNIOSKOWANEJ OPERACJI:					
DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR		Odnowa i rozwój wsi			
NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA W RAMACH LSR					
1. LOKALNE KRYTERIA WYBORU					Liczba punktów
1.1.	<i>Kryterium 1 – Znaczenie operacji dla miejscowości</i>				
1.2.	<i>Kryterium 2 – Wykorzystanie lokalnych zasobów</i>				
1.3.	<i>Kryterium 3 – Zasięg oddziaływania operacji</i>				
1.4.	<i>Kryterium 4 – Promocja obszaru</i>				
1.5.	<i>Kryterium 5 – Trwałość operacji</i>				
1.6.	<i>Kryterium 6 - Realizacja celów LSR</i>				
SUMA PUNKTÓW					
IMIĘ i NAZWISKO CZŁONKA RADY :					
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:	
PODPISY SEKRETARZY POSIEDZENIA RADY		1.		2.	

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia biuro LGD, pola białe wypełnia oceniający

Pola białe wypełnia Członek Rady biorący udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru

- Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- W punktach od 1.1. do 1.6. należy wpisać przyznaną liczbę punktów
- Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

Załącznik nr 7 do
Regulaminu Pracy Rady
Stowarzyszenia LGD Kraina Wzgórz Trzebnickich

9.4.7 Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji

Miejsce na pieczęć LGD	WNIOSEK O PONOWNE ROZPATRZENIE WNIOSKU o dofinansowanie operacji			WOPRW nr 1 Wersja: 1.1 Strona 1 z 1
NUMER WNIOSKU:	IMIĘ i NAZWISKO lub NAZWA WNIOSKODAWCY:			
NAZWA / TYTUŁ WNIOSKOWANEJ OPERACJI:	<div style="display: flex; align-items: flex-start;"> <div style="flex: 1;"> DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR </div> <div style="flex: 1;"> ☐ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej ☐ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw ☐ Odnowa i rozwój wsi ☐ Małe projekty </div> </div>			
DECYZJA RADY O NIEWYBRANIU PROJEKTU ZAPADŁA NA ETAPIE:	☐ Oceny zgodności z LSR ☐ Oceny projektów wg lokalnych kryteriów wyboru			
UZASADNIENIE DLA WSZCZĘCIA PROCEDURY ODWOŁAWCZEJ:				
IMIĘ i NAZWISKO / NAZWA WNIOSKODAWCY:				
ADRES ZAMIESZKANIA / SIEDZIBY WNIOSKODAWCY				
ADRES KORESPONDENCYJNY (jeżeli inny niż wskazany powyżej)				
TELEFON KONTAKTOWY WNIOSKODAWCY:				
ADRES E-MAIL WNIOSKODAWCY:				
WNOSZĘ O PONOWNE ROZPATRZENIE WNIOSKU O DOFINANSOWANIE OPERACJI PRZEZ ORGAN DECYZYJNY LGD				
MIEJSCE:	POTWIERDZENIE ZŁOŻENIA WNIOSKU W BIURZE LGD PRZEZ PERSONEL LGD	DATA:	DATA:	CZYTELNY PODPIS: CZYTELNY PODPIS:

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA WNIOSKU:

Pola zaciemnione wypełnia biuro LGD

Pola białe wypełnia wnioskodawca

- Wniosek będzie uznany za poprawnie złożony, tylko w sytuacji wypełnienia wszystkich białych pól, w tym w szczególności uzasadnienia dla wszczęcia procedury odwoławczej.

9.4.8.1 Lokalne Kryteria Wyboru operacji - „Małe projekty”

Lp.	Kryteria	Opis	Punkty
1	Współpraca z innymi partnerami	Preferuje operacje realizowane z udziałem wielu partnerów (tj. organizacji, instytucji, biznesu)	3 - więcej niż 2 partnerów 2 - 2 partnerów 1 - 1 partner 0 - brak partnerów
2	Wykorzystanie lokalnych zasobów	Preferuje operacje, które wykorzystują potencjał przyrodniczo-kulturowy i/ lub aktywność mieszkańców	1 - potencjał przyrodniczo - kulturowy 1 - aktywność mieszkańców 0 – nie wykorzystuje
3	Zasięg oddziaływania operacji	Preferuje operacje z których skorzysta większa ilość mieszkańców LGD	2 – zasięg gminy 1 – zasięg sołectwa
4	Trwałość efektów po zakończeniu operacji	Preferuje się operacje których oddziaływanie będzie trwałe po zakończeniu finansowania z Leader PROW	1 – operacja zapewnia kontynuację 0 – operacja nie zapewnia kontynuacji
5	Innowacyjność operacji	Preferuje operacje wykorzystujące nowe metody lub/i tworzące nowe usługi lub/i nowe produkty	1 - wykorzystuje nowe rozwiązania 0 - nie wykorzystuje nowych rozwiązań
6.	Racjonalność i spójność operacji	Preferuje operacje mające spójne cele i metody lub/ i racjonalny budżet lub / i operacja odpowiada na problemy, potrzeby lokalne	1 - spójność celów i metod 1 - racjonalny budżet 2 - operacja odpowiada na problemy lub potrzeby lokalne
			Max 13 Min 6

9.4.8.2 Lokalne Kryteria Wyboru operacji - „Odnowa i rozwój wsi”

Lp.	Kryteria	Opis	Punkty
1	Znaczenie operacji dla miejscowości	Preferuje operacje realizowane po raz pierwszy w miejscowości ze środków „Odnowy i rozwoju wsi”	1 - w miejscowości nie realizowano operacji ze środków „Odnowy i rozwoju wsi” 0 - w miejscowości realizowano operacje ze środków „Odnowy i rozwoju wsi”
2	Wykorzystanie lokalnych zasobów	Preferuje operacje, które wykorzystują potencjał przyrodniczo-kulturowy i/lub aktywność mieszkańców	1 - potencjał przyrodniczo - kulturowy 1 - aktywność mieszkańców 0 - nie wykorzystuje
3	Zasięg oddziaływania operacji	Preferuje operacje z których skorzysta większa ilość mieszkańców LGD	2 -zasięg gminy 1 - zasięg sołectwa
4	Promocja obszaru	Preferuje operacje, które promują LGD (np. informacja na stronach internetowych, informacje w mediach, tablica informacyjna)	1 - operacja promuje LGD 0 - operacja nie promuje LGD
5	Trwałość operacji	Preferuje się operacje zapewniające trwałe wykorzystanie po zakończeniu inwestycji	1 - operacje trwała 0 - operacja nie zapewnia trwałości
6	Realizacja celów LSR	Preferuje się operacje wpisujące się w realizację celu 2.2 „Rewitalizacja obiektów służących aktywności lokalnej i poprawie jakości życia” lub/i celu 1.1 „Rozwój oferty turystycznej i rekreacyjnej regionu”	1 - wpisuje się w cel 2.2 lub/i 1.1 0 - nie wpisuje się w wymienione cele
			Max 8 pkt Min 4 pkt

9.4.8.3 Lokalne Kryteria Wyboru operacji - „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”

Lp.	Kryteria	Opis	Punkty
1	Wykorzystanie lokalnych zasobów	Preferuje operacje, które wykorzystują lokalne zasoby np. przyrodnicze, kulturowe, historyczne, aktywność gospodarczą	2 - wykorzystuje lokalne zasoby 0 - nie wykorzystuje
2	Realizacja celów LSR	Preferuje operacje realizujące kilka celów LSR	2 - operacja realizuje 2 lub więcej celów 1 - operacja realizuje 1 cel
3	Zasięg oddziaływania operacji	Preferuje operacje o oddziaływaniu szerszym niż 1 miejscowość	2 - zasięg gminy 1 - zasięg miejscowości
4	Innowacyjność operacji	Preferuje operacje wykorzystujące nowe rozwiązania nie stosowane na obszarze LGD t.j nowe technologie i/lub technologie przyjazne środowisku i/lub wprowadza nowe produkty lub usługi	1 - operacja wykorzystuje technologie przyjazne środowisku 1 - operacja wykorzystuje nowe technologie 1 - wprowadza nowe usługi lub produkty 0 - brak innowacyjności
5	Wykonalność operacji	Preferuje operacje o dobrej jakości ekonomicznego planu operacji EPO	2 - wysoka jakość EPO 1 - dobra jakość EPO 0 - dostateczna jakość EPO
			Max 11 pkt Min 5 pkt

9.4.8.4 Lokalne Kryteria Wyboru operacji „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”

Lp.	Kryteria	Opis	Punkty
1	Wykorzystanie lokalnych zasobów	Preferuje operacje, które wykorzystują lokalne zasoby np. przyrodnicze, kulturowe, historyczne, aktywność gospodarczą	2 – wykorzystuje lokalne zasoby 0 – nie wykorzystuje
2	Realizacja celów LSR	Preferuje operacje realizujące kilka celów LSR	3 – operacja realizuje 2 lub więcej celów 2 - operacja realizuje 1 cel
3	Zasięg oddziaływania operacji	Preferuje operacje o oddziaływaniu szerszym niż 1 miejscowość	2 - zasięg gminy 1 - zasięg miejscowości
4	Innowacyjność operacji	Preferuje operacje wykorzystujące nowe rozwiązania nie stosowane na obszarze LGD t.j nowe technologie i/lub technologie przyjazne środowisku i / lub wprowadza nowe produkty lub usługi	1 - operacja wykorzystuje technologie przyjazne środowisku 1 - operacja wykorzystuje nowe technologie 2 - wprowadza nowe usługi i/lub produkty 0 - brak innowacyjności
5	Wykonalność operacji	Preferuje operacje o dobrej jakości ekonomicznego planu operacji EPO	2 - wysoka jakość EPO 1 - dobra jakość EPO 0 - dostateczna jakość EPO
			Max 11 pkt Min 5 pkt

10. Budżet LSR dla każdego roku realizacji.

Całkowity budżet na realizację LSR, jaki ma do dyspozycji Lokalna Grupa Kraina Wzgórz Trzebnickich w ramach realizacji Osi 4 LEADER – Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich wynosi 9 225 580 PLN. Z tego do swojej bezpośredniej dyspozycji będzie miała kwotę 187 005 PLN związane ze wdrażaniem projektów współpracy i 1 807 715 PLN na funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizację. Pozostałe środki otrzymają beneficjenci, którzy złożą za pośrednictwem LGD wnioski związane z różnicowaniem w kierunku działalności nierolniczej, tworzeniem i rozwojem mikroprzedsiębiorczości, odnową i rozwojem wsi, małymi projektami (pozycja w tabeli – wdrażanie lokalnych strategii rozwoju).

Wielkość budżetu wynika z iloczynu, liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, na obszarze objętym LSR, według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. (wg GUS) i określonych dla poszczególnych komponentów kwot:

Tabela pokazuje szczegółowy podział środków w ramach poszczególnych komponentów:

Komponent kod w PROW 2007-2013	Przewidziana kwota [PLN/mieszkańca]	Liczba mieszkańców	Suma [PLN]
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju [kod 4.1/413]	116	62 335	7 230 860
Wdrażanie projektów współpracy [kod 4.21]	3	62 335	187 005
Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja [kod 4.31]	29	62 335	1 807 715
Razem budżet			9 225 580

Poniższa tabela przedstawia podział środków LGD w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” (kod 4.1/413) z uwzględnieniem uzgodnionej wśród partnerów LGD alokacji środków dla każdej z operacji:

Kod 4.1/413	Kwota alokacji [PLN]	Średnia wartość pomocy [PLN]	Planowana min. liczba operacji
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	725 000	90 625	8
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	725 000	241 667	3
Odnowa i rozwój wsi	3 500 000	500 000	7
Małe projekty	2 280 860	24 009	95
Wysokość środków łącznie	7 230 860		

Założenia budżetowe

Koszty całkowite operacji stanowią sumę kwoty refundowanej (dofinansowania) i wkładu własnego zgodnego z rodzajem operacji – wg wytycznych PROW 2007-2013, tj.:

- » ddla operacji „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” maksymalnie 50% dofinansowania (czyli minimum 50% wkładu własnego beneficjenta);
- » ddla operacji „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” maksymalnie 50% dofinansowania (czyli minimum 50% wkładu własnego beneficjenta);
- » ddla operacji „Odnowa i rozwój wsi” maksymalnie 80 % dofinansowania (czyli minimum 20 % wkładu własnego beneficjenta);
- » ddla operacji „Małe projekty” maksymalnie 70% dofinansowania (czyli minimum 30% wkładu własnego beneficjenta);
- » w ramach komponentów „Wdrażanie projektów współpracy” i „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” - 100% dofinansowania (nie wymagany jest wkład własny).

Tabele pomocnicza do budżetu LSR.

Cele ogólne	Przedsięwzięcia	Zakładana liczba operacji	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej (413)	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstwa (413)	Odnowa i rozwój wsi (413)	Małe projekty (413)	Razem wdrażanie LSR (413)	Wdrażanie projektów współpracy (4.21)	Funkcjonowanie LGD (koszty biurowe) i nabywanie umiejętności i aktywizacja (4.31)	Razem Oś 4
		Wartość operacji								
1. Rozwój turystyki na bazie zasobów przyrodniczo-kulturowych i tradycji uzdrowiskowych Wzgórz Trzebnickich	I. Przedsięwzięcie 1: Zielone i duchowe płuca Wrocławia	minimalna liczba	1	1	1	20	23			
		wartość operacji	90 625	241 667	500 000	480 180	1 312 472			
2. Aktywizacja mieszkańców i samoorganizacja na poziomie lokalnym poprzez budowę trójsektorowej współpracy skupionej na rozwoju Wzgórz Trzebnickich	II. Aktywna i zintegrowana społeczność Wzgórz Trzebnickich	minimalna liczba	0	0	6	60	66			
		wartość operacji	0	0	3 000 000	1 440 540	4 440 540			
3. Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich i tworzenie i rozwój nowych miejsc pracy wykorzystujące położenie w pobliżu Wrocławia i uwarunkowania	III. Nowe źródła dochodów na obszarach wiejskich	minimalna liczba	7	2	0	15	24			
		wartość operacji	634 375	483 334	0	360 135	1 477 844			

geograficzne										
Minimalna liczba operacji w ramach LSR			8	3	7	95	113	2	-	115
Wartość operacji w ramach LSR - ogółem			725 000	725 000	3 500 000	2 280 860	7 230 860	187 005	1 807 715	9 225 580

Rok	Działania osi 4 przeprowadzane przez LGD									
	4.1/413 - Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					4.21 Wdrażanie projektów współpracy	4.31 Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja			Razem oś 4
	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Razem 4.1/413		Funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem 4.31	
2009				200 000	200 000		196582,5	50 000	246582,5	446582,5
2010			3 500 000	300 000	3 800 000	30 000	160 000	100 000	260 000	4 090 000
2011	725 000	725 000		500 000	1 950 000	50 000	150 000	100 000	250 000	2 250 000
2012				600 000	600 000	60 000	150 000	100 000	250 000	910000
2013				480 860	480 860	47 005	160 000	127 715	287 715	815 580
2014				200 000	200 000		160 000	100 000	260 000	460000
2015							153417,5	100 000	253417,5	253417,5
2009- 2015	725 000	725000	3 500 000	2 280 860	7 230 860	187 005	1 130 000	677 715	1 807 715	9225580

Harmonogram realizacji przedsięwzięć w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju

[illegible]

Harmonogram przewidywanych terminów podawania do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania wniosków na realizację działań w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju

Lp.	Wyszczególnienie	2009				2010				2011				2012				2013				2014			
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej									X															
2	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw									X															
3	Odnowa i rozwój wsi								X																
4	Małe projekty				X	X				X		X		X		X		X		X					

11. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR

Dokument opracowano z inicjatywy Starostwa Powiatowego w Trzebnicy, które w imieniu pozostałych gmin i aktywnych grup mieszkańców, przedsiębiorców koordynowała początkowe prace związane z utworzeniem Lokalnej Grupy Działania oraz opracowaniem Lokalnej Strategii Rozwoju.

Lokalna Strategia Rozwoju dla Krainy Wzgórz Trzebnickich powstała zgodnie ze standardami planowania strategicznego, tzn. od etapu diagnozy poprzez analizę SWOT, uzgodnienie celów, przedsięwzięć, rezultatów, budżetu i kryteriów wyboru operacji.

Prace nad dokumentem prowadzone były, zgodnie z wytycznymi Programu Leader, **metodą uspołecznioną** przy udziale przedstawicieli samorządów gminnych i powiatowych, organizacji pozarządowych, biznesu oraz rolników.

Prace nad strategią przeprowadzono na 3 spotkaniach metodą warsztatową. Były to spotkania wszystkich partnerów zaangażowanych w prace. W ramach tych prac wypracowane zostały: analiza SWOT, wizja i misja, cele oraz przedsięwzięcia do realizacji w ramach LSR. Na podstawie prac warsztatowych i w uzgodnieniach z zarządem LGD przygotowane zostały lokalne kryteria wyboru operacji oraz budżet LSR.

Warsztaty prowadzone były metodami interaktywnymi, które wymagały aktywnego uczestnictwa i sprzyjały wymianie poglądów i wiedzy pomiędzy uczestnikami procesu. W kolejnych warsztatach uczestniczyło od 20 do 40 osób. Dzięki wypracowanym podczas warsztatów zapisom, uzgodnieniom uczestników i konsultacjom ze społecznością lokalną powstała ostateczna wersja strategii dla Lokalnej Grupy Działania Kraina Wzgórz Trzebnickich.

Za pośrednictwem **stron internetowych gmin** informowano o spotkaniach warsztatowych, stanie prac nad dokumentem oraz udostępniano fragmenty dokumentu do konsultacji społecznych.

Prace nad LSR zostały zakończone wraz z przyjęciem strategii do realizacji uchwałą walnego zgromadzenia członków Stowarzyszenie.

12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR

Lokalna Grupa Działania odpowiedzialna będzie za proces wdrażania i aktualizacji LSR. Z jednej strony Rada odpowiedzialna będzie za wybór operacji do realizacji a z drugiej zarząd realizować będzie działania związane z **wdrażaniem LSR** – promocją i informacją, aktywizacją i motywowaniem społeczności lokalnej do zaangażowania się w

realizację Lidera, odpowiedzialny będzie również za **aktualizację** Strategii.

Rada realizując swoje podstawowe zadanie jakim jest wybór projektów powinna kierować się zasadami bezstronności, jawności i przejrzystości w podejmowaniu decyzji. Szczegółowe zasady i procedury dotyczące wyboru projektów opisane zostały w rozdziale 9 Strategii.

Szersza i nie mniej odpowiedzialna będzie rola Zarządu LGD. Jego zadania w procesie **wdrażania** LSR podzielić można na działania związane z **promocją i informacją, aktywizacją i motywowaniem** oraz **monitorowaniem** realizacji Strategii.

W ramach **promocji i informacji** LGD w pierwszym okresie wdrażania powinno skupić się na działaniach zapewniających szeroką informację i promocję założeń Lokalnej Strategii Rozwoju oraz przybliżającą zasady i harmonogram ogłaszania konkursów na finansowanie konkretnych operacji. W tym celu wykorzystane mogą zostać tradycyjne oraz bardziej nowoczesne narzędzia komunikacji społecznej. Ponieważ Program Leader proponuje wsparcie głównie dla mieszkańców obszarów wiejskich nie należy pomijać narzędzi, które są dla nich bezpośrednio dostępne, tj. tablice ogłoszeniowe w wioskach, informacje na tablicach przy urzędach gmin i parafiach, druki informacyjne wykładane w sklepach i innych często odwiedzanych przez mieszkańców miejscach. Warto również współpracować z **lokalnymi mediami** w realizacji działań promocyjnych. Na obszarze Doliny Baryczy dostępna jest prasa lokalna, która jest popularnym źródłem informacji dla mieszkańców. Do realizacji tych działań zaangażować można również lokalne radio i telewizję. Obecnie standardowym narzędziem komunikacji staje się Internet. Niezbędne jest aby na stronie internetowej LGD dostępne były Lokalna Strategia Rozwoju, harmonogram konkursów, informacja o aktualnych wydarzeniach, wzory wniosków, protokoły z posiedzeń rady, etc. Dodatkowo w kolejnych latach wdrażania LSR pomyśleć można o lokalnej bazie „dobrych praktyk” projektów sfinansowanych już w ramach środków Lidera. Dobrym narzędziem komunikacji pomiędzy LGD a mieszkańcami obszaru może być funkcjonujące przy stronie internetowej forum dyskusyjne.

Za bezpośredni kontakt ze społecznością lokalną odpowiedzialne będzie działające przy zarządzie **biuro LGD**. W godzinach pracy przynajmniej jeden pracownik powinien być obecny i dysponować aktualną informacją o działaniach LGD, konkursach oraz udostępniać wzory wniosków i instrukcję ich wypełniania. Biuro odpowiedzialne będzie za zorganizowanie bezpłatnej pomocy doradczej dla podmiotów z obszaru zainteresowanych złożeniem wniosków w ramach ogłaszanych konkursów oraz przyjmować składane wnioski. Widać więc, że w działaniach informacyjnych i promocyjnych najistotniejsza będzie rola zarządu i jego biura, które koordynować będzie realizację tych działań i dbać o ich aktualność i systematyczność.

Ważną rolę LGD we wdrażaniu LSR powinno być **aktywizowanie i motywowanie** mieszkańców do zaangażowania się we wdrażanie Strategii. Na tym polu LGD może pochwalić się już osiągnięciami związanymi z dużym zaangażowaniem lokalnych liderów reprezentujących sektory publiczny, społeczny i gospodarczy w prace warsztatowe i przygotowanie

dokumentu LSR. Zaangażowanie to zaowocowało również wejściem tych osób w skład Rady i Zarządu LGD. Można więc domniemać, że kompetencje przedstawicieli tych organów są wystarczające do podjęcia działań aktywizacyjnych i motywacyjnych skierowanych do pozostałych mieszkańców obszaru. W tym zakresie szczególna rola organów LGD związana będzie z pomocą dla beneficjentów w przygotowaniu wniosków o przyznanie pomocy w ramach LSR. Obecnie na obszarze niewiele podmiotów ma doświadczenie w tworzeniu aplikacji konkursowych i pozyskiwanie w ten sposób środków na swoją działalność. Zadaniem LGD będzie zorganizowanie szkoleń i warsztatów, skierowanych do organizacji pozarządowych i osób fizycznych, pozwalających potencjalnym beneficjentom na nabycie niezbędnych umiejętności i kwalifikacji. Drugim ważnym zadaniem będzie aktywizacja mieszkańców do wspólnych działań społecznych i realizowanie ich po przez zakładanie organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, spółdzielni socjalnych etc.

W następnym rozdziale opisany zostanie system **monitorowania** będący elementem ewaluacji własnej LGD.

System **aktualizacji** Strategii bezpośrednio związany będzie z wnioskami płynącymi z monitorowania wdrażania LSR oraz dokonanej ewaluacji własnej LGD. Monitorowanie oraz ewaluacja własna w sposób systematyczny będzie przeprowadzana na zakończenie każdego roku wdrażania LSR. Drugą naczelną zasadą prac nad aktualizacją LSR dotyczy, podobnie jak na etapie tworzenia dokumentu, zaangażowania w ten proces szerokiej reprezentacji społeczności lokalnej. Na podstawie realizowanego na bieżąco procesu monitorowania realizacji LSR, LGD dwukrotnie (przełom 2011/2012 oraz 2013/2014) dokona całościowej analizy zaawansowania we wdrażaniu LSR a w szczególności osiągania zamierzonych celów i realizacji przedsięwzięć. Wnioski z tej analizy posłużą do eliminacji ewentualnych błędów i barier we wdrażaniu LSR. A w przypadku szczególnie negatywnej oceny wpływającej z wyciągniętych wniosków zakończą się rekomendacją uruchomienia procesu aktualizacji LSR. Proces aktualizacji wykorzystywać będzie narzędzia planowania strategicznego zastosowane już podczas prac nad LSR, tj. warsztaty z liderami lokalnymi, konsultacje za pośrednictwem Internetu etc.

13. Zasady i sposób dokonywania ewaluacji własnej

- **Monitoring** proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanej Lokalnej Strategii Rozwoju w aspekcie finansowym i rzeczowym
- Monitoring to wewnętrzny mechanizm zarządzania wdrażaniem LSR
- Monitoring to dokumentowanie realizacji LSR poprzez zbieranie danych w celu wykonania ewaluacji
- Monitorowanie służy dostarczeniu informacji na podstawie których Zarząd, Rada i członkowie LGD mogą systematycznie dowiadywać się o występowaniu rozbieżności w realizacji planów i osiąganiu celów.

Dzięki temu LGD dba o swoją stabilną sytuację finansową i podejmuje działania interwencyjne w przypadku rozbieżności lub niepowodzeń w realizacji LSR.

Monitorowaniu będą podlegać następujące aspekty działań LGD:

- monitorowanie realizacji LSR-u,
- monitorowanie wydatkowania środków na poszczególne zamierzenia – operacje, działania własne LGD.

Monitoring – sposoby gromadzenia danych:

- analiza dokumentów merytorycznych i finansowych dostępnych w biurze,
- analiza sprawozdań z ankietyzacji beneficjentów realizujących operacje
- gromadzenie danych do wskaźników produktu, rezultatu, oddziaływania oraz danych z GUS, j.s.t., PUP
- dokumentacja dotycząca posiedzeń Rady i wyboru operacji
- gromadzenie danych dotyczących wydatkowanie środków na Funkcjonowanie LGD, Projekty współpracy oraz wdrażanie LSR uzyskanych od podmiotów wdrażających
- roczne sprawozdania wynikające z umowy ramowej na Wdrażanie LSR oraz Funkcjonowanie LGD i Projekty współpracy

Sposoby zbierania i dokumentowania danych:

- Listy obecności
- Badania ankietowe

- Ankieta ewaluacyjna
- Wywiady indywidualne
- Oświadczenia beneficjentów
- Karty doradztwa
- Dokumentacja zdjęciowa, filmowa
- Sprzedane bilety
- Sprawozdania
- Wnioski na operacje
- Wnioski o płatność

Organem odpowiedzialnym za prowadzenie monitoringu jest Zarząd LGD. Zarząd może zlecić wykonanie niektórych zadań ekspertom zewnętrznym. Za gromadzenie danych odpowiada biuro LGD

- **Ewaluacja służy ocenie sukcesu LGD i LSR.**

W ramach ewaluacji dokonuje się oceny odpowiedzialności, skuteczności, efektywności i oddziaływania projektu w stosunku do założeń. Ewaluacja będzie realizowana:

- **mid term on:** dotyczy ewaluacji bieżącej wykorzystywanej co roku w zakresie analizy spodziewanych efektów dotyczących wdrożenia LSR, Funkcjonowania LGD, nabywania umiejętności i aktywizacji oraz projektów współpracy.
- **ex post:** dotyczy oceny działań w minionym okresie z perspektywy realizacji w latach 2009 – 2015. Ewaluacja zostanie wykonana po 6 latach od rozpoczęcia realizacji LSR; dzięki ewaluacji będzie można zweryfikować osiągnięcia wskaźników, celów i przedsięwzięć opisanych w rozdziale 4.
- ocena jakości partnerstwa i sprawności funkcjonowania LGD. Ewaluacja będzie dotyczyć funkcjonowania biura, funkcjonowania organów LGD, efektywności stosowanych procedur, przepływu informacji, sprawności podejmowania decyzji.

Organem odpowiedzialnym za prowadzenie ewaluacji będzie Zarząd. Zarząd może zlecić wykonanie niektórych zadań ekspertom zewnętrznym. Za gromadzenie danych do ewaluacji odpowiada biuro LGD.

Zarząd sporządzi przed Walnym Zebraniem Członków podsumowującym dany rok, sprawozdanie za miniony rok. Powinno ono zawierać:

- wykaz zrealizowanych operacji z wdrażania LSR oraz działań dotyczących Funkcjonowania LGD, nabywania umiejętności i aktywizacji i Projektów Współpracy wraz z informacją o efektach i finansach,

- opis uzyskanych efektów w porównaniu z założeniami,
- analizę dotyczącą wpływu przedsięwzięć na osiągnięcie celów LSR,
- wnioski w formie uwag i rekomendacji, które zapewnią lepsze osiągnięcie celów LSR i wyższą efektywność LGD.

Sprawozdanie powinno być podawane do wiadomości publicznej zgodnie z zasadą jawności.

Informacje uzyskane w trakcie monitoringu i ewaluacji będą służyły aktualizacji LSR-u

Wskaźniki realizacji LSR

- **Wskaźnik** – miara celów jakie mają zostać osiągnięte, zaangażowanych zasobów, uzyskanych produktów, efektów oraz innych zmiennych (np. ekonomicznych, społecznych, dot. ochrony środowiska).
- **Wskaźniki produktu** – odnoszą się do **bezpośrednich wyników realizacji projektu**, materialne efekty działań projektu, liczone w jednostkach materialnych lub w zł/ np. liczba zrealizowanych operacji lub podmiotów, które uzyskały pomoc, łączna wartość pomocy na określone rodzaje operacji).
- Za osiągnięcie produktów odpowiadają podmioty wdrażające projekty w ramach LSR
- Wskaźniki te mają pomóc w zliczeniu fizycznych rezultatów produktów, usługi dostaw, robót
- **Wskaźniki rezultatu** – odpowiadają **natychmiastowym** efektom wynikającym z powstania produktów, dostarczają informacji o korzyściach dotyczących bezpośrednio beneficjentów (np. liczba skutecznie przeszkolonych, liczba wyremontowanych obiektów i liczba utworzonych miejsc pracy, długość szlaków)
- Wyraz zmiany stanu na lepszy w porównaniu z rokiem bazowym
- **Wskaźniki oddziaływania** – odnoszą się do **długotrwałych konsekwencji** realizacji danego projektu w otoczeniu społeczno – gospodarczym wykraczają poza natychmiastowe efekty, odczuwalne są po dłuższym okresie realizacji projektu (np. wzrost ruchu turystycznego na obszarze, wzrost miejsc noclegowych, wzrost liczby odwiedzających muzea (izby, spadek liczby bezrobotnych), wzrost poziomu wykształcenia
- Ze względu na długi horyzont badania oddziaływania nie można ich uchwycić w trakcie bieżącej realizacji projektu, mogą być mierzone od czasu do czasu

Określają poprawę stanu lub zmniejszanie zjawisk negatywnych

14. Powiązania LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR

LSR a strategie gmin:

Cele i przedsięwzięcia Lokalnej Strategii Rozwoju komplementarne są ze strategiami rozwoju gmin Wzgórz Trzebnickich:

- Strategią Rozwoju Turystyki Miasta i Gminy Trzebnica,
- Strategią Zrównoważonego Rozwoju dla Gminy Prusice,
- Strategią Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2000 – 2008,
- Strategią Rozwoju Gminy Wisznia Mała,
- Strategią Rozwoju Gminy Zawonia.

Zapisy tych dokumentów wykorzystane zostały do prac nad diagnozą obszaru oraz na etapie planowania strategicznego w ramach LSR monitorowana była ich zgodność z proponowanymi do realizacji celami i przedsięwzięciami w ramach LSR. Realizacja celów LSR oraz komplementarnych zapisów lokalnych dokumentów strategicznych przyczynią się do zrównoważonego rozwoju regionu.

LSR a strategia regionu:

Dolny Śląsk:

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r. została uchwalona w 2005 r. i jest zaktualizowana i gruntownie przebudowaną wersją strategii z 2000 r. już pod potrzeby NPR i polityki rozwoju regionalnego kraju.

Wizja regionu określona w nowej strategii to: "Dolny Śląsk europejskim regionem węzłowym".

Cel nadrzędny: "Podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju".

Cel nadrzędny zostanie zrealizowany poprzez realizację priorytetów i działań w sferze gospodarczej, przestrzennej i

społecznej.

Niżej wymienione cele, priorytety i działania są komplementarne z Lokalną Strategią Rozwoju dla Krainy Wzgórz Trzebnickich.

Sfera Gospodarcza:

Cel „gospodarczy”: Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska”.

Priorytety:	Działania w ramach priorytetów:
Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku	<ul style="list-style-type: none"> - Promowanie produktów regionalnych i ich marketing - Wspieranie rozwoju MŚP - Rozszerzenie współpracy regionalnej i międzynarodowej - Wspieranie zmian postaw mieszkańców regionu ukierunkowanych na przedsiębiorczość

Sfera przestrzenna:

Cel „przestrzenny”: Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu.

Priorytety:	Działania w ramach priorytetów:
Poprawa spójności przestrzennej regionu	<ul style="list-style-type: none"> - Policentryczny rozwój wsi osadniczej oraz tworzenie nowoczesnych rozwiązań funkcjonalnych przy zachowaniu walorów przyrodniczych, środowiskowych i krajobrazowych - Przeciwdziałanie degradacji obszarów peryferyjnych i zagrożonych marginalizacją

Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.	<ul style="list-style-type: none"> - Podniesienie poziomu życia ludności wiejskiej - Rozwój pozarolniczej aktywności mieszkańców terenów wiejskich i wykształcenie nowych funkcji dla tych terenów - Wspieranie działalności na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania
Poprawa ładu przestrzennego.	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie atrakcyjnych form różnorodnych zespołów zabudowy w tym rewitalizacja obszarów zdegradowanych. - Ochrona dziedzictwa kulturowego
Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki.	<ul style="list-style-type: none"> - Utworzenie i ochrona obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, podniesienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej - Propagowanie wiedzy ekologicznej

Sfera społeczna

Cel „społeczny”: Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich i otwartych na świat.

Priorytety:	Działania w ramach priorytetów:
Integracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.	<ul style="list-style-type: none"> - Redukowanie zjawiska ubóstwa. - Promowanie innowacyjnych metod i technik rozwiązywania problemów z zakresu polityki i profilaktyki społecznej. - Wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn. - Wdrażanie planów działania na rzecz wzrostu zatrudnienia przy wykorzystaniu

	partnerstwa społecznego. Promocja zatrudnienia socjalnego i spółdzielczości socjalnej.
Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury.	<ul style="list-style-type: none"> - Optymalizacja infrastruktury kulturalnej, zwiększenie aktywności w obszarze kultury. - Ochrona dziedzictwa cywilizacyjnego, rozwój tożsamości regionalnej. - Wsparcie i promocja postaw prospołecznych oraz lokalnych inicjatyw społecznych na zasadach pomocniczości i partnerstwa. - Aktywizacja społeczności lokalnych w szczególności z terenów wiejskich. - Umacnianie i rozwój współpracy administracji publicznej i sektora pozarządowego.
Poprawa ładu przestrzennego.	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie atrakcyjnych form różnorodnych zespołów zabudowy w tym rewitalizacja obszarów zdegradowanych. - Ochrona dziedzictwa kulturowego.

Kolejnym ważnym dokumentem poziomu regionalnego jest **Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego**, program ten opracowany został w 2004 roku.

Program został opracowany na lata 2004-2013. Wdrażanie założeń przyjętych w programie ma przyczynić się do rozwoju turystyki w województwie dolnośląskim i wzrostu jego konkurencyjności oraz wykorzystania dostępnych regionalnych środków finansowych. Działania w nim przyjęte powinny pozytywnie wpłynąć na wzrost ekonomiczny województwa, dalszy wzrost atrakcyjności turystycznej regionu, zwiększenie różnorodności kulturowej jego mieszkańców

oraz pogłębienie współpracy międzynarodowej szczególnie z partnerami z Czech i Niemiec.

W programie wyróżniono 4 priorytety, w ramach których wypracowano cele szczegółowe.

Poniżej wymienione zostały te cele szczegółowe, które na poziomie Dolnego Śląska współgrają z celami i działaniami Lokalnej Strategii Rozwoju dla Krainy Wzgórz Trzebnickich.

Cele szczegółowe:	Działania w ramach celów:
Markowe produkty turystyczne.	<ul style="list-style-type: none"> - Określenie i rozwój regionalnego produktu turystycznego. - Identyfikacja i wsparcie rozwoju markowych produktów turystycznych województwa. - Kreowanie markowych produktów w oparciu o walory regionalnych osobliwości przyrody, kultury i krajobrazu. - Uzupełnienie oferty rekreacyjnej o propozycje turystyczne, kulturowe i sportowe. - Oferta turystyczna dla rodzin i osób starszych - wspieranie rozwoju turystyki na obszarach wiejskich. - Poszerzenie wachlarza ofert turystyki specjalistycznej i wycieczkowej. - Przygraniczne imprezy kulturowe dla turystów z kraju i zagranicy.
Rozwój lokalnej turystyki.	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie inicjatyw w zakresie turystyki przyczyniających się do aktywizowania obszarów niewykorzystywanych. - Eksponowanie i wykorzystywanie aspektu

	<p>wielonarodowości i wielostrukturalności regionu w rozwoju oferty turystycznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stworzenie systemu wsparcia sektora turystycznego, w tym MŚP i rzemiosła. - Popularyzacja dorobku wybitnych twórców regionu. - Stymulacja endogennej aktywności obywatelskiej i ekonomicznej. - Popularyzacja dorobku kulturalnego i naukowego istotnego dla stymulacji ruchu turystycznego. - Rozwój turystyki w poszanowaniu środowiska naturalnego.
Markowa infrastruktura turystyczna.	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój markowej infrastruktury turystycznej i paraturystycznej. - Tworzenie odpowiednich warunków wzrostu dla ruchu turystycznego. - Tworzenie infrastruktury turystycznej sprzyjających rozwojowi produktów markowych regionu.
System wsparcia sektora i produktów turystycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - Stworzenie zintegrowanego systemu promocji i informacji w regionie. - Stworzenie systemu badań potrzeb i oczekiwań turystów. - Stworzenie systemu wsparcia doradczo-konsultacyjnego dla podmiotów z sektora turystycznego. - Stymulowanie rozwoju firm i instytucji otoczenia biznesu. - Stworzenie mechanizmów kształcenia

	profesjonalnych kadr turystycznych w oparciu o rzetelną analizę potrzeb. - Otwarcie województwa na międzynarodowy ruch turystyczny poprzez sprawny system informacji turystycznej i skuteczną promocję. - Wykształcenie profesjonalnej kadry obsługi ruchu turystycznego i zarządzania turystyką.
--	---

LSR a dokumenty na poziomie krajowym:

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015:

LSR dla obszaru Lokalnej Grupy Działania wpisuje się w nadrzędny dla Polski wieloletni dokument strategiczny rozwoju społeczno-gospodarczego, tj. **Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015** (SRK), stanowiący odniesienie dla innych strategii i programów rządowych, jak i innych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym i lokalnym. Dokument ten określa cele i priorytety rozwoju Polski oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić, uwzględniając przy tym najważniejsze trendy rozwoju gospodarki światowej oraz cele, jakie stawia Unia Europejska w odnowionej Strategii Lizbońskiej. Zapisana w LSR polityka rozwoju obszaru partnerstwa będzie przyczyniać się do realizacji zapisanej w Strategii Rozwoju Kraju wizji kraju, która zakłada, że *Polska w roku 2015 będzie krajem o wysokim poziomie i jakości życia mieszkańców oraz silnej i konkurencyjnej gospodarce, zdolnej do tworzenia nowych miejsc pracy*. Wizja ta ma zostać osiągnięta poprzez działania realizowane w 6 priorytetach, wśród których 2, tj. *Priorytet 5. Rozwój obszarów wiejskich* (bezpośrednio) oraz *Priorytet 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej* (pośrednio) stanowią główne obszary korelacji priorytetów rozwoju zapisanych w LSR. W szczególności poprzez cele zapisane w LSR realizowane będą działania: a) Rozwój przedsiębiorczości i aktywności pozarolniczej oraz d) Wzrost jakości kapitału ludzkiego oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi w Priorytecie 5 SRK, z kolei w Priorytecie 6 w sposób pośredni realizowane będą dwa zapisane działania, tj. a) Podniesienie konkurencyjności polskich regionów oraz b) Wyrównywanie szans rozwojowych obszarów problemowych.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (Narodowa Strategia Spójności):

Drugim istotnym dokumentem planistycznym w jaki wpisuje się LSR dla obszaru Lokalnej Grupy Działania są **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (Narodowa Strategia Spójności) 2007-2013** wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Dokument ten reguluje w szczególności realizację tzw. polityki spójności w Polsce, a tym samym wydatkowanie największej puli środków pomocowych, pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności. Nie dotyczy on wprost rozwoju obszarów wiejskich, jednak sporo uwagi poświęca koordynacji polityki spójności z innymi politykami wspólnotowymi, w tym w szczególności Wspólną Polityką Rolną i realizowaną ramach niej polityką rozwoju obszarów wiejskich. Działania w ramach LSR będą spójne zarówno z głównym celem strategicznym NSRO, tj. *tworzeniem warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej*, jak i jednym z 6 głównych celów horyzontalnych, tj. *Wyrównywaniem szans rozwojowych i wspomaganiem zmian strukturalnych na obszarach wiejskich*. Realizacja LSR będzie powiązana pośrednio również z innymi celami NSRO, w tym w szczególności z celem 1. *Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa* oraz celem 2. *Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej*.

Krajowy Plan Strategiczny Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Dokumentem strategicznym o charakterze krajowym, z którym poprzez branżowy charakter w największym stopniu powiązana musi być LSR dla obszaru naszego partnerstwa jest **Krajowy Plan Strategiczny Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013** (KPSROW). Zawiera on priorytety rozwoju obszarów wiejskich na okres 7 lat, uwzględniające zarówno regulacje wspólnotowe (Strategiczne Wytyczne Wspólnoty dla Rozwoju Obszarów Wiejskich), jak i spójność z dokumentami krajowymi (KPS, NSRO oraz Krajowy Program Reform). KPSROW jest tym samym podstawowym dokumentem ramowym, na podstawie którego został przygotowany główny instrument wdrażania Wspólnej Polityki Rolnej w Polsce, w części dotyczącej rozwoju obszarów wiejskich, tj. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Podstawę realizacji KPSROW stanowi koncepcja wielofunkcyjności rolnictwa i obszarów wiejskich. Zakłada ona wzmocnienie ekonomiczne gospodarstw rolnych i wzrost konkurencyjności sektora rolno-spożywczego, przy jednoczesnym zapewnieniem instrumentów na rzecz różnicowania działalności gospodarczej w kierunku pozyskania i stworzenia alternatywnych źródeł dochodów mieszkańców wsi. Równie ważnym aspektem obszarów wiejskich w Polsce, poza funkcjami ekonomicznymi i dobrymi warunkami dla rozwoju społecznego, jest ich rola w zachowaniu i odtwarzaniu walorów krajobrazowych oraz zasobów przyrody, tj. zachowanie dobrego stanu ekologicznego wód i gleb, bogactwa siedlisk i różnorodności biologicznej, a także dziedzictwa kulturowego wsi. Powyższe istotne kwestie znajdują swój wyraz w głównych kierunkach / priorytetach rozwoju dla obszaru LGD, przewidzianych do realizacji w ramach LSR. Ze względu na wynikowy

charakter tych dokumentów, tj. Strategia Rozwoju Kraju → Krajowy Plan Strategiczny dla Rozwoju Obszarów Wiejskich → Program Rozwoju Obszarów Wiejskich → Lokalna Strategia Rozwoju największe związki pomiędzy celami, priorytetami i działaniami występują w obszarze tzw. osi priorytetowych rozwoju 3 i 4, tj. *jakości życia na obszarach wiejskich i różnicowania gospodarki wiejskiej oraz LEADER*, stanowiących jednocześnie obszary interwencji potencjalnego wsparcia udzielanego przez Lokalne Grupy Działania w ramach realizacji LSR.

15. Wskazanie planowanych działań, przedsięwzięć lub operacji realizowanych przez LGD w ramach innych programów wdrażanych na obszarze objętym LSR.

Działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich Partnerstwa realizowane będą również z innych możliwych do pozyskania źródeł finansowania.

Działania podejmowane do finansowania z innych źródeł będą miały charakter **uzupełniający** do działań podejmowanych w ramach osi 4 PROW i będą musiały realizować cele zapisane w LSR.

Jako potencjalne źródła finansowania należy wskazać:

- Regionalny Program Operacyjny (RPO) dla Dolnego Śląska,
- Europejski Fundusz Społeczny – PO KL,
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IŚ),
- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG),
- Fundusze Norweskie i Szwajcarskie,
- Krajowe i zagraniczne fundusze wspierające aktywność NGO i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, np. Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO).

LGD zdaje sobie sprawę z wymogów i konieczności rozdzielenia różnych źródeł finansowania, szczególnie mając na uwadze zasady przejrzystości źródeł finansowania i jasnej, zgodnej z prawem demarkacji środków publicznych. Ze względu na te zasady w momencie realizacji projektów z innych środków niż oś 4 Leader LGD kierować będzie się procedurami, które pozwolą na:

- Prowadzenie oddzielnych kont bankowych i przejrzystego systemu księgowania dla każdego z realizowanych projektów,
  - Określenie osoby bezpośrednio odpowiedzialnej za realizację konkretnego z projektów,

- Wskazanie obowiązków i zadań wykonywanych przez pracowników LGD oraz czasu im poświęconego na rzecz poszczególnych z realizowanych projektów.

16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich.

Zgodnie z założeniami Programu Leader realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju ma przyczynić się do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich regionu. Oznacza to podniesienie jakości kapitału społecznego oraz rozwój gospodarczy przy jednoczesnej ochronie i zachowaniu zasobów naturalnych. Przewidziane w ramach LSR dla obszaru Wzgórz Trzebnickich cele oraz przedsięwzięcia w sposób bezpośredni przyczyniają się do osiągnięcia wyżej wymienionych efektów.

Tworzenie nowych miejsc pracy i mikroprzedsiębiorstw na obszarach wiejskich oraz wsparcie dla rolników w rozwoju działalności pozarolniczej przyczyni się do wzrostu dochodów mieszkańców i rozwoju gospodarczego regionu.

Z punktu widzenia obecnych uwarunkowań niezwykle istotne jest wsparcie podnoszenia jakości kapitału społecznego. Przyczynią się do tego zaplanowane w LSR działania aktywizacyjne, pobudzające mieszkańców do zaangażowania społecznego i członkostwa w organizacjach pozarządowych i grupach nieformalnych, budujące jednocześnie tożsamość regionalną i wzmacniające więzi społeczne i poczucie odpowiedzialności za zrównoważony rozwój najbliższej okolicy i regionu. Zaplanowane w LSR działania edukacyjne powinny podnieść jakość kapitału społecznego poprzez wzrost kwalifikacji zawodowych i społecznych mieszkańców obszarów wiejskich.

Oparcie rozwoju oferty turystycznej o walory przyrodniczo – kulturowe spowoduje większą dbałość o ich stan i zachowanie tych walorów dla przyszłych pokoleń. Tworzenie i promocja tej oferty wpłynie na zwiększenie ilości turystów odwiedzających region, a także pośrednio na wzrost dochodów mieszkańców i gmin regionu.

17. Informacja o dołączonych do LSR załącznikach.

Z1 – Regulamin Zarządu.

Z2 – Regulamin Biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania wraz z procedurą naboru pracowników i opisem stanowisk Statut Stowarzyszenia i regulamin Rady są załącznikiem do wniosku o wybór LGD.

Z3 – Regulamin Rady.